

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

**İŞ GELİŞTİRME MERKEZLERİNİN (İŞGEM)
EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ : Van İŞGEM Örneği**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhittin ÖZDAL

VAN-2016

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

**İŞ GELİŞTİRME MERKEZLERİNİN (İŞGEM)
EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ : Van İŞGEM Örneği**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Muhittin ÖZDAL

Danışman
Doç. Dr. Zekeriya NAS

VAN-201

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma, jürimiz tarafından **İŞLETME ANABİLİM DALI İŞLETME BİLİM DALI**'nda **TEZLİ YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Mehmet AYGÜN

İmza:

ÜYE (Danışman) : Doç. Dr. Zekeriya NAS

İmza:

ÜYE : Doç. Dr. M. Emre GÜLER

İmza:

ONAY: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../201.....

.....
Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

Kabul ve Onay Sayfası.....	II
İçindekiler.....	III
Önsöz.....	IX
Kısaltmalar.....	X
Tablolar Listesi.....	XI
Şekiller	XVII
1. GİRİŞ.....	18
1.1. ARKAPLAN.....	18
1.2. SORUN TESPİTİ.....	19
1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	21
1.4. ARAŞTIRMA SORULARI.....	22
1.5. KONUNUN ÖNEMİ.....	22
2. LİTERATÜR İNCELEMESİ.....	23
2.1. TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR.....	23
2.1.1. İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) Kavramı.....	23
2.1.2. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Kavramı.....	25
2.1.3. Küçük ve Orta Boy İşletme (KOBİ) Kavramı.....	25
2.1.4. Girişimcilik Kavramı.....	28
2.1.5. İstihdam, İşsizlik ve İşgücü Kavramları.....	29
2.1.6. İşlik ve İşletme Tanımları.....	30
2.1.7. İş Planı Tanımı.....	31
2.1.8. İktisat (Ekonomi) Kavramı.....	31

2.2. DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE İŞGEM’LER.....	31
2.3. İŞGEM BÜNYESİNDE BULUNAN GİRİŞİMCİLERE VERİLEN HİZMETLER.....	36
2.4. İŞGEM’LERİN YEREL VE BÖLGESEL EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ.....	42
2.4.1. İŞGEM’lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetiştirilmesi ve başarılı KOBİ’lerin kurulmasına katkıları.....	42
2.4.2. İŞGEM çatısı altında kurulan işletmelere, hayatta kalmaları ve büyümeleri için sunulan hizmetler	44
2.4.3. İŞGEM’lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi.....	45
2.4.4. İnkübatörlerin, istihdamın artması ve işsizliğin azalmasına katkıları.....	47
2.4.5. İŞGEM’lerin piyasaların canlanmasına katkıları.....	51
2.4.6. İŞGEM’lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları.....	55
2.4.7. İŞGEM’lerin toplumsal barışa katkıları.....	56
3. METODOLOJİ.....	57
3.1. ARAŞTIRMA STRATEJİSİ.....	57
3.2. ÖRNEKLEM.....	57
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI.....	58
3.4. VERİ ANALİZ SÜRECİ.....	58
3.5. CEVAPLANDIRMA ORANI.....	59
3.6. GÜVENİLİRLİK.....	59

4. ARAŞTIRMA ANALIZİ.....	60
4.1. KATILIMCILARIN PROFİLİ.....	60
4.1.1. Organizasyonların Türleri.....	60
4.1.2. Katılımcıların İşletmedeki Konumu.....	61
4.1.3. Katılımcıların Eğitim Durumu.....	61
4.1.4. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı.....	62
4.1.5. Katılımcıların Yaş Aralığı.....	62
4.1.6. Katılımcıların Medeni Halleri.....	63
4.2.“İŞGEM’LERİN KURULDUKLARI YÖREDE, BİLİNÇLİ GİRİŞİMCİLERİN YETİŞMESİ VE BAŞARILI KOBİ’LERİN KURULMASINA KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	64
4.2.1. Bölüm 2 Tablo 12 Analizi.....	65
4.2.2. Bölüm 2 Tablo 13 Analizi.....	66
4.2.3. Bölüm 2 Tablo 14 Analizi.....	67
4.2.4. Bölüm 2 Tablo 15 Analizi.....	68
4.2.5. Bölüm 2 Tablo 16 Analizi.....	69
4.2.6. Bölüm 2 Tablo 17 Analizi.....	70
4.2.7. Bölüm 2 Tablo 18 Analizi.....	71
4.2.8. Bölüm 2 Tablo 19 Analizi.....	72
4.2.9. Bölüm 2 Tablo 20 Analizi.....	73
4.2.10. Bölüm 2 Tablo 21 Analizi.....	74
4.3. “İŞGEM’LERİN BÜNYESİNDE KURULAN YENİ KOBİ’LERİN BÜYÜMELERİNDE VE HAYATTA KALMALARINDA KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI....	75

4.3.1. Bölüm 3 Tablo 23 Analizi.....	76
4.3.2. Bölüm 3 Tablo 24 Analizi.....	77
4.3.3. Bölüm 3 Tablo 25 Analizi.....	78
4.3.4. Bölüm 3 Tablo 26 Analizi.....	79
4.3.5. Bölüm 3 Tablo 27 Analizi.....	80
4.3.6. Bölüm 3 Tablo 28 Analizi.....	81
4.3.7. Bölüm 3 Tablo 29 Analizi.....	82
4.4. “İŞGEM’LERİN GİRİŞİMCİLERİNE SAĞLADIĞI MADDİ DESTEKLER AÇISINDAN ÖNEMİ”BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	83
4.4.1. Bölüm 4 Tablo 31 Analizi.....	84
4.4.2. Bölüm 4 Tablo 32 Analizi.....	85
4.4.3. Bölüm 4 Tablo 33 Analizi.....	86
4.4.4. Bölüm 4 Tablo 34 Analizi.....	87
4.4.5. Bölüm 4 Tablo 35 Analizi.....	88
4.4.6. Bölüm 4 Tablo 36 Analizi.....	89
4.5. “İŞGEM’LERİN İŞSİZLİĞİN AZALMASI VE İSTİHDAMIN ARTMASINA KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	90
4.5.1. Bölüm 5 Tablo 38 Analizi.....	91
4.5.2. Bölüm 5 Tablo 39 Analizi.....	92
4.5.3. Bölüm 5 Tablo 40 Analizi.....	93
4.5.4. Bölüm 5 Tablo 41 Analizi.....	94
4.5.5. Bölüm 5 Tablo 42 Analizi.....	95
4.5.6. Bölüm 5 Tablo 43 Analizi.....	96

4.5.7. Bölüm 5 Tablo 44 Analizi.....	97
4.5.8. Bölüm 5 Tablo 45 Analizi.....	98
4.5.9. Bölüm 5 Tablo 46 Analizi.....	99
4.5.10. Bölüm 5 Tablo 47 Analizi.....	100
4.6. “İŞGEM’LERİN PİYASALARIN CANLANMASINA KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI..	101
4.6.1. Bölüm 6 Tablo 49 Analizi.....	102
4.6.2. Bölüm 6 Tablo 50 Analizi.....	103
4.6.3. Bölüm 6 Tablo 51 Analizi.....	104
4.6.4. Bölüm 6 Tablo 52 Analizi.....	105
4.6.5. Bölüm 6 Tablo 53 Analizi.....	106
4.6.6. Bölüm 6 Tablo 54 Analizi.....	107
4.6.7. Bölüm 6 Tablo 55 Analizi.....	108
4.7. “İŞGEM’LERİN, KURULDUKLARI YÖRELERDE SOSYAL VE KÜLTÜREL GELİŞİME KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	109
4.7.1. Bölüm 7 Tablo 57 Analizi.....	110
4.7.2. Bölüm 7 Tablo 58 Analizi.....	111
4.7.3. Bölüm 7 Tablo 59 Analizi.....	112
4.7.4. Bölüm 7 Tablo 60 Analizi.....	113
4.7.5. Bölüm 7 Tablo 61 Analizi.....	114
4.7.6. Bölüm 7 Tablo 62 Analizi.....	115
4.7.7. Bölüm 7 Tablo 63 Analizi.....	116

4. 8. “İŞGEM'LERİN TOPLUMSAL BARIŞA KATKILARI” BÖLÜMÜNÜN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	117
4.8.1. Bölüm 8 Tablo 65 Analizi.....	118
4.8.2. Bölüm 8 Tablo 66 Analizi.....	119
4.8.3. Bölüm 8 Tablo 67 Analizi.....	120
4.8.4. Bölüm 8 Tablo 68 Analizi.....	121
4.8.5. Bölüm 8 Tablo 69 Analizi.....	122
5. SONUÇ VE TAVSİYELER.....	123
ÖZET.....	125
ABSTRACT.....	127
KAYNAKÇA.....	129
ÖZGEÇMİŞ.....	140
EK1: ANKET.....	141

ÖNSÖZ

Tecrübe ve bilgi birikimini katarak, çalışmamın en başından itibaren sabırla bana ışık tutan değerli tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Zekeriya NAS'a, çalışmamın analiz sürecinde ve her aşamasında yardımlarını esirgemeyen, her daim yol gösteren değerli arkadaşım Sayın Öğr. Gör. Galip SARISU'ya ve yüksek lisans ders yılı dönemlerinde her zaman destek ve güven veren Sayın Doç. Dr. Abdulalim AYDIN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışma süresi boyunca, gösterdikleri sonsuz sabır ve destekten dolayı değerli eşim ve kızıma, son olarak tüm yaşantım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen babam ve anneme en içten teşekkürlerimi sunarım.

Muhittin ÖZDAL

Ekim 2016

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BAĞ-KUR	: Esnaf, Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız alışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
Bkz	: Bakınız
CSES	: The Centre for Strategy & Evaluation Services / Merkezi Strateji ve Değerlendirme Hizmetleri
DAKA	: Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı
DAP	: Doğu Anadolu Projesi
ISO	: Uluslararası Standardizasyon Örgütü
İŞGEM	: İŞ Geliştirme Merkezi
İŞKUR	: Túrkiye İŞ Kurumu
KİŞGEM	: Kadın İŞ Geliştirme Merkezi
KOBİ	: Küçük ve Orta Boy İŞletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İŞletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
ÖİB	: Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
ÖİK	: Özel İhtisas Komisyonu
ÖSDP	: Özelleştirme Sosyal Destek Projesi
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
syf	: Sayfa
TÜİK	: Túrkiye İstatistik Kurumu
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
UGE	: Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi
v.b.	: Ve benzeri
v.s.	: Ve saire

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1	: Türkiye ve AB' deki KOBİ Tanımlarının Karşılaştırması.....	27
Tablo 2	: Türkiye'de KOBİ'lerin Sınıflandırılması.....	27
Tablo 3	: İŞGEM'lerin Kuruluş Yılları ve İşlik Sayıları.....	35
Tablo 4	: İŞGEM'ler ve Mevcut İşletme/İstihdam Sayıları.....	49
Tablo 5	: Van İŞGEM'de yer alan ve anket çalışmasına katılan işletmelerin türleri.....	60
Tablo 6	: Ankete katılanların işletmedeki konumu.....	61
Tablo 7	: Ankete katılanların eğitim durumu.....	61
Tablo 8	: Ankete katılanların cinsiyet dağılımı.....	62
Tablo 9	: Ankete katılanların yaş aralığı.....	62
Tablo 10	: Ankete katılanların medeni durumu.....	63
Tablo 11	: İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	64
Tablo 12	: İŞGEM; Yeni fikir ve buluşları üretme veya geliştirme amacıyla olan girişimciye alternatif üretim modelleri sunarak, toplumların yaşamlarına katkıları sağlar.....	65
Tablo 13	: İŞGEM; ortak ofis ekipmanı, ofis hizmetleri gibi hizmetler sunarak bünyesindeki girişimcilerin ve çalışanlarının bilgi ve iletişim ağlarına erişim kolaylığını sağlar.....	66
Tablo 14	: İŞGEM girişimciliği özendirir. Girişimcileri yatırım yapmaya cesaretlendirir ve teşvik eder.....	67

Tablo 15 : İŞGEM; girişimcilerinin ürettikleri mal ve hizmetlerinin tanıtılması ve pazarlanmasında yardımcı olur, yol gösterir.....	68
Tablo 16 : İŞGEM; bünyesindeki girişimcilere sunduğu desteklerle, rekabet gücünü arttırmaktadır.....	69
Tablo 17 : İŞGEM’ler buldukları yörelerde girişimcilik ruhunun canlanması, yeni ve başarılı KOBİ’lerin kurulması açısından önemli katkılar sağlamaktadır.....	70
Tablo 18 : İŞGEM’lerde danışmanlık ve destek hizmetleri alan işletmeler, destek almayan firmalara göre daha başarılı olmaktadır ve satışlarda daha fazla artış sergilemektedir.....	71
Tablo 19 : İŞGEM’ler, firmalara işletme maliyetlerinin düşürülmesinde, teknoloji, yetenek ve diğer kaynakların elde edilmesinde yardımcı olmaktadır.....	72
Tablo 20 : İŞGEM aracılık görevi ile girişimcilerinin çok sayıdaki ekonomik aktörlerle işbirlikçi ilişkiler kurmasına yardımcı olur.....	73
Tablo 21 : İŞGEM; bünyesindeki firmaların, en zor yılları olan kuruluş yıllarını, daha rahat aşabilmelerini ve büyümelerini sağlar.....	74
Tablo 22 : İŞGEM’lerin bünyesinde kurulan yeni KOBİ’lerin büyümelerinde ve hayatta kalmalarında katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	75
Tablo 23 : İŞGEM’ler küçük girişimcilerin iş kurmasını ve geliştirilmesini destekler ve kolaylaştırır.....	76
Tablo 24 : İŞGEM işletmelerin hayatta kalma ve büyüme imkânlarını arttıran bir istihdam oluşturma ve iş kurma modelidir.....	77

Tablo 25 : İŞGEM toplulukta yeni girişimlerin oluşumunu, gelişim süreçlerini hızlandırmayı ve hayatta kalabilirliklerini sağlamayı amaçlayan bir stratejidir.....	78
Tablo 26 : İŞGEM, merkezi ve kontrollü bir ortamda maliyet azaltıcı, zaman tasarruf edici ve yetenek geliştirici ortak hizmetlerin sunulması amacıyla geliştirilen uygulamalardır.....	79
Tablo 27 : İŞGEM, fiziksel ofis alanlarına ek olarak, kiracı firmaların hayatta kalma ve büyüme yeteneklerini arttırmayı sağlayacak çok sayıda hizmet sunmaktadır.....	80
Tablo 28 : Bu hizmetler; idari hizmetler, yönetim ve pazarlama desteği, muhasebe, hukuk, yasal ve bürokratik konularda destek, teknoloji danışmanlığı gibi hizmetleri kapsamaktadır.....	81
Tablo 29 : İŞGEM’de yer alan girişimci firmaların kuruluş yıllarındaki başarı oranı, İŞGEM dışındaki işletmelere göre daha yüksektir.....	82
Tablo 30 : İŞGEM’lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	83
Tablo 31 : İŞGEM’lerin en gözle görünen ve ölçülebilen etkisi yeni kurulan şirketlerin başlangıç maliyetlerini azaltma etkisidir.....	84
Tablo 32 : İŞGEM piyasa ortalamasının altında kira ve piyasa oranlarının altında paylaşılan destek hizmetleri sağlayarak firmaların genel yönetim giderlerini düşürmektedir.....	85
Tablo 33 : İŞGEM’in düşük kira ve esnek ofis alanına ilaveten, altyapı/tesislerle ilişkili diğer hizmetler konferans ve toplantı odaları, kafeterya ve yemek salonu, bina güvenliği gibi hizmetleri de sunmaktadır.....	86
Tablo 34 : İŞGEM aracılığıyla girişimciler KOSGEB’in sunduğu 30.000 TL hibe ve 70.000 TL faizsiz kredi desteklerinden doğrudan faydalanabilirler....	87

Tablo 35 : İŞGEM bünyesindeki girişimcilerin ürettikleri malların ve hizmetlerin tanıtım ve pazarlanmasında İŞGEM yönetimi ön ayak olur, yol gösterir ve destekler.....	88
Tablo 36 : İŞGEM; girişimcilerinin mali kaynaklara ulaşmasına olanak sağlar ve yol gösterir.....	89
Tablo 37 : İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	90
Tablo 38 : İŞGEM'lerin kuruldukları bölgelerde işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkı sağlarlar.....	91
Tablo 39 : İŞGEM'ler sayesinde insan kaynakları üretime katkı sağlar.....	92
Tablo 40 : İŞGEM'ler kurulmadan önce insan kaynakları üretime bu derece katkı sağlamıyordu.....	93
Tablo 41 : İŞGEM'ler sayesinde insan kaynaklarını da bir üretim faktörü olarak kullanmayı öğrendim.....	94
Tablo 42 : İŞGEM'lerin temel sorumluluklarından bir tanesi de gelişmiş ülkelerde olduğu gibi önemli ve öncelikli sorun olan işsizliğe çözüm yollarını bulmaktır.....	95
Tablo 43 : İŞGEM'ler işgücünün yerinde ve verimli kullanılmasını sağlar.....	96
Tablo 44 : İŞGEM'ler kuruldukları yörelerde istihdamın rasyonel olarak kullanılmasına büyük önem verirler.....	97
Tablo 45 : İŞGEM'ler çeşitli nedenlerden dolayı istihdamda meydana gelen düşüşlere bir çözüm olarak kurulurlar.....	98
Tablo 46 : Bölgesel kalkınmanın sağlanması ve işsizliğin azalmasında, İŞGEM'lerin istenen başarıyı elde etmesi için; İŞGEM'ler hem yerel kabiliyetleri hem de potansiyel girişimcileri desteklemektedir.....	99

Tablo 47 : Yeni istihdam olanaklarının oluşturulabilmesi için en önemli araçlardan birisi de girişimciliğin artırılmasında İŞGEM'lerin desteklenmesidir.....	100
Tablo 48 : İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	101
Tablo 49 : İŞGEM'ler Türkiye için yeni bir istihdam ve ekonomik kalkınma modeli olarak kabul edilebilir.....	102
Tablo 50 : İŞGEM'ler firmaların kaliteli mal ve hizmetler üreterek piyasalara girmesine yardımcı olur.....	103
Tablo 51 : İŞGEM'ler tüketici piyasasının ve endüstriyel piyasanın canlanmasını sağlarlar.....	104
Tablo 52 : İŞGEM bünyesindeki girişimcilerin ürettikleri mal ve hizmetleri yurt dışındaki piyasalarda da tanıtım ve pazarlanması için, girişimcilere öncülük eder, yol gösterir ve destekler.....	105
Tablo 53 : İŞGEM'ler; uluslararası piyasaların canlanmasında önemli bir rol alır.....	106
Tablo 54 : İŞGEM girişimcilerine özel eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak, girişimcileri gerek yurt içi pazarlar, gerekse de yurt dışı pazarlara girme konusunda bilinçlendirir.....	107
Tablo 55 : İŞGEM; girişimcilerine ithalat ve ihracat konularında yol gösterir.....	108
Tablo 56 : İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri.....	109
Tablo 57 : İŞGEM'ler insanların ekonomik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının etkin bir şekilde karşılanmasını sağlarlar.....	110

Tablo 58 : İŞGEM bünyesindeki elverişli işliklerle ve sosyal tesisleri ile çalışanlara iyi bir çalışma ortamı ve dinlenme imkanı sağlar.....	111
Tablo 59 : İŞGEM çalışanların psikolojik ve sosyal iş tatminini karşılar..	112
Tablo 60 : Yöreye ait bazı değerlerin İŞGEM bünyesinde daha planlı ve kaliteli bir şekilde üretimi, tanıtımı ve pazarlanması ile kültürel zenginliklerin tanıtılmasında da önemli rol alır.....	113
Tablo 61 : İŞGEM, üniversite-sanayi arasındaki ilişkilerin güçlenmesine yardımcı olur, araştırmaların ticarileştirilmesini destekler, üniversite öğrencilerinin yeteneklerinden daha iyi yararlanabilmeleri için fırsatlar sunar.....	114
Tablo 62 : İŞGEM’den mezun olan işletme sahiplerinin büyük bir çoğunluğunun bölgede kalması sosyo-kültürel gelişime katkı sağlar.....	115
Tablo 63 : İŞGEM farklı ülkelerdeki kiracı firmalar ve kuluçkalar arasındaki ticaret ve teknoloji transferi için fırsatlar oluşturur, işbirlikleri ve anlaşmalar sayesinde deneyimlerin paylaşılmasını kolaylaştırır.....	116
Tablo 64 : İŞGEM’lerin toplumsal barışa katkıları istatistik verileri.....	117
Tablo 65 : Bölgede istihdamın artması ve işsizliğin azalması toplumsal barışa önemli katkılar sağlar.....	118
Tablo 66 : Belli bir işte istihdam edilen kişinin, toplumun temel taşı olan aile düzenini kurması kolaylaşır.....	119
Tablo 67 : Belli bir mesleği veya işi olan kişilerin toplumsal barış ve huzuru bozmaya yönelik olaylara karışma oranı azalır.....	120
Tablo 68 : Belli bir işte istihdamı sağlanmış olan kişinin kendisine, ailesine ve topluma yönelik desteği ve sorumluluğu artar.....	121
Tablo 69 : Bölgede istihdam çözülmezse güvenlik de çözülmez.....	122

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İşletme Kuluçka Modelinin Gelişimi	33
Şekil 2 : Kuluçka Sisteminin Genel Yapısı	50
Şekil 3: İşletme Kuluçkalarında Aktörler, Çıktılar ve Beklenen Faydalar	52
Şekil 4 : İŞGEM'lerin Ekonomideki Yeri ve Piyasaların Canlanmasındaki Önemi	54

GİRİŞ

1.1. ARKA PLAN

İş Geliştirme Merkezleri; girişimci adaylarına çok uygun kiralarla kapalı mekanlar sunan, devletin sunmuş olduğu finansal desteklere ulaşmak için girişimcilerine yol gösteren, uzman kadrolarıyla girişimcilerine danışmanlık hizmetleri sunan, ortak ofis kullanımı ve sosyal tesisleriyle girişimcilerini destekleyerek, girişimcilerinin işletmelerini kurdukları ilk yıllarını, yani en kırılgan oldukları dönemi daha sağlıklı geçirmelerini sağlayarak, birer başarılı işletme sahibi olmalarına olanak sağlayan sistemlerdir. İş Geliştirme Merkezleri; İşletme Fidanlığı, İnkübatör, İşletme Kuluçkası olarak da adlandırılan merkezlerdir (KOSGEB, 2011).

İnsanların hayatta mutsuz olmalarına neden olan faktörlerden birisi de maddi imkanların yetersizliğidir. Gerek erkek olsun, gerekse bayan, insanlar hayatta ekonomik gücünün, yani satın alma gücünün elinde olmasını ister. Bunun için de tatmin edici bir gelir elde edeceği ve seveceği bir işinin olması gerekir. İnsanlara bu iş olanaklarını sunacak ortamın hazırlanması zaruridir. Bu görevin önemli bir kısmını bazen devlet üstlenir, bazen de devlet elindeki kurumları özel teşebbüslere devrederek, özelleştirme yoluna gider. Böylece devlet halka karşı olan sorumluluğunun bir kısmını müteşebbislere devrederek, iş yükünü hafifletir. Ülkemizde 1980'li yıllarda özelleştirme faaliyetlerindeki artış ivme kazanmıştır. Günümüzde bu özelleştirme faaliyetleri artarak devam etmektedir. Bir ülkede istihdam olanaklarının artması için müteşebbislerin sayısının artması gerekir. Yerli veya yabancı yatırımcının, yatırım yapabilmesi için, devlet gerekli zemini hazırlamalıdır. Devlet başta istikrar ve güven ortamını sağlamalıdır. Bununla birlikte devlet yerli ve yabancı girişimcilerin yatırımlarını artırmak için bazen teşvik kredileri, bazen faiz indirimleri, bazen de vergi indirimleri yoluna gider. Günümüzde özel teşebbüslerin yatırımlarını artırmak için bunlarda yeterli olmamaktadır.

Devletler istihdamı artırmak ve ekonominin canlanması için, girişimcileri harekete geçirecek yeni yöntemler geliştirmektedir. Bu yöntemlerden birisi de devletin desteklediği İŞGEM modelidir. İŞGEM modeli, girişimcilere planlı ve programlı yatırım yapma imkanı sunar. İŞGEM modeli, maddi ve manevi destekleri ile girişimcinin riskini minimize ederek, rahat, güvenilir bir ortamda yatırım yapmasına olanak sağlar ve girişimciyi cesaretlendirir.

1.2. SORUN TESPİTİ

Özellikle sınır illerimizin birçoğunda girişimci adayları şirket nasıl kurulur, resmi prosedürlere uygun olarak sınır ticareti nasıl yapılır gibi konularda yeteri kadar bilgiye sahip değiller. Bu kişilerin önemli bir çoğunluğu bu nedenle sınır ticaretini kaçakçılık şeklinde yürütmektedir. Bu da çok tehlikeli olmakla beraber ülke ekonomisine yeterli katkıyı sağlamamaktadır. İŞGEM'ler bu gibi konularda girişimci adaylarının bilinçlenmesinde önemli katkılar sağlarlar.

Yasal olmayan organizasyonların ortaya çıkışının veya bu organizasyonlara katılımlardaki artışın, kötü ve zararlı alışkanlıklardaki artışın önemli bir faktörü de işsizliktir. İşsizlikten doğan boş zamanı, verimli ve faydalı değerlendirmesini bilmeyen insanlar, faydalı olmayan meşguliyetlere yeltenebilir ve zararlı organizasyonlara katılabilir.

Maddi imkanların yetersizliği neticesinde, insanlar istedikleri aileyi kurmakta zorlanmaktadırlar. KOSGEB, doğu bölgeleri yeteri kadar gelişemediği için, bu bölgelere pozitif ayrımcılık yaparak, bu bölgelerdeki girişimci adaylarını, diğer bölgelere nazaran, %10 daha fazla desteklemektedir. İŞGEM, insanların hayallerindeki iş imkanlarına ulaşmaları için girişimcileri desteklemek aracılığıyla insanlara istihdam olanakları sunar.İşi, eşi, çocukları ile birlikte yuva kuran insanın sorumlulukları da artar. Sorumlulukları artan

insan, yuvası için zararlı alışkanlıklardan ve zararlı organizasyonlardan daha rahat uzaklaşır.

Her bir insanın kendine özgü kabiliyetleri vardır. Bu kabiliyetleri keşfetmek ve bunları birer icraat ve üretime dönüştürmek için, olanaklar sunmak, yol göstermek ve desteklemek önem arz etmektedir. Bu olanakları bilinçli bir şekilde sunabilecek olan organizasyonlardan birisi de İŞGEM modelidir.

Girişimcilerin önemli bir sorunu da işletmelerini kuracakları uygun mekanı, uygun kiralar ile bulamamalarıdır. İŞGEM kâr amaçlı bir kuruluş değildir. Hizmet amaçlı bir kuruluştur. Bu misyonu ile girişimci adaylarına piyasadan çok daha uygun kiralara, çok daha elverişli kapalı ve açık mekanlar sunar.

Girişimcinin zayıf bir noktası da işletme kültürünün gelişmemiş olmasıdır. İŞGEM; bünyesindeki girişimcilere eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak, bu girişimcilerde ve çalışanlarında işletme kültürünün gelişmesini sağlar. İşletme kültürü nedir? Kültür, içinde yaşadığımız ortamın ruhudur. İşletme kültürü ise; girişimcisi, yöneticisi ve çalışanları ile birlikte uyum içerisinde çalışarak, işletmeye aidiyet duygusunun oluşturulduğu, iş tatminin en üst düzeyde olmasına olanak sağlayarak, müşterilere kaliteli mal ve hizmetlerin üretildiği ve uygun fiyatlarda sunulduğu, huzur ortamının oluşturulmasıdır.

Yine girişimcilerimizin önemli bir eksiği işletme kurarken planlı ve programlı olmamalarıdır. İŞGEM; bünyesindeki girişimcilere eğitimler vererek iş planı hazırlamayı öğretir. Böylece girişimci gelecekte karşısına çıkabilecek muhtemel riskleri önceden görebilir ve gerekli tedbirleri alabilir. Geleceğine daha bilinçli ve güvenle bakabilir.

Girişimcilerimizin önemli bir sorunu ürettikleri mal ve hizmetlerini pazarlayabilecek tüketici kitlelerine ulaşamamaları, kendilerini ve ürünlerini anlatamamalarıdır. İŞGEM yönetimi; bünyesindeki işletmelerin her birini kendi işletmesi gibi sahiplenerek, bu işletmelerin ürettikleri mal ve hizmetleri sergi salonları düzenleyerek halka tanıtır ve pazarlar. İŞGEM yönetimi; İŞGEM çatısı altında bulunan girişimcilerinin ulaşamadıkları yurt içi ve yurt dışı tüketici kitlelerine ulaşarak, aracılık görevi görür. Girişimcilerin ürün ve hizmetleri tanıtılır ve pazarlanır. İŞGEM bünyesinde bulunan girişimcilere pazarlama ve tanıtım eğitimleri de verilir.

Girişimcilerin bir başka önemli sorunu da nakit sıkıntısıdır. KOSGEB, İŞGEM bünyesinde bulunan girişimcilere, doğrudan hibe ve faizsiz kredi destekleri sunmaktadır. İŞGEM, bünyesindeki girişimcilerinin bu desteklerden faydalanmaları için yol gösterir. Eğitim ve danışmanlık hizmetleri verir.

Çalışan insanlar yorgunluklarını ve streslerini atabilecekleri, bir şeyleri paylaşabilecekleri sosyal ortamlara da ihtiyaç duyarlar. İŞGEM; bünyesinde bulunan girişimcilere ve çalışanlarına yemekhane, kantin, spor salonları, mescit v.s. ortak kullanım alanları sunarak, sosyal ortamlar hazırlar. Bu hizmetler çalışanların moralini yükseltir. İş tatmini ve motivasyonunu artırır.

Girişimcilerin maliyetlerini arttıran bir faktör de ofis giderleridir. İŞGEM bünyesinde bulunan girişimcilere ve çalışanlarına ortak ofis kullanım olanakları sunar. Örneğin İŞGEM, kablosuz internet bağlatmış ise, bu hizmetten bünyesindeki tüm işletmeler ücretsiz faydalanır. Yine yazılım, fotokopi makinesi, belge geçer makinesi v.b. hizmetlerden faydalanarak, ofis giderlerini minimize ederler.

1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmada İŞGEM'lerin işleyiş sistemi incelendi, girişimcilere sunduğu hizmet ve destekler sıralandı, başarılı işletmelerin ortaya çıkması,

işsizliğin azalması, istihdamın artması ve ekonominin canlanmasındaki rolünün ve öneminin analiz edilerek anlatılması hedeflenmiştir.

Mevcut İŞGEM yöneticilerinin, İŞGEM bünyesindeki girişimcilerine daha verimli hizmetler sunabilmeleri ve gelecekte kurulması düşünülen İŞGEM'lerin kurucularına yol gösterici ve ilham verici bir çalışma olması amaçlanmıştır.

1.4. ARAŞTIRMA SORULARI

S1. İŞGEM'lerin ekonomiye katkıları nelerdir?

S2. Hükümetler ekonomilerinin canlanmasına katkı sağlamaları için İŞGEM modellerini desteklemeli midir?

S3. İŞGEM'lerin girişimcilere katkıları nelerdir?

S4. İŞGEM'lerin tüketicilere ve yöre halkına katkıları nelerdir?

S5. İŞGEM ve İŞGEM bünyesinde bulunan girişimciler KOSGEB'ten hangi destekleri ve hizmetleri alabilmektedir?

1.5. KONUNUN ÖNEMİ

KOBİ'ler ekonomik dalgalanmalardan büyük işletmelere göre daha az etkilenirler ve daha çabuk toparlanırlar. İŞGEM'ler başarılı KOBİ'lerin ortaya çıkmasında büyük önem taşırlar. KOBİ'lerin artması için girişimcilerin desteklenmesi ve yatırım yapmaya teşvik edilmesi gerekmektedir. İŞGEM'ler uzman yönetim kadroları ile girişimci adaylarına yol gösterirler. İŞGEM'ler KOSGEB ile işbirliği içerisinde çalışarak girişimci adaylarına maddi destekler sağlarlar. Girişimci adayları ticari yatırımlarını yaparken, gerek yatırım aşamasında ve gerekse de yatırım sonrasında bir çok problem ile karşı karşıya

kalırlar. Bu yatırım sürecinde ve sonrasındaki ticari faaliyetler üzerinde bulunan problemlerin araştırılması ve bilimsel bir temele oturtularak çözüm önerilerinin üretilmesi gerekmektedir. Böylece girişimci adayları geleceği daha iyi görerek, daha cesur ve doğru kararlar alabilir. Bilinçli ve doğru yapılan yatırımlar neticesinde, girişimcilerin yatırım maliyetleri azalır ve faaliyetlerinin kârlılık oranları artar. İŞGEM modelinin, genelde Türkiye ekonomisine katkıları, özelde ise Van İŞGEM'in girişimcilerine sağladığı desteklerle yöre ekonomisine katkıları, İŞGEM modelinin girişimci adaylarının problemlerine sundukları çözümler ve girişimci adaylarına verdikleri desteklerle başarılı KOBİ'lerin artmasında büyük rol alması araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

2.1. TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR

2.1.1. İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) Kavramı

İnkübatör, işletme fidanlığı veya işletme kuluçkaları (business incubator) olarak adlandırılan İŞGEM'ler; başarılı işletmelerin ortaya çıkması için girişimcilere uygun kiralarda uygun mekanlar sunan, finansal kaynaklara erişim yollarını gösteren, eğitim, danışmanlık, v.b. hizmetlerin sunulduğu, hizmet amaçlı olarak faaliyet gösteren sistemlerdir.

İŞGEM'ler küçük girişimcilerin iş kurmasını ve işlerini geliştirmesini destekleyen, böylece işletmelerin hayatta kalma olasılığını arttıran, büyüme imkanlarını geliştiren bir istihdam oluşturma ve iş kurma sistemidir (KOSGEB, 2010). Benzer şekilde; KOSGEB tarafından hazırlanan "İş Geliştirme Merkezi Yönetim El Kitabı"nda da İŞGEM'ler "küçük bir yönetim ekibiyle danışmanlık, bilgi, eğitim, mali kaynaklara erişim ve diğer profesyonel hizmetleri sunan ve fiziki ofis alanlarıyla birlikte paylaşılan idari hizmetleri,

daha genelinde hizmet sağlayıcılar ekosistemi bulunan bir çalışma ortamı” olarak tanımlanmaktadır (KOSGEB, 2008, aktaran Sungur, 2011.).

İŞGEM’ler; girişimci adaylarına kiralık mekanlar, danışmanlık hizmetleri ve ortak kullanılan ofis hizmetleri sunarak, işletmelerin ilk kurulma aşamalarını destekleyen tesislerdir (Allen, 1988, aktaran Güner, 2010).

İşletme kuluçkası kavramı, genç firmalara fiziksel çalışma alanı, yönetim desteği, finansman erişimi, teknik ve diğer destekleyici hizmetlerin sunulduğu ve onların başlangıç aşamaları boyunca hayatta kalmaları ve büyümeleri için yardımcı olan kurumları ifade eden geniş bir kavramdır (Suk ve Mooweon, 2006, aktaran Sungur, 2011).

Kuluçka; kuruluş ve başlangıç aşamalarında yer alan işletmelere fiziksel mekan, sermaye, danışmanlık, ortak hizmetler, ve ağ bağlantıları gibi bir demet hızlandırıcı hizmet sunan her hangi bir organizasyondur (Hansen, vd, 2000, aktaran Güner, 2010).

Türkiye’de İŞGEM’ler ‘İnkübatör’, ‘KOBİ Fidanlığı’ veya ‘İşletme Kuluçkası’ olarak da adlandırılır. İŞGEM’ler bünyelerine aldıkları girişimci adaylarına, danışmanlık hizmetleri sunan, finansal desteklere ulaşma yollarını gösteren, uygun kiralar ile iş yeri mekânları sunan, ortak ofis olanakları ve ofis hizmetleri sunan ve en zayıf oldukları iş kurma sürecinin ilk yıllarını sağlıklı bir şekilde geçirmelerini ve büyümelerini sağlayan sistemler olarak tanımlanmaktadır (ÖİB, vd, 2007).

İnkübatörler, girişimciliği özendiren, girişimci adaylarını yatırım yapmaya cesaretlendiren, girişimci adaylarına yol göstererek destekleyen, böylece yerel kalkınmaya katkılar sunan sistemlerdir. İŞGEM bünyesinde barındırdığı girişimcilerine kapalı ve açık işyeri mekanları sunarak, bu mekanlarda kullanacağı ekipmanların alınmasında gerekli olan finansal kaynaklara erişim yollarını gösterir ve danışmanlık hizmetleri sunar. Böylece

girişimcilerin işletmelerini kurdukları ilk yıllarını daha sağlıklı geçirmelerine ve gelecekte daha rahat büyümelerine olanak sağlar. İnkübatörlerin en yaygın amaçları, yörede istihdam oluşturmak, yörenin girişimcilik ortamının iyileştirilmesini, yörede girişimcilik ruhunun artmasını ve işletmelerin yörede kalmasını sağlamak, yerel endüstriler oluşturmak veya bunları desteklemek ve eşitlendirmektir (Akkaya, 2013).

2.1.2 . Küçük ve Orta lekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Kavramı

KOSGEB yeni işletme kuracak girişimci adaylarına hibe ve faizsiz kredi destekleri sunan devlet kuruluşudur. Türkiye’de ekonomik kalkınmanın sağlanması KOBİ’lerin (Küçük ve orta ölçekli işletmelerin) ekonomideki rolünü ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini artırmak amacıyla kurulmuştur. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kuruluşu olan KOSGEB, 12 Nisan 1990 tarihli ve 3624 sayılı yasayla kuruldu.

KOSGEB yeni işletme kuracak girişimci adaylarına verdiği desteklerle, girişimcilerin işletmelerini kurduktan sonra kırılgan oldukları ilk yıllarını daha sağlıklı geirebilmelerine yardımcı olan bir organizasyondur. Girişimci adaylarının bu desteklerden faydalanabilmesi için KOSGEB ile işbirliği protokolü bulunan kurumlar tarafından açılan Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerine katılıp, UGE belgesi almaları şarttır. İşGEM bünyesinde bulunan girişimcilerde UGE belgesi şartı aranmaz. İşGEM bünyesindeki girişimciler UGE belgeleri olmadan, doğrudan iş planlarını hazırlayıp, KOSGEB Hizmet Merkez Müdürlüklerine sunarak, desteklerden faydalanmak için başvurularını yapabilirler.

2.1.3. Küçük ve Orta Boy İşletme (KOBİ) Kavramı

KOBİ’lerin belirlenmesinde; işletmelerin yıllık ortalama çalışan sayısı, yıllık üretim miktarı ve satış cirosu gibi faktörler baz alınır. Bu da ülkeden

ülkeye farklılık göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde KOBİ olarak kabul edilen bir işletmenin kriterleri, az gelişmiş bir ülke baz alındığında büyük işletme olarak kabul görebilir.

ABD’de toplam işletmeler içinde KOBİ’ler %97’lik kısmı oluşturmaktadır. ABD’de KOBİ’ler için resmi bir tanım yapılmamıştır. Yapılan tanımlamalarda bazen çalışan sayısı baz alınmış, bazen de satış hasılatları buna eklenerek işletme büyüklüğü belirlenmiştir. ABD’de 1-100 kişi arası işçi çalıştıran işletmeler küçük, 100-1000 arası işçi çalıştıran işletmeler orta boy işletme olarak kabul edilmektedir. Bu sınırlar, istisnai durumlarda ilki için 500’e; ikincisi için 1500’e kadar artırılabilir (Pakyürek, 2009).

Japonya’da KOBİ’lere baktığımızda, işletmede çalışanların sayısı ve işletmelerin sermaye miktarları baz alınmıştır. İmalat sanayi sektöründe 1-5 arası işçi çalıştıran işletmeler mikro, 5-20 arası işçi çalıştıran işletmeler çok küçük, 20 ile 300 işçi çalıştıran işletmeler ise KOBİ olarak kabul edilmektedir. İmalat sanayindeki KOBİ’lerin sermayesi, yüz milyon Yen’den fazla olmamaktadır (Akgemci, 2001).

Aşağıdaki tabloda KOSGEB’in 2008-2012 verilerine göre Türkiye ve AB karşılaştırılarak, işletmelerde çalışan işçi sayıları ve satış hasılatları baz alınarak KOBİ’ler tanımlanmıştır (bkz. Tablo 1 ve Tablo 2).

Tablo 1. Türkiye ve AB’ deki KOBİ Tanımlarının Karşılaştırması

Ülke	Tanım Kriteri	Mikro İşletme		Küçük İşletmeler		Orta Ölçekli İşletmeler	
		Milyon YTL	Milyon	Mily	Milyon	Milyon	Milyon
Türkiy	Çalışan Sayısı	0–9		10–49		50–249	
	Yıllık Net Satış Hasılatı	≤1	0.6	≤5	3	≤25	15
	Yıllık Mali Bilanço Değeri	≤1	0.6	≤5	3	≤25	15
AB	Çalışan Sayısı	≤10		≤50		≤250	
	Yıllık Net Satış Hasılatı(Milyon Avro)	≤2		≤10		≤50	
	Yıllık Mali Bilanço (Milyon Avro)	≤2		≤10		≤43	

Kaynak: KOSGEB Stratejik Planı (2008-2012), aktaran Güner (2010)

Tablo 2. Türkiye’de KOBİ’lerin Sınıflandırılması

Ölçek	Çalışan Sayısı	Bilanço(Milyon YTL)	Net Satış(Milyon YTL)
Mikro	< 9	< 1	< 1
Küçük	< 50	< 5	< 5
Orta	< 250	< 25	< 25

Kaynak: KOSGEB Stratejik Planı (2008–2012), aktaran Güner (2010)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2003 verilerine göre; Türkiye’de, KOBİ’ler tüm işletmelerin %99,8’ini, istihdamın % 76,7’sini oluşturmakta,

toplam yatırımlar içindeki payı ise % 56,5'lere ulaşmaktadır. Dikkatlerin toplanması gereken en önemli nokta yarattıkları katma değer % 37,7'lerde kalmasıdır. AB'de, KOBİ'lerin yarattıkları katma değer %60'lara ulaşmıştır. Türkiye'de, KOBİ'lerin kredilerden aldıkları pay yaklaşık %10'larda kalırken, AB'de bu oran % 40'lara ulaşmaktadır. Son yıllarda, Türkiye'de, KOBİ'lerin kredilerden aldıkları payda ki artışa rağmen AB ülkelerinin oranlarından bir hayli düşük durumdadır. AB ülkelerinde % 49'lar düzeyinde olan bu oran Türkiye'de % 28,3'ler seviyesindedir (KOSGEB, 2008, aktaran Güner, 2010).

2.1.4. Girişimcilik Kavramı

Çevredeki fırsatları takip eden ve bu fırsatları başarılı birer yatırıma dönüştüren kişidir. Bulduğu çevredeki insanların ihtiyaçlarını iyi analiz ve tespit eden, bu ihtiyaçları karşılamak üzere üretim faktörlerine sermaye yatırarak, bunları uygun bir şekilde bir araya getiren, mal ve hizmet üreten, sunan, böylece kâr veya zarar etme olasılığını üstlenen kişidir.

Girişimci üretim faktörlerini bir araya getirerek, ekonomik mal ve hizmet üretimi için gerekli girişimi başlatan, bunu yaparken de üretim için gerekli finansman kaynaklarını ve üretimin değerlendirileceği pazarları bulan kişi olarak anlaşılır (Eyüpoğlu, 2007, aktaran Güner 2010).

İŞGEM'ler bünyelerindeki girişimcilerin yatırım yaparken üstlendikleri maliyetlerine destek olarak, maliyetlerini azaltır ve girişimcilerin üstlendikleri riskleri minimize eder.

Para kazanmak için her yolu meşru görmek girişimcilik olarak asla kabul edilemez. Teşebbüs edilen iş, müteşebbise para kazandırmakla beraber, faydalı bir iş olmalı ve ihtiyaçları karşılamalıdır. Ekonomik bir değer yaratmaksızın, çeşitli yollardan başkaları tarafından yaratılan ekonomik değerleri kendi tarafına aktarmanın adı girişimcilik olmamalıdır (Yerlikaya, 2005).

Maalesef meşru olmayan yollarla büyük paralar kazanıp, bu paraları birer yatırıma dönüştüren kişiler de toplumumuzda birer başarılı girişimci olarak görülmektedir. Böyle kişiler kolay yoldan zengin ve saygın bir işadamı olmayı hayal eden gençlerimize kötü örnek teşkil etmektedir. Bu gibi kişiler toplumdaki dışlanmalı ve gerekli yasal yaptırımlarla cezalandırılmalıdır. Gençlerimize, çok veya az da olsa helal para ile meşru yollarla nasıl birer başarılı girişimci olunabileceği anlatılmalı, eğitilmeli, yol gösterilip, toplum ve devlet tarafından desteklenmelidir. İŞGEM'ler bu noktadan baktığımızda devlet tarafından desteklenen, yöre halkını girişimcilik konusunda bilinçlendiren, yol gösteren, destekleyen ve toplum tarafından da kabul gören önemli sistemlerdir.

2.1.5. İstihdam, İşsizlik ve İşgücü Kavramları

“İnsan ihtiyaçlarını karşılayabilmek için gerekli olan üretimin miktar ve vasıf itibarıyla geliştirilebilmesi; her ülkenin beşeri kaynaklarını azami ölçüde değerlendirerek kullanması şartına bağlıdır” (Savaşır, 1999).

Bir ekonomide ekonomik faaliyetlere katılabilecek insan gücünün kullanılma, çalışma veya çalıştırma derecesi “istihdamı” göstermektedir (Savaşır, 1999). İnsanoğlunun üretim ve tüketim fonksiyonları emeğin istihdamını, çalışmadığı ya da çalışmadığı zamanlarda da işsizliğini gündeme getirmiştir (Özdemir vd, 2006). İşgücü seviyesi çalışmaya hazır işgücü kapasitesini, istihdam seviyesi ise işgücü kapasitesinin istihdam edilen kısmını ifade eder. İşgücü seviyesi ile istihdam seviyesi arasındaki fark ise işsizliği göstermektedir (Özdemir vd, 2006).

İşsizliğin insana maddi olarak olumsuz etkilerinin yanında, psikolojik olarak olumsuz etkileri olur. Uzun süreli işsizlik neticesinde insanın kendine olan özgüveni azalır. Kendisindeki kabiliyetleri kullanamadığı için, zamanla bu kabiliyetleri zayıflar. Kendini işe yaramaz olarak gören insan zararlı

alışkanlıklara veya zararlı organizasyonlara kendini kaptırabilir. Demek ki işsizlik sadece ekonomik bir sorun değil, aynı zamanda sosyal ve psikolojik bir sorundur. Uzun süreli işsizliğin zamanla mesleki becerileri aşındırıp verimlilik kaybına yol açması da ekonomiler için ayrı bir kayıp olarak görülmektedir (Biçerli, 2004).

İstihdam edilen insanın maddi problemlerinin yanında, sosyal ve psikolojik problemleri de çözümlenmiş olur. Çünkü istihdam edilen birey hem gelir elde eder, hem saygınlık kazanır, hem de kendini geliştirme olanağı bularak kişisel doyuma ulaşır (Özdemir vd, 2006).

İşgücünün yerinde ve verimli kullanılması, istihdamın artması, işsizliğin azalması ve neticesinde insanların ekonomik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının etkin bir şekilde karşılanması konularında, İŞGEM'ler buldukları yörelerde büyük önem arz etmektedirler. Ancak İŞGEM'lerin bu fonksiyonlarını yerine getirebilmeleri için, doğru seçilmiş kişiler tarafından, yani alanında uzman ve tecrübeli bir yönetim yapısı ile yönetilmeleri gerekmektedir.

2.1.6. İşlik ve İşletme Tanımları

İşlik; işletme kurulmasına müsait olan kapalı mekanı ifade eder.

İşletme; üretim faktörlerinin sistemli olarak bir araya getirildiği, kâr amacı ile mal ve hizmet üretildiği ekonomik yapıdır.

İŞGEM'ler, bünyelerindeki işlikleri kullanmaları ve bunları birer işletme haline getirmeleri için girişimci adaylarının başvurularını alır. İŞGEM yönetim kurulu tarafından girişimci adayları arasından seçilen kişilere, işlikler çok uygun bir şekilde kiralanır. Girişimci adayları İŞGEM yönetiminin yönlendirmesi ile iş planlarını hazırlar ve üretim faktörlerine yatırım yapar, Hazırlanan bu iş planları KOSGEB'e sunulur ve girişimci adayları

KOSGEB'in sunduğu hibe ve faizsiz kredi desteklerinden de faydalanır. Artık girişimci adayları birer girişimciye, işliklerde birer işletmeye dönüşür.

2.1.7. İş Planı Tanımı

İş planı; girişimcinin yapacağı işi daha kapsamlı düşünerek tasarlamasını ve geleceği daha iyi görmesini sağlayan projenin adıdır.

İş planı; girişimcinin kişisel amaç ve misyonunu belirlediği, işletme hedeflerini belirlediği, pazar araştırması, rakip analizi, fırsatlar, tehditler gibi dışsal değerlendirmelerin yanında, firma analizi, işletmenin yapabilirleri, güçlü yönleri, zayıf yönleri gibi iç değerlendirmelerinde yapıldığı, pazarlama karması unsurlarının ve pazarlama planlarının belirlendiği, finansal planların ve kâra geçiş analizlerinin yapıldığı, fon gereksinimlerinin belirtildiği kapsamlı bir dökümandır.

2.1.8. İktisat (Ekonomi) kavramı

Bir ülkede, bir şehirde, bir işletmede veya bir kişide var olan aynı ve nakdi faktörlerin yerli yerinde kullanılarak, en yüksek faydanın elde edilmesidir. Bu tanımdan yola çıkarak her bir ülke yöneticisinin, her işletmenin veya her girişimcinin iktisatlı olması gerektiğini, yani aynı ve nakdi kaynaklarını israf etmeden, gerekli yerlere kullanarak, yüksek faydalar elde etmeleri gerektiğini söyleyebiliriz. Aksi takdirde bu unsurlar ekonomik kriz ile karşı karşıya kalır veya ekonomik sıkıntılar yaşarlar.

2.2. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE İŞGEM'LER

Dünyadaki ilk işletme kuluçkası olan Batavia Industrial Center, 1959 yılında Joseph Mancuso tarafından ABD'de New York Batavia'da kurulmuştur. Mancuso, Batavia Endüstriyel Merkezi'ndeki açık ve kapalı mekanları, yeni kurulmuş olan firmalara kiraya vermiş, böylece bir üretim ve istihdam ortamı

oluşturmuştur. Mancuso'nun bu girişimi İŞGEM prosedürlerine göre farklılık gösterse de, bu girişim bugün İŞGEM'lerin temelini oluşturmaktadır. Bu uygulama, Mancuso'nun işletme kuluçkalarının “babası” olarak tanımlanmasını sağlamıştır ve bugün Mancuso, “kuluçka” kavramını keşfeden kişi olarak görülmektedir (Al-Mubarakı vd, 2010, aktaran Sungur, 2011).

Değişen ekonomik yapı ile birlikte KOBİ'lerin ülke ekonomilerindeki rollerinin ve paylarının artmasının bir sonucu olarak özellikle 1970'li yıllarda ABD'nde ve Avrupa'da ortaya çıkan işletme kuluçkası kavramı, modern bir iş modeli olarak tüm dünyada giderek popülerlik kazanmaktadır (Suk ve Mooweon, 2006, aktaran Sungur, 2011). Ulusal İşletme Kuluçkaları Birliği (NBIA) dünya genelinde yaklaşık 5000 işletme kuluçkası olduğunu tahmin etmektedir (NBIA, 2011, aktaran Sungur, 2011).

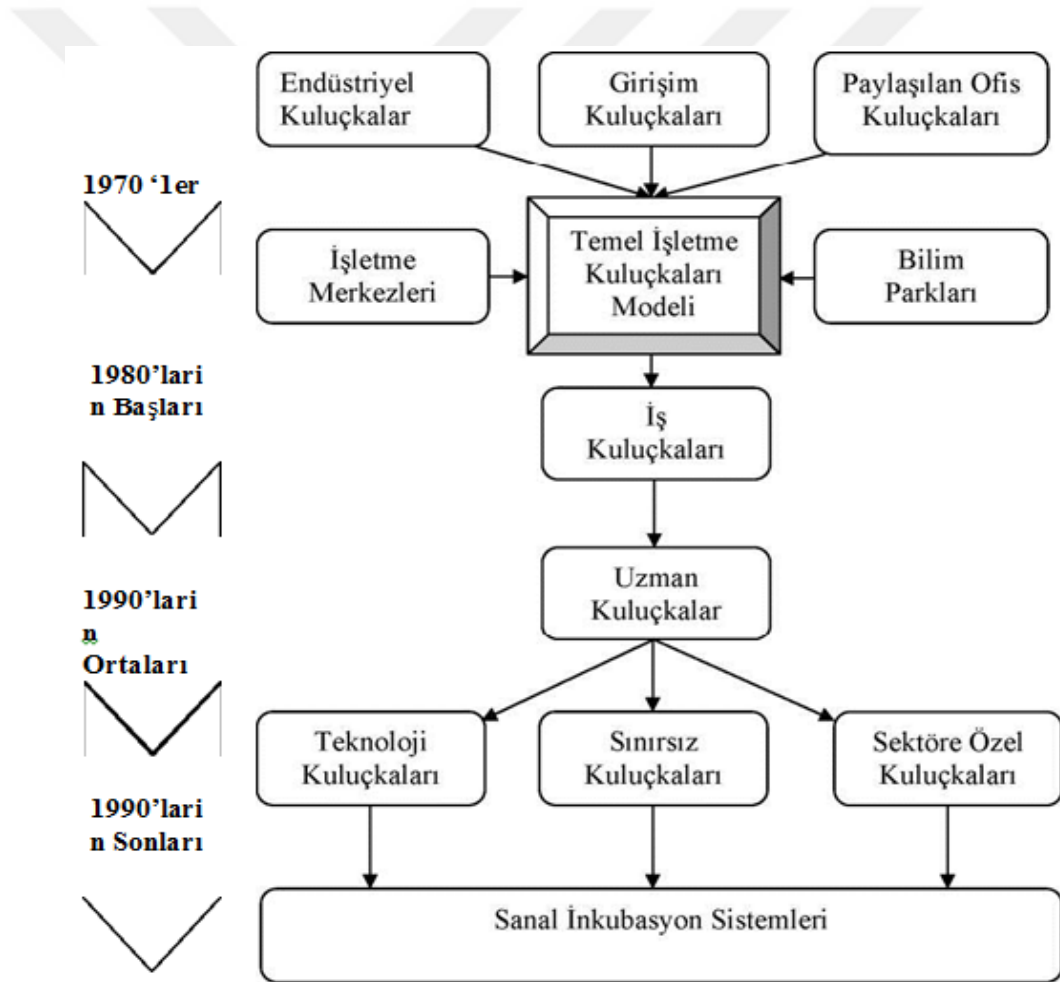
İŞGEM'ler inkübatör, kuluçka merkezleri, işletme kuluçkaları ve işletme fidanlığı adlarıyla da anılmaktadır. Bu isimler başarılı girişimcileri ve işletmeleri yetiştirme misyonunu üstlenmiş olan İŞGEM'leri bir iki kelime ile çok iyi ifade etmektedir.

İŞGEM'lerde girişimci adaylarının birer başarılı girişimci ve işletme sahibi olmaları için hizmetler sunulmaktadır. Bir girişimcinin İŞGEM hizmetlerinden faydalanması için öngörülen normal süre 3 yıldır. Girişimci bu sürede istenilen başarıya ulaşamamış ise, bu süreye 2 yıl daha eklenebilir ve girişimci bir süre daha desteklenir. İstenilen başarıya ulaşmış girişimci 5 yıl sonunda mezun edilir. Yerine yeni girişimci adayları alınarak desteklenir. Yani bir girişimci en fazla 5 yıl İŞGEM bünyesinde kalarak, İŞGEM hizmetlerinden ve desteklerinden faydalanabilir.

İnkübatörlerin tarihsel gelişimini özetleyecek olursak, Mancuso'nun atıl durumdaki binaları, yeni işletme kuracak olan girişimcilere kiralaması ile iş ve istihdam ortamının oluşturulması, parlak bir fikir olarak kabul edilmiştir. Bu

gün inkübatörler, yerel ve bölgesel ekonomik kalkınma aracı olarak kullanılmaktadır. Tarihte ilk kurulan inkübatörlerde, girişimcilere kapalı ve açık mekanlar kiralanarak, rehberlik hizmetleri verilmiştir. Daha sonra bu genişletilerek; ortak ofis kullanımı, sosyal tesisler, finansal kaynaklara erişim yolları, danışmanlık hizmetleri, ortak internet ve yazılım kullanımı v.s. hizmetler ile bugünkü haline gelmiştir. İşletme kuluçkalarının zaman içerisinde gelişimi ve yıllar itibariyle ortaya çıkan yeni kuluçka kavramları Şekil 1’de detaylı olarak sunulmaktadır.

Şekil 1. İşletme Kuluçka Modelinin Gelişimi

Kaynak: CSES, Benchmarking of Business Incubators (2002), aktaran Güner, 2010.

Kamu işletmelerinin özelleştirilmesi akımı, İngiltere’de, 1970’li yılların sonlarından itibaren başlamış ve diğer ülkeleri de etkileyerek hızla gelişerek yaygınlaşmıştır (Yücel, 1991).

Türkiye’de 29.2.1984 tarih ve 2983 sayılı kanun ile, özelleştirmeye ilişkin ilk yasal düzenleme yapılmış ve devletin ekonomideki sınaî ve ticari aktivitesinin en aza indirilmesini hedeflemiştir (ÖİB, 2001).

Türkiye’de 1980’li yıllarda özelleştirme faaliyetlerindeki artış ivme kazanmıştır. Günümüzde bu özelleştirme faaliyetleri artarak devam etmektedir. Devlet artık işveren konumundaki sorumluluğunu azaltıp, işverenleri ve yapılan işleri denetleyen işlevini genişletmek istemektedir. Bu hedefine ulaşabilmek için özelleştirme faaliyetlerinin yanında, KOBİ’lerin artışı sağlamak amacı ile İŞKUR, KOSGEB gibi kurumlar ile birlikte, girişimcileri destekleme modellerinden biri olan İŞGEM’ler de büyük önem arz etmektedir.

Türkiye’de ilk defa 1997 yılında gündeme gelen İŞGEM’ler Türkiye’de bir yerel kalkınma ve girişimcilik geliştirme modeli olarak desteklenmektedir (Özbek, 2008).

1995-1999 yılları arasında uygulanan İşgücü Uyum Programı kapsamında Türkiye’de ilk İŞGEM 1997 yılında Zonguldak’ta kurulmuştur. İşgücü Uyum Programı’nı takiben, başka illerde de İŞGEM kurulmasını desteklemek amacıyla, Dünya Bankası’nın da desteğiyle 2 adet Özelleştirme Sosyal Destek Projesi uygulaması hayata geçirilmiştir. Söz konusu projeler ile kurulan İŞGEM’ler, başlangıç yılları ve işlik sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3. İŞGEM’lerin Kuruluş Yılları ve İşlik Sayıları

Proje	İŞGEM	Kuruluş Yılı ve Ayı	İşlik Sayı
İşgücü Uyum Projesi	Zonguldak	1997 Ocak	18
	Toplam		18
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - 1	Tarsus	2003 Mayıs	84
	Ereğli	2004 Ekim	18
	Eskişehir	2004 Ekim	20
	Adana	2004 Ekim	44
	Mersin	2004 Kasım	19
	Van	2004 Ocak	30
	Toplam		215
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - II	Avanos	2006 Eylül	32
	Samsun	2006 Aralık	26
	Elazığ	2006 Kasım	28
	Yozgat	2007 Nisan	21
	Diyarbakır	2007 Mayıs	14
	Toplam		121
	Genel Toplam		354

Kaynak: KOSGEB (2010), aktaran Güner (2010)

Dünyadaki uygulamalarına bakıldığında, Türkiye’de İŞGEM kavramı yaygın olarak bilinmemektedir. Bu kavramı anlatmak, insanları bu kurum hakkında bilinçlendirmek gerekmektedir. Devletinde İŞGEM kurulumu için desteklerini genişletmesi ve kurumları bu konu hakkında bilinçlendirmesi önemlidir.

Türkiye’de şu anda buldukları yörelerde İŞGEM kurmak isteyen kişi ve kuruluşlara, İŞGEM kurmaları için açık ve doğrudan destek veren kuruluş

KOSGEB'tir. Bundan dolayı bu çalışmada daha çok KOSGEB destek oranları ve kriterleri anlatıldı. İŞGEM kurmak için başvuru yapabilecek kuruluşları, şartlarını, destek oranlarını, başvuru formlarını açık bir şekilde belirlemiş ve bu bilgileri resmi web sitesinde yayınlamış olan kuruluş KOSGEB'tir. İŞGEM'in isim hakkı da bu kuruluşun elindedir. KOSGEB tarafından belirlenmiş olan, İŞGEM kriterlerini yerine getiren kuruluş KOSGEB'e başvuru yaparak, İŞGEM adının kullanım hakkını ücretsiz alır. KOSGEB'ten başka Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile kalkınma ajanslarından da İŞGEM kuruluş desteği, dolaylı olarak istenebilir.

2.3. İŞGEM BÜNYESİNDE YER ALAN GİRİŞİMCİLERE VERİLEN HİZMETLER

İŞGEM'ler bünyelerine aldıkları girişimcilerine, birer başarılı işletme sahibi olmaları için, bir takım hizmetler sunmaktadırlar. Bu hizmetler maddeler halinde aşağıda sıralanmıştır;

- Donanımlı veya donanımsız iş yerleri
- Eğitim ve/veya danışmanlık hizmetleri
- Yönetim danışmanlığı
- Patent mevzuatı ve marka danışmanlığı
- Hukuki işlemlerin yürütülmesi
- Teknoloji konusunda destek
- Risk sermayesi hizmetleri
- Kamu destek hizmetleri

- Hibe olarak alınabilecek fon kaynaklarına erişimin sağlanması
- Faizsiz kredi desteklerinden faydalanma imkanının sağlanması
- Muhasebe ve vergi konularında bilgilendirme
- Pazarlama teknikleri bilincinin oluşturulması
- Pazarlama etkinliklerinin organizasyonu
- İşlerin yapılabilirlik araştırması
- İş planı hazırlama
- Konferans salonu, kafeterya ve ortak danışma bankosu gibi ortak alanlar
- Bilgisayar ve internet erişimi
- Faks, fotokopi, telefon ve yazıcı kullanımı, e-posta adresi hizmeti
- Ar-Ge ve tasarım
- Üretim ve işletme faaliyetleri
- İş geliştirme
- İnsan kaynakları geliştirme
- Finansal destek ve kredi bulma

- IT ve elektronik konularında eğitim ve danışmanlık hizmetlerini vermek gösterilebilir.

İŞGEM'ler girişimcilerine sunmuş oldukları bu hizmetler ile, işletmelerin iş yükünü hafifletmekte, böylece işletmeler üretmiş oldukları mal ve hizmetlerini geliştirerek, daha kaliteli mal ve hizmet üretmeye yönelebilirler. Kuluçka hizmet türleri ile ilgili yapılan çalışmalarda, farklı ayrımlar da bulunmakla birlikte; kuluçka sürecinde öne çıkan 5 temel hizmet grubu tanımlanmaktadır (Carayannis ve Von Zedtwitz, 2005, aktaran Sungur, 2011);

1. Fiziksel altyapıya erişim: İşletme kuluçkaları; ofis alanı, mobilya, bilgisayar ve internet ağı, güvenlik, spor tesisleri, laboratuvar gibi fiziksel altyapı ve mevcut gayrimenkul ile yapılabilecek temel hizmetleri sunmaktadır.

2. Ofis desteği hizmetleri: İşletme kuluçkaları, altyapıya ilaveten aynı zamanda faks, fotokopi, sekreterlik, resepsiyon, posta hizmetleri gibi temel ofis destekleri de sağlamaktadır.

3. Finansal kaynaklara erişim: İşletme kuluçkaları; firmaların, girişim sermayedarları, iş melekleri, yerel kuruluşlar, kurumsal yatırımcılar ve şirketlere ulaşmaları için aracı olmaktadır.

4. Girişimsel başlangıç desteği / Danışmanlık hizmetleri: İşletme kuluçkaları, yeni ve deneyimsiz olan bir şirketin atması gereken adımlar konusunda yol göstermektedir. Bu konuda; iş planı hazırlanması, muhasebe, hukuki-yasal danışmanlık, vergi konuları, istihdam, planlama gibi konularda yardımcı olmaktadır.

5. Ağbağlaşma hizmetleri: Başarılı performans sergileyen işletme kuluçkaları, kiracı firmaların başarısı için anahtar rol oynayan kişi / kurum / kuruluşlarla bağlantılar kuran kuluçkalardır. Girişimciler, özellikle başlangıç

yıllarında, bir kuluçkanın yıllar süren girişimleri sonucunda geliştirdiği bağlantılara sahip değildir. İşletme kuluçkaları sayesinde bu girişimciler, kuluçkanın sahip olduğu bağlantılara erişim imkânına kavuşmaktadır.

Bazı işletme kuluçkaları söz konusu 5 hizmet grubunun tamamını sunmaktadır ve bu tür kuluçkalar, “kuluçka” kavramını tam olarak yansıtmaktadır. Bazı işletme kuluçkaları ise bu hizmet gruplarından bir veya birkaçını ihmal etmekte ve bu nedenle de “zayıf” uygulamalar olarak adlandırılmaktadır (Carayannis ve Von Zedwitz 2005, aktaran Sungur, 2011).

İŞGEM bünyesinde yer alan girişimcilere ve işletme çalışanlarına sunulan hizmetler literatürde farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Örneğin; Bollingtoft ve Ulhoi (2005), Markley ve McNamara (1994), Aaboen (2009) ve Chandra (2007) gibi yazarlar soyut ve somut hizmetler şeklinde bir ayırım yapmaktadır. Buna göre; kuluçkalarda sunulan somut hizmetler; paylaşılan/ortak bir kiralanabilir alan, iş-ofis ekipmanı (fotokopi, faks vb) ve sekreterlik gibi birtakım ofis altyapısını kapsamaktadır. Soyut hizmetler ise; şirket içi danışmanlık ve firmaların pazarlama, iş planlama, muhasebe ve diğer konularda uzmanlaşmasına yardımcı olacak ağbağlara erişimini sağlamak gibi değer yaratıcı hizmetleri kapsamaktadır (Chandra, 2007, aktaran Sungur, 2011).

Campbell vd, (1985), aktaran Sungur (2011), tarafından yapılan çalışmada, işletme kuluçkalarının yeni bir iş fikri ile yeni bir işletme kurulması arasında bir aracı olarak görev aldığı belirtilmektedir. Buna göre; işletme kuluçkaları, paylaşılan/ortak ofis alanı ve laboratuvar alanlarının yanı sıra firmaların sürdürülebilir büyüme ve gelişim için ihtiyaç duydukları birtakım destek hizmetleri sunmaktadır. İşletme kuluçkaları bu tür hizmetleri ya kendileri sunmakta ya da dışsal aktörler tarafından kiracı firmalara bu hizmetlerin sunulmasını sağlamaktadır. Genel olarak; sekreterlik ve resepsiyon hizmetleri, bilgisayar ve fotokopi ekipmanı, muhasebe yardımı ve konferans

odası, toplantı salonu gibi hizmetler kuluçka içerisinde sunulmaktadır. Eğitim, danışmanlık, yönetim desteği ve işletme asistanlığı hizmetleri ise, uzman personel bulunması durumunda kuluçkada yer alan personeller ve kuluçka ekibi tarafından sağlanmakta, aksi takdirde dışarıda yer alan danışman firmalarından sağlanmaktadır (Fry, 1987, aktaran Sungur, 2011).

İŞGEM'ler bu hizmetleri girişimcilere doğru ve kaliteli bir şekilde sunabilmeleri için KOBİ'leri, piyasaları, sektörleri, KOSGEB ve İŞKUR gibi destek kuruluşlarını çok iyi bilen uzman bir yönetim kadrosu tarafından yönetilmelidir.

İnkübatör kurulduktan sonra, önemli bir konu, inkübatörü yönetecek olan yönetim kadrosunun, tecrübeli ve alanında uzman bir kadrodan oluşmasıdır. Bu yönetim kadrosunun başında inkübatör müdürü yer alır. İnkübatör yönetim kadrosu, girişimcilik, işletmecilik, yöneticilik gibi konularda eğitim almış, bununla birlikte halkla ilişkileri iyi olan ve insan psikolojisinden iyi anlayan bir kadro olmalıdır. İŞGEM müdürü kendisini bulunduğu yörenin bir parçası olarak görmeli, halkın sorunlarına eğilmeli, çözümler üretmeye çalışmalıdır. Böyle bir inkübatör müdürüyle birlikte çalışacak az sayıda fakat yüksek kapasitedeki çalışanlar da, inkübatörde ve yörede yer alan girişimciler ve işletmeler için en büyük destek mekanizması olmalıdırlar (Akkaya, 2013).

İŞGEM'de yer alan girişimciler, iş planı hazırlama konusunda ve KOSGEB'e başvuru sürecinde, İŞGEM yönetiminden eğitim ve danışmanlık hizmeti alır. Bundan dolayı İŞGEM yönetiminin bu konularda gerekli bilgi ve donanıma sahip olmaları gerekmektedir. İŞGEM ile ilgili yapılan çalışmalarda İŞGEM'in başarılı olabilmesi için birinci sırada İŞGEM yönetim kadrosunun alanında uzman kişilerden oluşması gerektiği vurgulanmaktadır.

İyi yönetilemeyen bir İŞGEM, bir takım sorunlarla karşı karşıya kalabilir. Bu sorunları şöyle sıralayabiliriz; 1- İŞGEM'e alınacak olan kiracı firmaların seçiminde yanlış kararların verilmesi, ileride çok başarılı olabilecek firmaların elenmesine neden olur. 2- İŞGEM bünyesinde başarısız olan her kiracı firma, zaman ve kaynak kaybına neden olur. 3- İŞGEM tarafından doğru yönlendirilemeyen, gerekli eğitim ve danışmanlık hizmetlerini alamayan kiracı firmaların başarısızlık oranı artar. 4- İŞGEM kaynaklarının israf edilmesi ve yerli yerinde kullanılmaması neticesinde, İŞGEM, ekonomik sıkıntı yaşayabilir ve sürdürülebilirliği zorlaşır. Kötü yönetilen birçok İŞGEM, daha fazla ayakta kalamayarak kapatılmıştır.

İŞGEM'lerin başarısını arttıracak şu unsurlar ön plana çıkmaktadır. Bunlar;

* İŞGEM kurulumuna müsait olan bir arazinin, varsa binaların İŞGEM'e bedelsiz olarak tahsis edilmesi veya çok düşük bir kira ile kiralanması.

* İŞGEM yöneticisinin; girişimcilik, yöneticilik, işletmecilik, halkla ilişkiler, insan psikolojisi, İŞGEM işleyişi, KOSGEB işleyişi ve KOBİ konularında yeterli bilgi ve tecrübeye sahip, sektörleri ve piyasaları iyi bilen, uzman bir kişi olması.

* İŞGEM'in kurulacağı yörede, hayalleri olan, kendini işini kurmak isteyen girişimci kitlelerinin olması ve bu kitlelerin yatırım yapmaya cesaretlendirilerek, girişimcilik ruhunun canlandırılması.

* İŞGEM'in kamuoyu tarafından desteklenmesi. Yöre halkı tarafından sahiplenmesi.

Şu anda Türkiye'de ihtiyaç duyulan yörelerde, İŞGEM kurulumunu başta KOSGEB olmak üzere, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), Doğu

Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı gibi devlet kuruluşları hibe fon destekleri ile desteklemektedir. Bu aşamada tek ihtiyaç, yerel inisiyatiflerin, yöreleri için gerçekleştirebilecekleri bu tip katkıları hayata geçirmek üzere bir araya gelmelerinin sağlanmasıdır (Akkaya, 2013).

2.4. İŞGEM'LERİN YEREL VE BÖLGESEL EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

2.4.1. İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları

Kuluçka kavramı, girişimsel yeteneği canlandırmak, yeni firma gelişimini hızlandırmak ve böylece teknolojiye yararlanmayı hızlandırmak için teknoloji, sermaye ve teknik bilgiyi birleştirmenin etkin bir yolu olarak görülmektedir (Grimaldi ve Grandi, 2005, aktaran Sungur, 2011).

Kuluçkalar, firmalara işletme maliyetlerinin düşürülmesinde, rekabetçi üstünlük kazandırılmasında, teknoloji, yetenek ve diğer kaynakların elde edilmesinde yardımcı olmaktadır (Eshun, 2009).

İŞGEM'ler buldukları yörelerde girişimcilik ruhunun canlanması, yeni ve başarılı KOBİ'lerin kurulması açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

İŞGEM bünyesinde yer alan işletme sahiplerine ve çalışanlarına, İŞGEM yönetimi tarafından finansal kaynaklara erişim veya başka bir ifadeyle KOSGEB'in sunduğu geri ödemesiz, geri ödemeli desteklerden faydalanmaları için, girişimcilerin KOSGEB'e başvuru yaparken izleyecekleri yol ve yöntem detaylı bir şekilde anlatılarak, danışmanlık hizmeti sunulur. Bu sürecin bir aşaması da iş planının hazırlanmasıdır. İŞGEM yönetiminin bu konuda uzman olması gerekir. İŞGEM'deki girişimciler iş planı hazırlanması konusunda

eğitilir ve bilinçlendirilir. Böylece girişimcilerin geleceklerini daha iyi görmeleri ve yapacakları iş hakkında daha bilinçli hareket etmeleri amaçlanır.

Yeni kurulmuş olan işletmeler, ilk yıllarında bir takım sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunların pek çoğu, yetersiz başlangıç sermayesi ve finansal kaynaklara erişememe, yönetim becerilerinde yetersizlikler, teknik asistanlık ve pazar bilgisine erişememe, zaman baskıları, dinamik ve belirsiz iş ortamı ile ilişkilidir (Cromie, 1991; Kazanjian, 1988, aktaran Sungur, 2011). İŞGEM'ler bu konularda girişimcilerine eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak, yol gösterir.

Danışmanlık hizmetleri, kuluçka yönetimi ve kiracılar arasında, her iki taraf için de bilgi ve kaynakların transferini mümkün kılan direkt etkileşimlerdir (Rice, 2002, aktaran Sungur, 2011). Bu ilişkiler sonucunda, hem kiracı firmalar kuluçka yönetiminden öğrenmekte, hem de kuluçka yönetimi daha iyi hizmet sağlayabilmek için kiracıların ihtiyaçları hakkında bilgi sahibi olabilmektedir (Scillitoe ve Chakrabarti, 2010, aktaran Sungur, 2011).

Smilor (1987), aktaran Sungur (2011), işletme kuluçkalarını yeni firmaların gelişmesi, yeni teknolojilerin dönüşümü ve ekonomik büyüme artışı sağlamak için teknoloji, sermaye ve uzmanlaşmış bilgiyi etkin bir şekilde bir araya getiren inovasyon sistemleri olarak tanımlamakta ve bilgi hizmetlerinin de işletme kuluçkalarında sunulan hizmetler arasında en önemli hizmet olduğunu vurgulamaktadır. Chen vd (2006), aktaran Sungur (2011), da işletme kuluçkalarının bilgi yoğun hizmet kuruluşları olduğunu ve inovasyon sistemlerinin önemli bir unsuru olduğunu ifade etmektedir.

İŞGEM işleyişinde önemli bir konuda, İŞGEM yönetim kurulunun, girişimci adayları tarafından, İŞGEM'e yapılan başvurularını titizlikle inceleyerek objektif ve doğru kararlar almasıdır. Kurul İŞGEM bünyesinde yer alacak kiracı firmaların seçiminde alacağı her doğru karar ile geleceği parlak

girişimcileri destekler ve bunları birer başarılı işletme olarak ekonomiye kazandırır. Yapılacak olan her yanlış seçim de, zaman ve kaynak israfına neden olacak, neticesinde istenilen amaca ulaşılamayacaktır.

İşletme kuluçkalarının önemli bir rolü de, kuluçkada yer alan kiracı firmalar ile bölgesel inovasyon sisteminin aktörleri arasında bir aracılık görevi görmesidir (Peters vd, 2004, aktaran Sungur, 2011). Bu sayede; firmaların ihtiyaç duyduğu bilgi, teknoloji, finansal sermaye, pazara ilişkin kaynaklar ve beşeri sermaye gibi kritik kaynaklara erişim imkânı sağlanmış olmaktadır (Bollingtoft ve Ulhoi, 2005; Grimaldi ve Grandi, 2005; Begley, Tan ve Schoch, 2005; Hindle ve Yencken, 2004; Rice, 2002, aktaran Sungur, 2011).

2.4.2. İŞGEM çatısı altında kurulan işletmelere, hayatta kalmaları ve büyümeleri için sunulan hizmetler

İşletme kuluçkası; toplulukta yeni girişimlerin oluşumunu, gelişim süreçlerini hızlandırmayı ve hayatta kalabilirliklerini sağlamayı amaçlayan bir stratejidir (Abduh vd, 2007, aktaran Sungur, 2011). Bu bağlamda, işletme kuluçkası, merkezi ve kontrollü bir ortamda maliyet azaltıcı, zaman tasarruf edici ve yetenek geliştirici ortak hizmetlerin sunulması amacıyla geliştirilen uygulamalardır (Lumpkin ve Ireland, 1988, aktaran Sungur, 2011).

İşletme fidanlıkları, kiracı firmaların büyüme kabiliyetlerini arttıracak ve hayatta kalma sürelerini uzatacak çok sayıda hizmetler sunmaktadır. Bu hizmetler; idari hizmetler, yönetim ve pazarlama desteği, muhasebe, hukuk, yasal ve bürokratik konularda destek, teknoloji danışmanlığı gibi hizmetleri kapsamaktadır (Suk ve Mooweon, 2006, aktaran Sungur, 2011).

İşletme fidanlıkları, başarılı KOBİ'lerin sayılarının artması, hayatta kalma sürelerinin uzaması ve büyümelerinin sağlıklı gerçekleşmesi hususlarında önemli bir araçtır. Küçük işletmelerin sayısının artırılması ve bu işletmelerin hayatta kalabilirliğinin sağlanması, günümüzde pek çok ülkenin

KOBİ politikalarının öncelikleri arasında yer almaktadır (Campbell, 1989, aktaran Sungur, 2011).

Araştırmalara baktığımızda İŞGEM çatısı altında yer alan ve hizmetlerinden faydalanan firmaların başarısızlık oranı %10 iken, İŞGEM desteklerini almadan, yani İŞGEM dışında kurulan firmaların başarısızlık oranları % 60-80'lere çıkmaktadır (ÖİB, 2011).

İŞGEM'in amacına uygun hizmet edebilmesi için, kiracı firmaların belirli bir sürenin ardından mezun edilmeleri gerekmektedir. İŞGEM tarafından mezun edilen firmaların yerine, yeni firmaların yerleşmesi, yeni girişimcilerin İŞGEM tarafından desteklenmesi, bu girişimcilerin başarılı birer işletme sahibi olmaları, böylece ekonomiye yeni ve başarılı KOBİ'lerin kazandırılması, ekonominin canlanmasına katkılar sunacaktır.

Sebepler her ne olursa olsun, kiracıların belli bir süre sonunda dışarıya taşınmalarını sağlayacak uygun politikalar uygulanmalı, kuluçkaların periyodik bir devir ile yeni kiracılara hizmet sağlaması ve böylece programın arzulanan çoğaltan etkilerinin ortaya çıkması sağlanmalıdır (Adegbite, 2001, aktaran Sungur, 2011).

İŞGEM'den mezun olan bazı firmalar dışarıda büyük bir firma haline geldiklerinde, yan firmalar kurarak, bu firmalarında kendileri gibi İŞGEM çatısı altında olgunlaşması için İŞGEM'e gönderirler. Bir diğer uygulama olarak da, dışarıya taşınan firmalar, daha fazla gelişmesi durumunda bilgisini tamamlamak ve güncellemek amacıyla kuluçkadaki seminer ve kurslara katılabilmektedir (Aabo, 2009, aktaran Sungur, 2011).

2.4.3. İŞGEM'lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi

İşletme kuluçkaları, piyasa ortalamasının altında kira ve piyasa

oranlarının altında paylaşılan destek hizmetleri sağlayarak firmaların genel yönetim giderlerini düşürmektedir (Brooks, 1986, aktaran Sungur, 2011).

Düşük kira ve esnek ofis alanına ilaveten, altyapı/tesislerle ilişkili diğer hizmetler konferans ve toplantı odaları, kafeterya ve yemek salonu, bina güvenliği gibi hizmetleri de kapsamaktadır (Abduh vd, 2007, aktaran Sungur, 2011). McAdam ve Marlow (2008), aktaran Sungur (2011), tarafından yapılan çalışmada, işletme kuluçkalarında yer alan firmalar, toplantı ve konferans salonlarının kendileri için önemini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Toplantı odaları oldukça önemlidir. Yeni kurulan bir firma olarak ürününüze değer koymaya çalıştığınız için ek giderlerle uğraşmak istemezsiniz, bu nedenle sadece ara sıra ihtiyaç duyacağınız bir ofis alanı için kaynaklarınızı israf etmek istemezsiniz”.

İŞGEM’ler, bünyelerinde yer alan girişimcilere, İŞGEM dışındaki işyeri mekanlarından 5-10 kat daha uygun kiralarla işyeri mekanları sunarak, girişimciye İŞGEM’de kalacağı 3-5 yıl süre zarfı içerisinde kira avantajı sağlar. İŞGEM çatısı altında yer alan girişimcilere, KOSGEB tarafından 50.000 TL’ye kadar hibe ve 100.000 TL’ye kadar faizsiz kredi desteği sunulmaktadır. İŞGEM’deki girişimciler KOSGEB desteklerine doğrudan başvuru yaparak faydalanabilirler. Girişimcilerin bu desteklerden verimli bir şekilde faydalanabilmeleri için, KOSGEB’e başvuru yapma ve iş planı hazırlama süreçlerinde, İŞGEM yönetim kadrosu uzman personelleriyle, girişimcilerine yol gösterir, bilinçlendirir, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunar.

Çok parlak fikirler yeterli finansal kaynağı bulamadığı veya yeterli desteği göremediği için, uygulamaya konulamamaktadır. Bu girişimci fikirlerin desteklenmesi ve icraata dönüşmesi için İŞGEM’ler önemli bir fırsat oluşturmaktadır. Girişimci adayları, fikirlerini icraata dökmek için, finansal kaynağa, genelde şu 3 husustan dolayı ihtiyaç duyarlar. Bunlar; (1) kuruluş

aşamasındaki riski dağıtmak, (2) başlangıç sermayesi sağlamak, (3) büyüme ve genişlemeyi finanse etmektir (Gnyawali ve Fogel, 1994, aktaran Sungur, 2011). Yeni kurulan işletmeler ihtiyaç duydukları finansal kredileri, özel finans kuruluşlarından almakta zorlanmaktadır. Doğrusu finans kuruluşları da yeni kurulmuş olan işletmelerin risklerini gözönüne aldıklarında, bu kredileri vermekte isteksiz davranmaktadır. Özel finansal kurumlar genellikle, kuruluş aşamasını tamamlamış, belli bir aşamaya gelmiş, üretim ve pazar payı açısından belli bir konuma gelmiş firmalara finansman sağlamayı tercih etmektedir (Shahidi, 1998, aktaran Sungur, 2011). İŞGEM çatısı altında, yeni kurulmuş olan firmalara sunulacak olan hibe ve faizsiz kredi hizmetleri, bu firmalar için önemli bir destektir.

İşletme kuluçkalarının, benzer diğer işletme destek mekanizmalarından ayırt edilmesine olanak sağlayan üç temel karakteristiği bulunmaktadır. Birincisi; işletme kuluçkaları genellikle piyasa fiyatlarının altında belirlenen düşük kira desteği sağlamaktadır. İkincisi; kar amaçlı kiracılara yönelik olarak bir dizi işletme gelişimi destek hizmetleri sunmaktadır. Üçüncü olarak da; işletme kuluçkalarının belli bir giriş ve çıkış politikaları ve kriterleri bulunmaktadır (Plosila ve Allen, 1985, aktaran Sungur, 2011).

2.4.4. İnkübatörlerin, istihdamın artması ve işsizliğin azalmasına katkıları

İlk yıllardaki uygulamalarda, işletme kuluçkaları, bölgesel ekonomik krizler ve fabrika kapanmaları nedeniyle imalat sanayinde meydana gelen istihdam düşüşlerine bir çözüm olabilmek için yada bazı bölgelerde yeni bir teknoloji veya endüstri doğması sağlanması ümidiyle geliştirilmiştir (Campbell, 1989, aktaran Sungur, 2011).

İşletme kuluçkalarının ilk uygulamalarının temel olarak iki amacı bulunmaktadır (Shahidi, 1998, aktaran Sungur, 2011):

* Resesyondan olumsuz etkilenen ve gerilemekte olan bölgesel ekonomilerde küçük işletme oluşumunun ve gelişiminin desteklenmesi amacıyla uygulamaya koyulmuştur.

* Yerel ekonomi için uygun olan belirli endüstrilerde küçük işletmelerin desteklenmesi amacıyla uygulamaya koyulmuştur.

ABD’de Ulusal İşletme Kuluçkaları Birliği (NBIA) verilerine göre 1997 yılında 550 inkübatör bulunurken, bu sayı 2003 yılı itibariyle 950’ye çıkmıştır. 2003 yılı itibariyle dünya genelinde 3.500’den fazla kuluçka bulunmaktadır (Lalkaka, 2003, aktaran Sungur, 2011). Kuluçka uygulamaları, “yorgun” ve gerilemekte olan bölgelerin canlandırılması açısından bölgesel gelişme stratejilerinin bir parçası olarak görülmektedir (Bergek ve Norrman, 2008, aktaran Sungur, 2011).

İŞGEM’ler KOBİ’lerin kurulması ve geliştirilmesi için hizmetler sunan organizasyonlardır. Az sermaye ile kurulabilen KOBİ’ler, ülkenin sadece gelişmiş şehirlerinde değil, geri kalmış yörelerinde de yayılabilir. Böylece kırsal kesimlere iş ve istihdam olanakları sunarak, bu kesimlerin kalkınmasına önemli katkılar sunar. Söz konusu işletmeler, teknolojik yeniliklere daha hızlı uyum sağlar. Bundan dolayı ortaya çıkacak olumsuzluklardan daha az etkilenirler. Böylece istihdamda devamlılığı sağlarlar (Konrad Adenauer Foundation, 1994, aktaran Karalar, 1995).

İşletme kuluçkalarının (Business Incubators) temel felsefesi, kuluçka içerisinde yer alan kiracı firmaların yeterli olgunluğa ulaştığında, mezun edilerek, işletme kuluçkası dışına çıkarılmasıdır. Çıkarılan firmaların yerine yeni kiracı firmalar alınarak, hizmet ve desteklerden faydalandırılır. İŞGEM’ler ancak bu felsefesine bağlı kaldığı sürece, amacına uygun hizmet etmiş olabilir. Böylece ekonomiye sağlamış olduğu katkılar devamlılık kazanır. İŞGEM’ler kuruldukları yerlerde iş ve istihdam ortamı oluşturduğu, çevresindeki

insanlarda girişimcilik ruhunu canlandırdığı için, çevresindeki halk tarafından sahiplenmekte ve ekonomiye katkılar sunan bir araç olarak genel kabul görmektedir (DPT. 2007-2013).

Tablo 4 : İŞGEM'ler ve Mevcut İşletme/İstihdam Sayıları

Proje	İŞGEM	Kuruluş Yılı	İşlik Sayısı	Dolu İşlik Sayısı	Mevcut İşletme Sayısı	Mevcut İstihdam Sayısı
İşgücü Uyum Projesi (1998-1999)	Zonguldak İŞGEM	1997	20	15	10	60
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - 1 (2002-2005)	Tarsus İŞGEM	2003	115	107	91	914
	Ereğli İŞGEM	2004	15	15	15	38
	Eskişehir İŞGEM	2004	20	20	14	67
	Adana İŞGEM	2004	45	35	35	201
	Van İŞGEM	2004	30	28	27	99
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - 2 (2006-2009)	Samsun İŞGEM	2004	26	23	23	110
	Elazığ İŞGEM	2006	25	54	24	261
	Yozgat İŞGEM	2006	27	27	11	32
AB Kadın Girişimciliğin Desteklenmesi Projesi (08,2007-11,2008)	Pendik KİŞGEM	2008	25	19	19	23
	Hacıbektas KİŞGEM	2008	22	6	6	6
	Kütahya KİŞGEM	2008	26	24	17	60
TOPLAM			396	318	292	1871

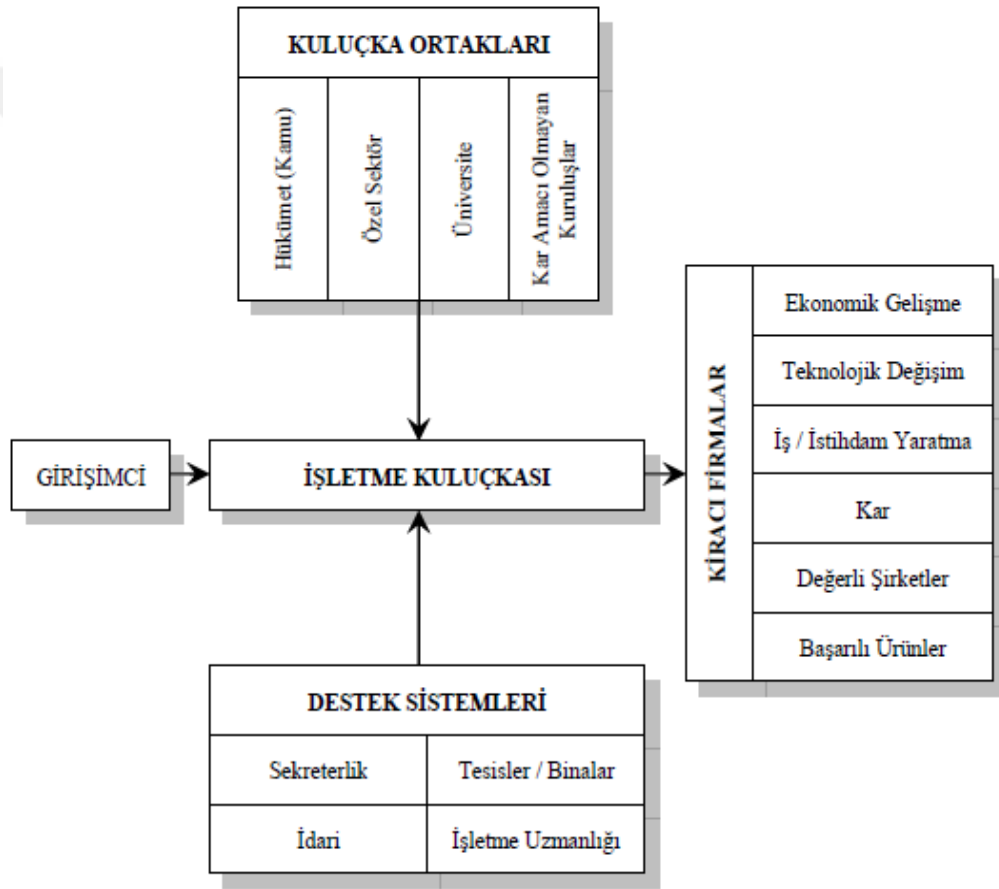
Ayrıca 2010 yılında yürürlüğe giren KOSGEB destek mevzuatı kapsamında Ocak 2012'de Malatya'da İŞGEM kurulmuştur.

Kaynak: KOSGEB Faaliyet Raporu, 2012

Tabloda görülen dolu işlik ve mevcut işletme sayıları arasındaki farkı çapa firmalar oluşturuyor. Çapa firmalar; inkübatörün prosedürlerine göre, inkübatörde yer kiralayamayan, ancak inkübatöre düzenli gelir ve fayda sağlayacağı düşüncesiyle, inkübatörde kapalı veya açık mekânlar kiralanabilen

işletmelerdir. İnkübatör çatısı altında bulunan firmaların, yer tahsis süresi 3 yıldır. Bu süre sonunda yeterli olgunluğa ulaşmış firma mezun edilir. Firma yeterli olgunluğa ulaşmamış ise, bu süre en fazla 2 yıl uzatılabilir. Yani bir firma işletme fidanlığında en fazla 5 yıl kalabilir. Maksimum süreyi dolduran firma mezun edilerek, bunların yerine yeni firmalar alınır ve desteklenir. Çapa firmaların yer tahsisi sürelerinde kısıtlama yoktur.

Şekil 2 : Kuluçka Sisteminin Genel Yapısı

Kaynak: Verma, 2004, aktaran Sungur, 2011.

Kuluçka ifadesi genellikle, yeni firmaların büyüyüp yetiştirildikleri ve onların gelişmesine olanak sağlayan destekleyici kurumlar/kuruluşlar için kullanılan genel bir tanımlamadır (Chan ve Lau, 2005, aktaran Sungur, 2011).

Özellikle son zamanlarda işletme kuluçkaları için harcanan arazi, para ve beşeri sermaye nedeniyle, kuluçka uygulamalarının etkinliği kamunun dikkatini çekmektedir ve bu nedenle son zamanlarda yoğun tartışmalar yaşanmaktadır (Yu ve Nijkamp, 2009, aktaran Sungur, 2011). Bu konuda Lalkaka (2001), aktaran Sungur (2011), kuluçkaların performansı ile ilgili olarak yaptığı değerlendirmede, örneğin pek çok ülkenin artık *daha fazla* kuluçkaya değil, *daha iyi* kuluçkalara ihtiyacı olduğunu vurgulamaktadır.

2.4.5. İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları

İşletme kuluçkaları genellikle bölgesel ekonomik gelişme stratejisinin bir parçası olmaktadır ve bu nedenle çok sayıda farklı paydaşın taleplerini de karşılamak zorundadır (Quintas vd, 1992, aktaran Sungur, 2011). Kuluçkaların, kiracılar, hükümetler, üniversiteler, işletmeler, yerel topluluk ve uluslararası topluluk açısından yararları şu şekilde özetlenebilir (Lalkaka, 2001, aktaran Sungur, 2011):

* ***Kiracılar Açısından:*** Başarı şansını artırır, kredibilite artırır, yetenek geliştirmesine yardımcı olur, kiracı firmalar arasında sinerji yaratır, bilgi, kaynaklara ve çekirdek sermayeye erişimi kolaylaştırır.

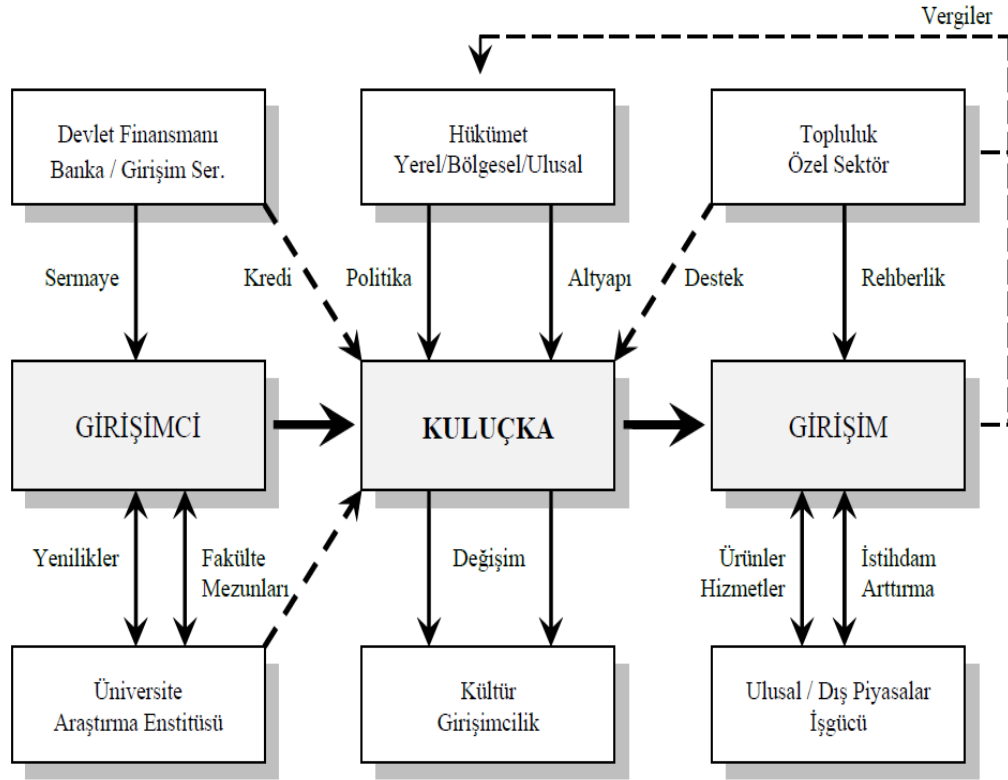
* ***Hükümetler Açısından:*** Piyasa başarısızlıklarının üstesinden gelmesine yardımcı olur, bölgesel gelişmeyi destekler, iş, gelir ve vergi yaratır ve küçük işletmelere verilen politik vaatlerin yerine getirilmesi açısından bir kanıt olur.

* ***Üniversiteler Açısından:*** Üniversite-sanayi arasındaki ilişkilerin güçlenmesine yardımcı olur, araştırmaların ticarileştirilmesini destekler, üniversite öğrencilerinin yeteneklerinden daha iyi yararlanabilmeleri için fırsatlar sunar.

* **Yerel Topluluk Açısından:** Özgüven ve girişimcilik kültürü yaratır, mezun olan işletmelerin büyük bir çoğunluğunun bölgede kalması sayesinde yerel gelir yaratır.

* **Uluslararası Topluluk Açısından:** [Farklı ülkelerdeki] kiracı firmalar ve kuluçkalar arasındaki ticaret ve teknoloji transferi için fırsatlar yaratır, işbirlikleri ve anlaşmalar sayesinde deneyimlerin paylaşılmasını kolaylaştırır.

Şekil 3: İşletme Kuluçkalarında Aktörler, Çıktılar ve Beklenen Faydalar

Kaynak: Lalkaka, 2001, aktaran Sungur, 2011.

İşletme fidanlıkları, farklı aktörler ve kaynakları bir araya getirdikleri için bölgesel ağbağlarda birer “yapıştırıcı” olarak görülmektedir (Aaboen, 2009, aktaran Sungur, 2011). İşletme fidanlıkları, yerel aktörlerle sürekli iletişim ve etkileşim halindedir. Bu sayede; kuluçka içerisinde yer alan kiracı

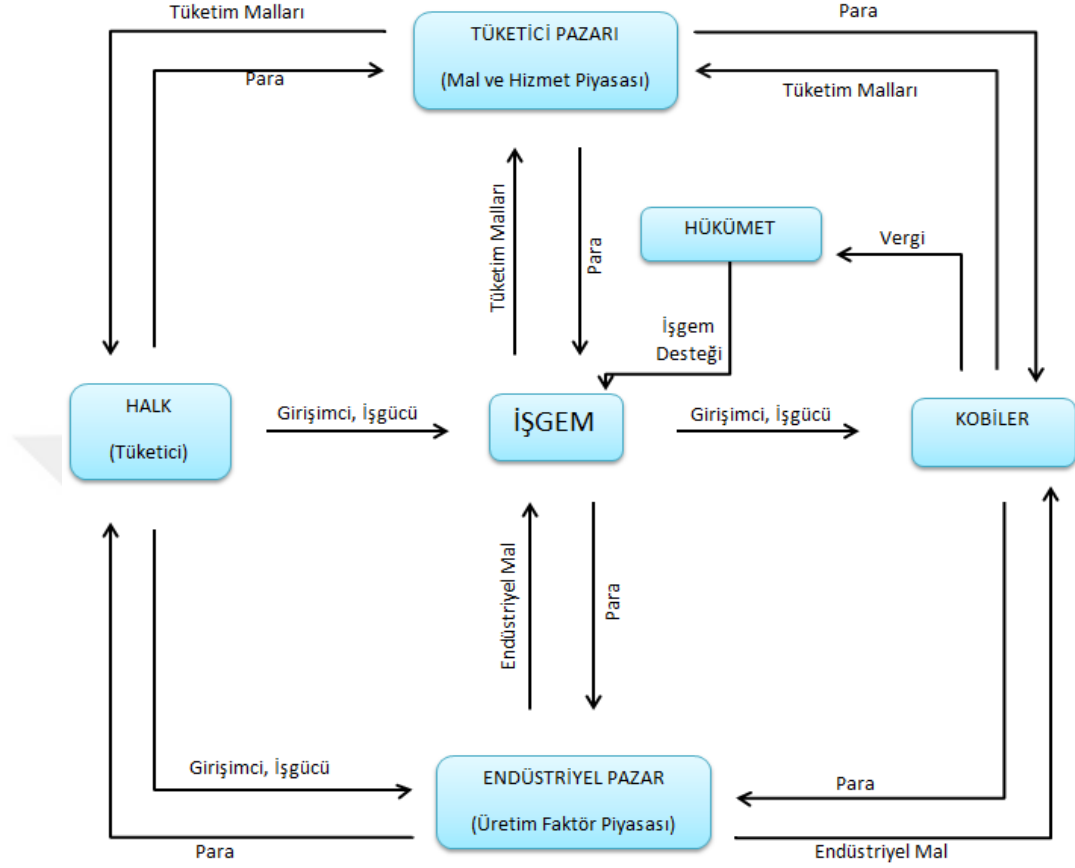
firmaların ihtiyaç duyduğu bilgi, teknoloji, finansal sermaye, pazara ilişkin kaynaklar ve beşeri sermaye gibi kritik kaynaklara erişim imkânı sağlanmış olmaktadır (Grimaldi ve Grandi, 2005; Rice, 2002, aktaran Sungur, 2011).

İşletme kuluçkaları kavramı, geniş çapta bir bölgesel ekonomik gelişme misyonunu desteklemek amacıyla yerel ve bölgesel politika yapımcılar tarafından bölgesel gelişme ve teknolojik gelişme stratejilerinin bir parçası olarak genel politikalara entegre edilmiştir (Shahidi, 1998, aktaran Sungur, 2011). Bu konu hakkında Campbell (1989), aktaran Sungur (2011), işletme kuluçkalarının bölgesel gelişme açısından öngörülen etkilerinin ortaya çıkabilmesi açısından; işletme kuluçkalarının, yalnızca yeni girişimlerin büyümesini hızlandırması ve hayatta kalmalarını desteklemesi durumunda iktisadi gelişme için mantıklı bir strateji olacağını belirtmektedir.

İŞGEM'lerin yerel ve bölgesel ekonomiye katkıları üzerine yazılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Örneğin; Markley ve McNamara (1994; 1995), aktaran Sungur (2011), işletme kuluçkaları tarafından oluşturulan ekonomik faaliyetleri (satışlar, maaşlar, ürün maliyeti, vergiler) dikkate alarak, işletme kuluçkalarının yerel ve bölgesel ekonomiler üzerindeki ekonomik ve mali etkilerini ve çarpan etkileri sonucunda oluşan iş ve gelir bakımından ikincil etkilerini araştırmıştır. Lalkaka ve Bishop (1996), aktaran Sungur (2011), tarafından yapılan çalışmada, firma oluşumu, firma sayısı, istihdam oluşturma, istihdam başına maliyet gibi göstergelerle sanayileşen ülkelerde kuluçkaların yerel ve bölgesel ekonomiye etkileri araştırılmıştır.

İŞGEM'ler girişimcileri destekleyerek, yeni firmaların kurulmasını, hayatta kalmasını, büyümesini sağlar. Bu firmaların kaliteli mal ve hizmetler üreterek piyasalara girmesine yardımcı olur. Sonuç olarak tüketici pazarının ve endüstriyel pazarın canlanmasını sağlar. İŞGEM'ler bu hizmetleriyle yerel ve bölgesel ekonomik gelişmeye katkıda bulunmaktadır.

Şekil 4 : İŞGEM'lerin Ekonomideki Yeri ve Piyasaların Canlanmasındaki Önemi

Hükümetler kurdukları bazı kuruluşlar aracılığı ile İŞGEM'lerin kurulumunu ve İŞGEM'deki girişimcileri desteklerler. Ülkemizde KOSGEB, İŞKUR, Kalkınma ajansları v.b. devlet kuruluşları, İŞGEM kurulumunu ve İŞGEM'deki girişimcileri desteklemektedir. Hükümetler bu iş için yapmış oldukları yatırımları ve harcamaları uzun vade de İŞGEM'de işletme kuran ve daha sonra mezun olan girişimcilerden vergi olarak geri alır.

Devletten almış olduğu destekler ile kurulumu tamamlanan İŞGEM'e, yöre halkının girişimcileri işletme kurmak üzere başvurularını yapar. İŞGEM yönetim kurulu, başvurular içerisinde geleceği parlak görülen, yapacağı yatırımın başarılı olacağı düşünülen girişimcileri İŞGEM çatısı altına kabul ederek destekler.

İŞGEM bünyesinde kurulan her işletme için gerekli üretim faktörleri (makine, malzeme, hammadde, yarımamül v.s.), endüstriyel pazardan, üretim faktör satıcılarından satın alınarak, endüstriyel piyasaların canlanmasına neden olur.

İŞGEM bünyesinde kurulan işletmelerde çalışacak personeller gereklidir. Bu personellerin yöre halkından seçilmesi, yöre ekonomisinin gelişmesini ve yöre halkının İŞGEM'i sahiplenmesini sağlar.

İŞGEM'de işletmesini kuran ve İŞGEM'den mezun olduktan sonra da işletmesini devam ettiren girişimciler, tüketici pazarına (Toptancılar, perakendeciler, bayilikler v.s.) mal ve hizmetlerini pazarlar. Böylece tüketici piyasalarının canlanmasına katkı sağlar.

Sonuç olarak; İŞGEM'ler aracılığı ile kurulan ve piyasalara kazandırılan her işletme; istihdamın artmasına, üretimin artmasına, işsizliğin azalmasına, insanların satın alma gücünün artmasına, rekabetin artmasına, kalitenin artmasına, fiyatların düşmesine ve dolayısıyla da ekonominin canlanmasına katkılar sağlar

2.4.6. İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları

Her yörenin kendine göre sosyal ve kültürel değerleri vardır. Bu değerleri kendi sanayilerinde üretmek, tanıtmak ve pazarlamak isterler. İŞGEM'ler özellikle sanayisi gelişmemiş yörelerde bu konularda önemli katkılar sağlayabilir. Türkiye'de yörelerimize baktığımızda Afyon ve Kayseri yörelerimizin önemli ekonomik değerleri haline gelmiş olan et ürünleri (sucuk, salam, sosis, pastırma v.s.), lokum v.b. ürünler ön plana çıkmaktadır. Gaziantep'te baklava, Kahramanmaraş'ta dondurma sanayisi gelişmiştir. Bu ürünler bu illerimizin sosyal ve kültürel tanıtımında önemli bir yer tutmaktadır. Van'a baktığımızda Türkiye'nin en büyük gölüne sahip olmasına rağmen pek

tanıtımı yapılamamaktadır. Örneğin; şu anda Van İŞGEM bünyesindeki bir işletmede deniz taşıtları üretilmektedir. Bu taşıtlar ulusal ve uluslararası piyasalara pazarlandığında, Vangözü'nde kullanıldığında önemli ölçüde sosyal ve kültürel tanıtıma katkı sağlayacaktır.

2.4.7. İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkıları

İnkübatörün kurulduğu yörede yerel aktörlerinde geniş katılımının sağlandığı bir yönetim kurulunun kurulması, toplum içerisinde farklı görüşlerdeki insanların İŞGEM çatısı altında aynı masada oturarak ortak bir amaç için çalışmalarına vesile olacağından, bu platformun toplumsal barışada önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Yerel yönetim temsilcilerinden devlet yetkililerine, üniversitenin temsilcilerinden özel sektör temsilcilerine, önde gelen sivil toplum kuruluşlarından yörede doğal önder olarak kendini kabul ettirmiş bireylere kadar çok çeşitli grupların temsil edilmesi gereken bu platform, iyi çalışabilecek bir inkübatörün ön şartıdır (Akkaya, 2013).

Bir yörenin tüm aktörlerinin sahiplendiği ve uyum içerisinde çalışarak kurup, yönettiği bir inkübatör, yöre halkına da örnek teşkil edecek ve toplumsal barışın gelişmesi için önemli katkılar sunacaktır. İş sahibi olan insanların aile kurma veya ailesine sahip çıkma gibi sorumlulukları da artar. Böyle kişilerin yasal olmayan olaylara ve organizasyonlara katılma oranı daha düşüktür. İnkübatörler yöre halkına istihdam olanakları sunması açısından toplumsal barışın gelişmesinde önemli katkılar sunar.

Yerel aktörlerden birinin öncülüğünde hazırlanan bir İŞGEM projesinde diğer aktörlerinde geniş katılımının sağlandığı proje ortaklığının oluşturulması, yöre için doğru tespitlerin yapılmasına ve doğru kararların alınmasına yardımcı olur. Yörenin demografik yapısı, ihtiyaçları, talepleri, girişimcilik potansiyeli, işsizlik oranları, ekonomik yapısı gibi faktörler, doğru analiz edilerek yörede İŞGEM kurmaya ihtiyaç vardır sonucuna varılıyorsa, böyle bir İŞGEM

projesinin devletin destek kuruluşları tarafından desteklenme oranı yüksek olacaktır. İnkübatörün kurulmasından önce hazırlanacak bu çalışmada gerçekçi bir biçimde belirlenen amaçlar, hedefler ve kaynaklar ile inkübatörün yapılabilir olup olmadığına karar vermesi gerekenler öncelikle yine yerel aktörlerdir (Akkaya, 2013). Çünkü; kurulması düşünülen İŞGEM, yöredeki talep ve beklentileri karşılayabildiği ölçüde başarılı olacaktır. Yapılan çalışmalar neticesinde yörede İŞGEM kurmaya gerek yoktur sonucuna varılıyorsa, proje fikrinden vaz geçilmelidir. Böylece devletin kaynakları israf edilmemiş olur.

3.METODOLOJİ

3.1. ARAŞTIRMA STRATEJİSİ

İŞGEM'ler bir yörenin veya bir bölgenin tüm ekonomik sorunlarına çözümler üreterek, ekonominin kalkınmasını sağlayacak tek bir uygulama olarak görülmemeli, hükümetlerin ekonomik kalkınma stratejilerini destekleyici bir uygulama olarak görülmelidir. Bu çalışmanın amacı, mevcut ekonomilere İŞGEM modelleri ne düzeyde katkılar sağlamaktadır? Sorusuna bazı başlıklar altında yanıtlar aramak ve bu yanıtları yorumlayıp, analiz etmektir. Bunun için de İŞGEM hizmetlerinden faydalanan Van İŞGEM girişimcileri ve çalışanlarıyla anket görüşmeleri yapılmıştır. İŞGEM'lerin yöre ekonomisine katkıları, KOBİ'lerin çoğalması ve gelişmesine katkıları, girişimcilere katkıları, istihdamın artması ve üretime katkıları, piyasaların canlanması ve toplumsal barışa katkıları gibi konular araştırılmıştır.

3.2. ÖRNEKLEM

Anket çalışması Van İŞGEM'de çalışan 50 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Ankete katılanların 19'u işletme sahiplerinden, 31'i ise işletme çalışanlarından oluşmuştur.

Örnekleme; meslek dalı, eğitim durumu, cinsiyeti, yaşı ve medeni hali birbirinden farklı olan bireylerden oluşmuştur. Böylece elde edilecek verilerin daha kapsamlı olması hedeflenmiştir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu çalışmada, gerekli literatür incelemesi yapıldıktan sonra hazırlanan anket soruları anketörler tarafından Van İŞGEM bünyesinde yer alan işletme sahiplerine ve işletme çalışanlarına yöneltilmiştir. Alınan cevaplar neticesinde araştırma konusuyla ilgili anket verilerine ulaşılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak 5'li likert ölçeği olan anket uygulaması kullanılmıştır. Bu ölçekten faydalanarak toplam 8 kısım ve 58 maddeden oluşan bir anket hazırlanmıştır. Buna göre birinci kısımda kişisel bilgiler; meslek dalı, işletmedeki konumu, eğitim durumu, cinsiyeti, yaşı ve medeni durumu, ikinci kısımda İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları, üçüncü kısımda İŞGEM bünyesinde kurulan KOBİ'lere, büyümeleri ve hayatta kalma sürelerinin uzaması için sunulan hizmetler ve katkıları, dördüncü kısımda İŞGEM'lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi, beşinci kısımda İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkıları, altıncı kısımda İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları, yedinci kısımda İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları, sekizinci kısımda ise İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkıları ile ilgili sorular sorulmuştur.

3.4. VERİ ANALİZ SÜRECİ

Anketlerin toplanması neticesinde veriler sisteme eksiksiz ve doğru bir şekilde kodlanmıştır. Office (Excel) programı kullanılarak, anket formlarından elde edilen veriler kodlanmıştır. SSPS programı kullanılarak da

değerlendirilmiştir. Anket tablosundaki yüzdeler tablo şeklinde gösterilip, yorumlanmıştır.

3.5. CEVAPLANDIRMA ORANI

Araştırmada ana kütleimiz 50 kişiden oluşmaktadır. Katılımcılara dağıtılan 50 anketin; hepsinden geri dönüş alınmıştır. Anketlerin dağıtılması ve geri toplanması hususunda herhangi bir sorun yaşanmamıştır. Ankete katılanlar maddelerin %100 ünü cevaplamıştır. Anket maddelerine verilen cevap yüzdesi yüksek bir orandır (%100). Bu çalışma ile bölge adına önemli bir yere sahip olan Van İŞGEM'in bölge ve ülke ekonomisine katkıları, bazı başlıklar altında İŞGEM girişimcileri ve çalışanlarına yöneltilen anket soruları ile araştırılarak, İŞGEM'lerin yöre ve ülke ekonomisine katkılarını değerlendirmek amaçlanmış ve hükümetleri ekonomilerinin canlanmasına katkıda bulunmaları için, İŞGEM'leri daha fazla destekleyip, desteklemeyecekleri yönünde bilgilendirmek hedeflenmiştir.

3.6. GÜVENİLİRLİK

Yapılan araştırmada anket formundaki ölçeklerin doğru sonuçlar verebilmesi için güvenilirlik boyutunun araştırılması gerekmektedir. Güvenilirlik, aynı şeyin bağımsız ölçümleri arasındaki tutarlılık olarak ifade edilmektedir. Güvenilirliği düşük olan bir ölçme bilimsel bir değer ifade etmez. Ancak güvenilirliği yüksek olması demek yapılan çalışmanın amacına uygun yapıldığını da göstermemektedir.

Yapılan çalışmada çıkan güvenilirlik oranı 0,807 olup 0,80 ve 0,100 aralığında bir değer olarak çalışmanın çok güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

4. ARAŞTIRMA ANALİZİ

4.1. KATILIMCILARIN PROFİLİ

4.1.1. Organizasyonların Türleri

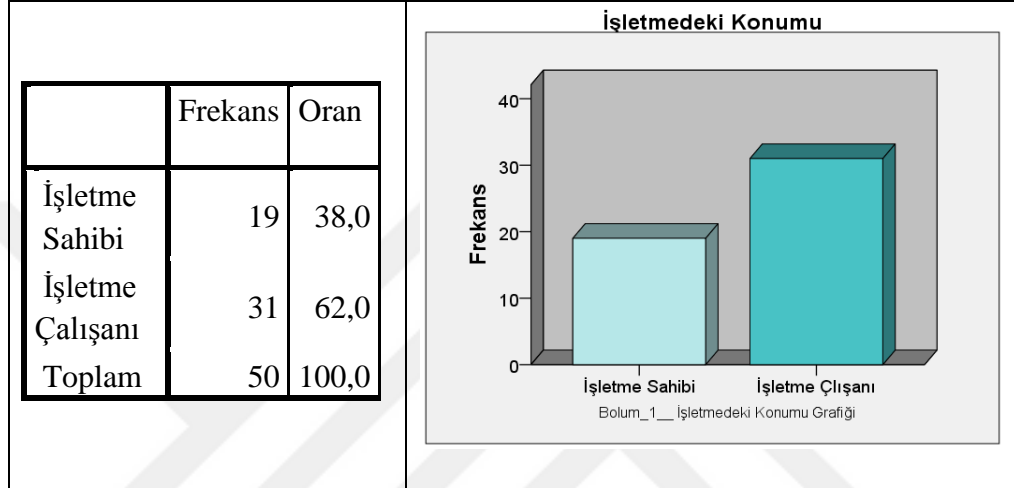
Tablo 5 : Van İŞGEM’de yer alan ve anket çalışmasına katılan işletmelerin türleri

İŞ KOLU (MESLEK DALI)	KATILIM SAYISI
GIDA PAKETLEME SEKTÖRÜ - Bal paketleme : 1 - Kuruyemiş paketleme : 2 - Çay paketleme : 2 - Mısır cipsi üretim ve paketleme : 2	7
MOBİLYA İMALATI SEKTÖRÜ	5
YEMEK İMALATI SEKTÖRÜ	5
REKLAMCILIK VE MATBAACILIK SEKTÖRÜ	4
TEKSTİL SEKTÖRÜ	4
KOLONYALI MENDİL VE PEÇETE İMALATI	3
UNLU MAMUL İMALATI SEKTÖRÜ	3
PVC İMALATI	2
AMBALAJ	1
BOYA İMALATI SEKTÖRÜ	1
METAL İŞLEME	1
ÇELİK KAPI İMALATI	1
GÜMÜŞ İŞLEME	1
YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ İMALATI	1
MİMARLIK	1
KUNDURA İMALATI	1
TENTE İMALATI	1
PANO İMALATI	1
DEMİR DOĞRAMA	1
MÜZİK ALETLERİ İMALATI	1
KRİSTAL SANAT VE SÜS EŞYALARI İMALATI	1
KAĞIT İMALATI	1
PLASTİK İMALAT	1
ÇANTA İMALATI	1
GEMİ İMALATI, BAKIM VE ONARIMI	1
TOPLAM	50

4.1.2. Katılımcıların İşletmedeki Konumu

Van İŞGEM bünyesindeki işletmelerde çalışıp, araştırma anketine katılan 50 katılımcıdan % 38'i (19 kişi) işletme sahibi ve % 62'si (31 kişi) işletme çalışanıdır.

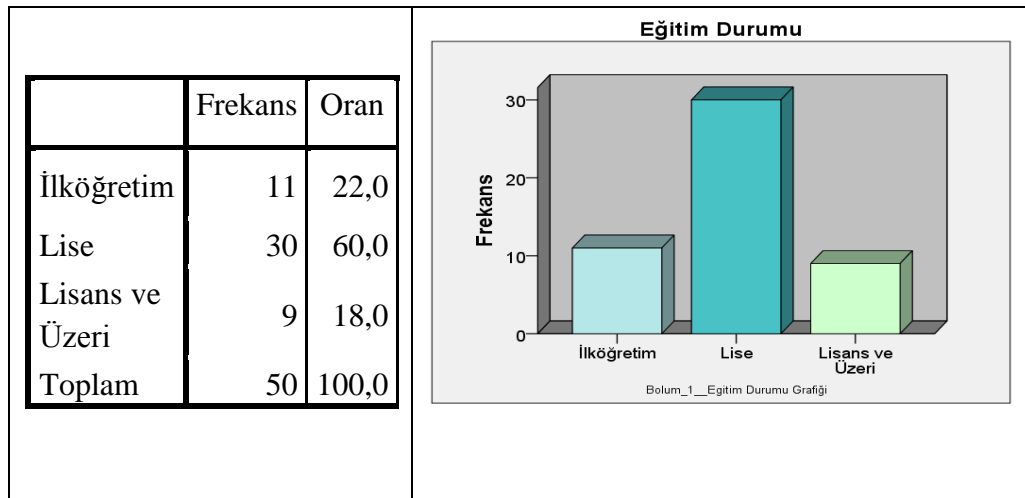
Tablo 6: Ankete katılanların işletmedeki konumu

4.1.3. Katılımcıların Eğitim Durumu

Ankete katılan 50 katılımcıdan % 60'ı (30 kişi) lise, % 22'si (11 kişi) ilköğretim, % 18'i (9 kişi) ise lisans ve üzeri mezundur.

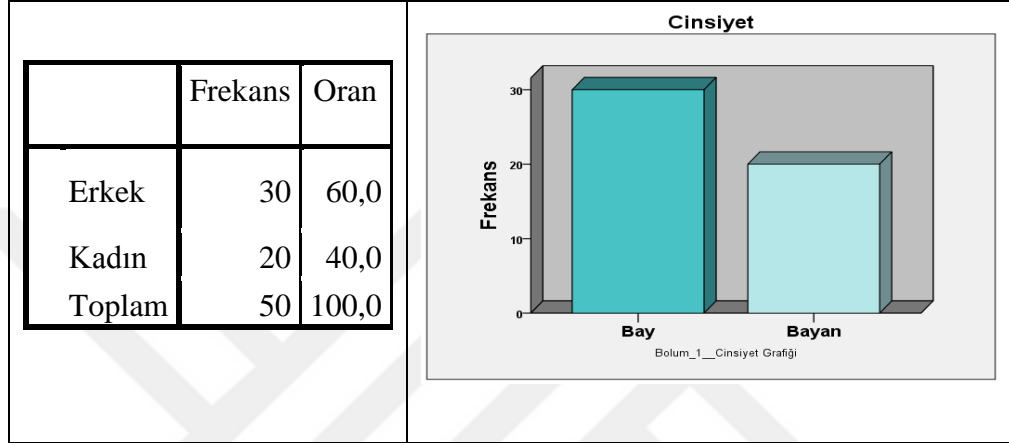
Tablo 7: Ankete katılanların eğitim durumu

4.1.4. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Ankete katılan 50 katılımcıdan % 60'ı (30 kişi) erkek ve % 40'ı (20 kişi) kadındır.

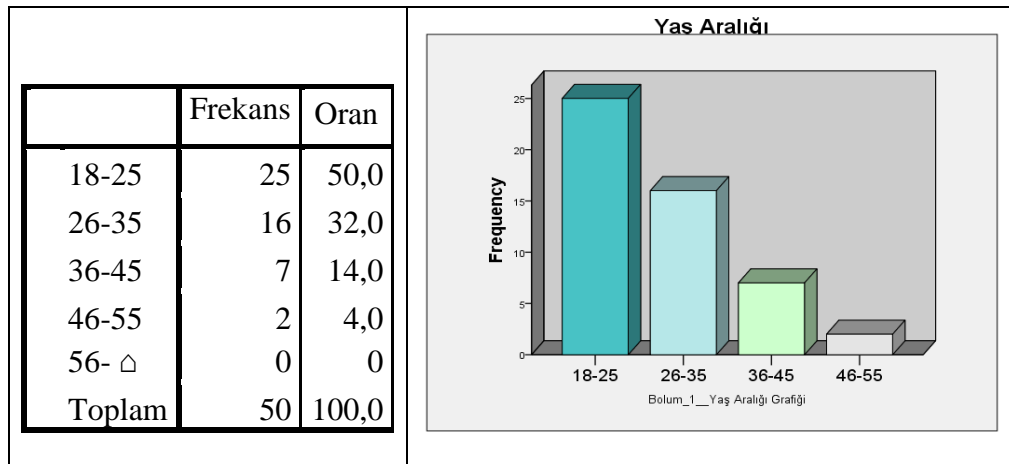
Tablo 8: Ankete katılanların cinsiyet dağılımı

4.1.5. Katılımcıların Yaş Aralığı

Ankete katılan 50 katılımcıdan % 50'si (25 kişi) 18-25 yaş aralığında, % 32'si (16 kişi) 26-35 yaş aralığında, % 14'ü (7 kişi) 36-45 yaş aralığında, % 4'ü (2 kişi) 46-55 yaş aralığındadır.

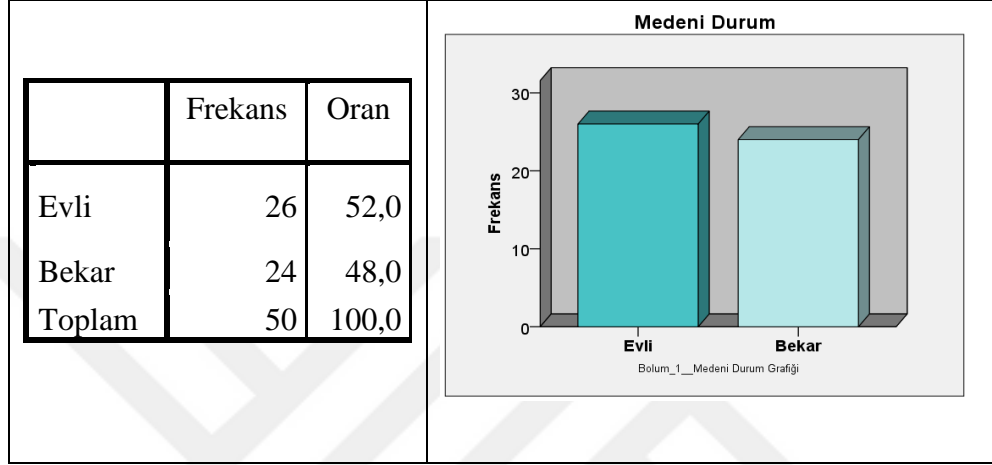
Tablo 9: Ankete katılanların yaş aralığı

4.1.6. Katılımcıların Medeni Halleri

Ankete katılan 50 katılımcının medeni durumlarına baktığımızda % 52'si (26 kişi) evli ve % 48'i (24 kişi) bekar.

Tablo 10 : Ankete katılanların medeni durumu

4.2. İŞGEM'LERİN KURULDUKLARI YÖREDE, BİLİNÇLİ GİRİŞİMCİLERİN YETİŞMESİ VE BAŞARILI KOBİ'LERİN KURULMASINA KATKILARI

Anket çalışmasına katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 11 : İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

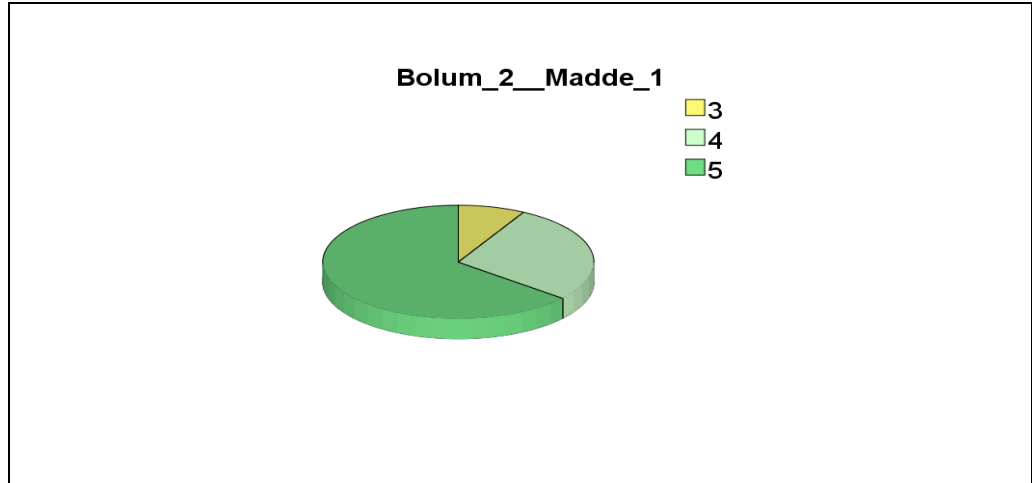
Statistics											
	Bolum_2_Madd_e_1	Bolum_2_Madd_e_2	Bolum_2_Madd_e_3	Bolum_2_Madd_e_4	Bolum_2_Madd_e_5	Bolum_2_Madd_e_6	Bolum_2_Madd_e_7	Bolum_2_Madd_e_8	Bolum_2_Madd_e_9	Bolum_2_Madd_e_10	Bolum_2_TOPLAM
Valid	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
N											
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4,56	4,42	4,26	4,16	4,30	4,18	4,30	4,22	3,86	4,18	42,44
Median	5,00	4,50	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	43,00
Mode	5	5	4	4	5	4 ^a	4	5	4	5	43 ^a
Minimum	3	2	2	2	2	2	3	2	1	3	35
Maximum	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	49

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 10 ile 50 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları” konusunda ortalama **42,44** puan alarak %85 oranında bu konudaki görüşlere katıldıklarını göstermiş oldular.

4.2.1. Bölüm 2 Tablo 12 Analizi

Tablo12 : İŞGEM; Yeni fikir ve buluşları üretme veya geliştirme amacıyla olan girişimciye alternatif üretim modelleri sunarak, toplumların yaşamlarına katkılar sağlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	4	14	32
Kişi Oranı	%0	%0	%8	%28	%64

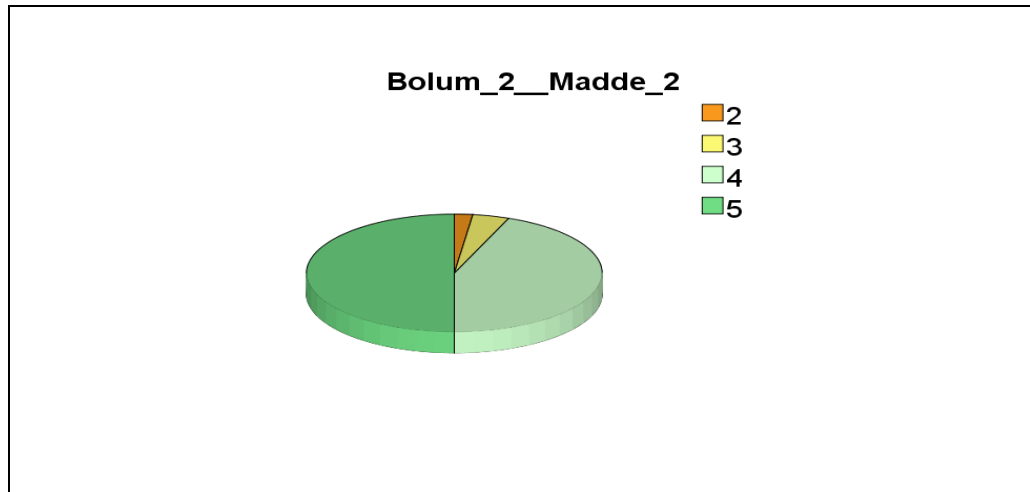

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,56** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 12'deki görüşe kesinlikle katılmıştır.

4.2.2. Bölüm 2 Tablo 13 Analizi

Tablo13 : İŞGEM; ortak ofis ekipmanı, ofis hizmetleri gibi hizmetler sunarak bünyesindeki girişimcilerin ve çalışanlarının bilgi ve iletişim ağlarına erişim kolaylığını sağlar.

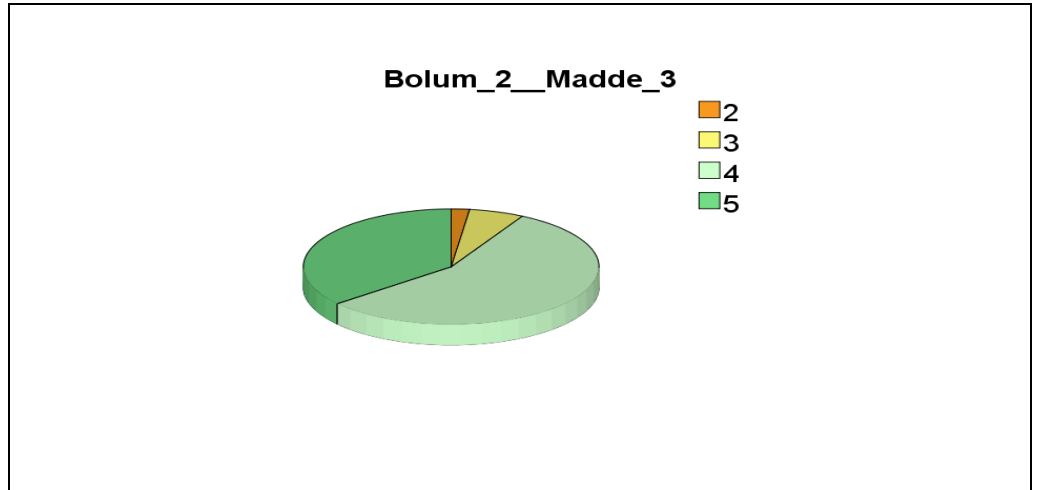
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	2	22	25
Kişi Oranı	%0	%2	%4	%44	%50

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,42** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 13'deki görüşe büyük oranda katılmıştır.

4.2.3. Bölüm 2 Tablo 14 Analizi

Tablo 14 : İŞGEM girişimciliği özendirir. Girişimcileri yatırım yapmaya cesaretlendirir ve teşvik eder.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	3	28	18
Kişi Oranı	%0	%2	%6	%56	%36

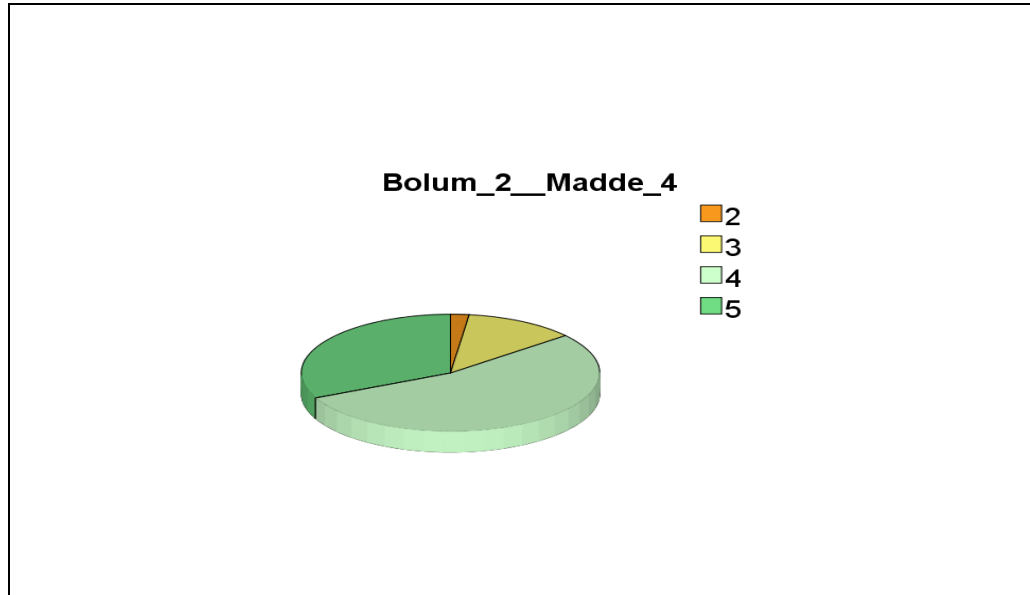

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 14'deki görüşe katılmıştır.

4.2.4. Bölüm 2 Tablo 15 Analizi

Tablo 15 : İŞGEM; girişimcilerinin ürettikleri mal ve hizmetlerinin tanıtılması ve pazarlanmasında yardımcı olur, yol gösterir.

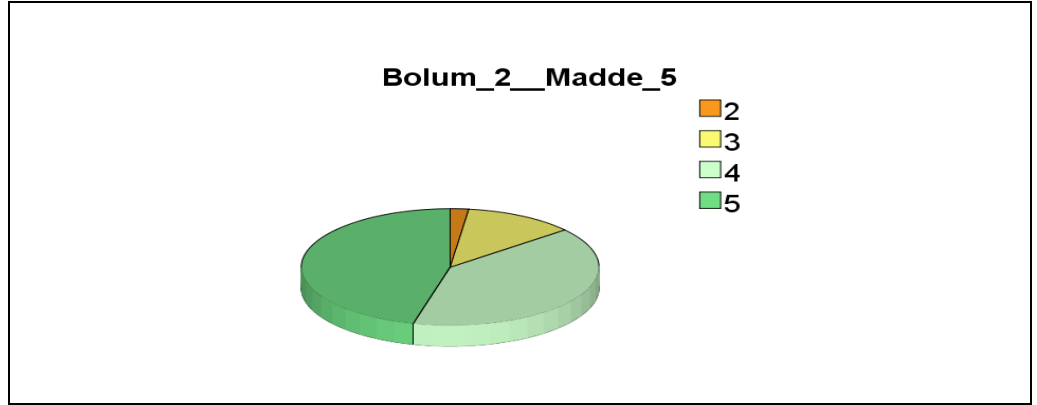
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	6	27	16
Kişi Oranı	%0	%2	%12	%54	%32

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,16** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 15'deki görüşe katılmıştır.

4.2.5. Bölüm 2 Tablo 16 Analizi

Tablo 16 : İŞGEM; bünyesindeki girişimcilere sunduğu desteklerle, rekabet gücünü arttırmaktadır.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	6	20	23
Kişi Oranı	%0	%2	%12	%40	%46

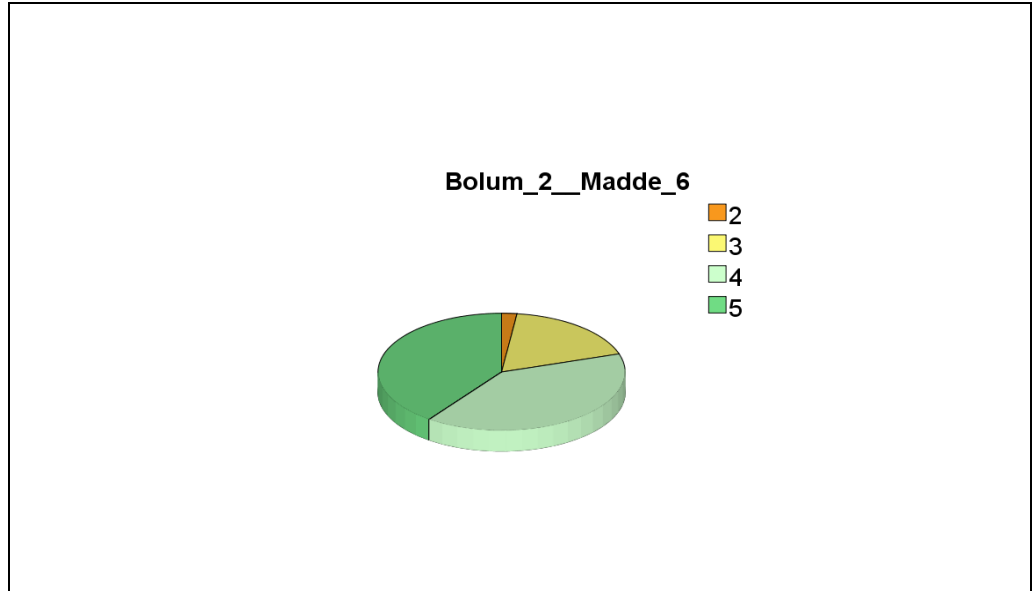

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,30** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 16'daki görüşe katılmıştır.

4.2.6. Bölüm 2 Tablo 17 Analizi

Tablo 17 : İŞGEM'ler buldukları yörelerde girişimcilik ruhunun canlanması, yeni ve başarılı KOBİ'lerin kurulması açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	9	20	20
Kişi Oranı	%0	%2	%18	%40	%40

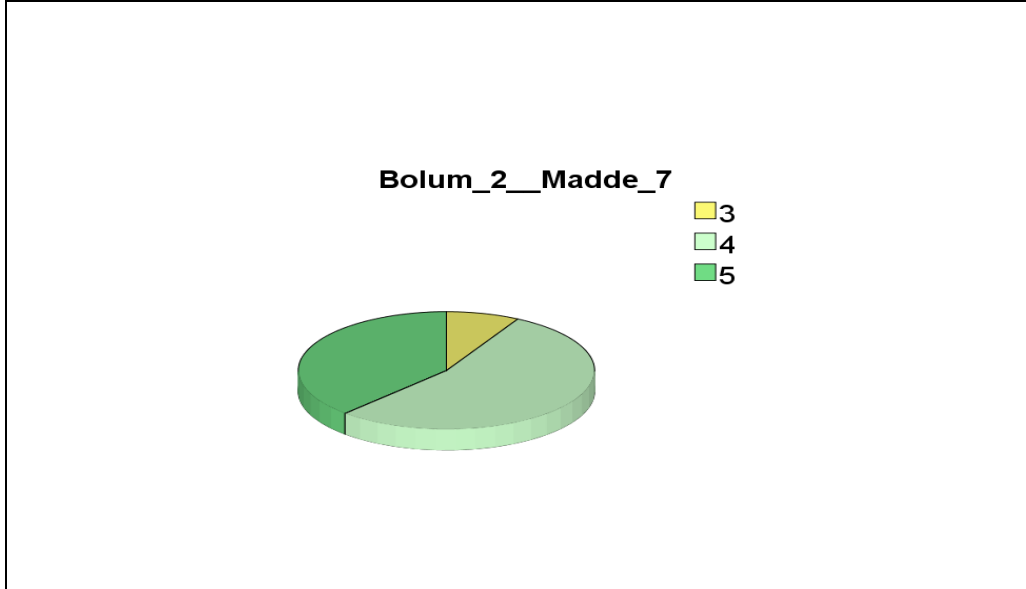

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,18** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 17'deki görüşe katılmıştır.

4.2.7. Bölüm 2 Tablo 18 Analizi

Tablo 18 : İŞGEM’lerde danışmanlık ve destek hizmetleri alan işletmeler, destek almayan firmalara göre daha başarılı olmaktadır ve satışlarda daha fazla artış sergilemektedir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	4	27	19
Kişi Oranı	%0	%0	%8	%54	%38

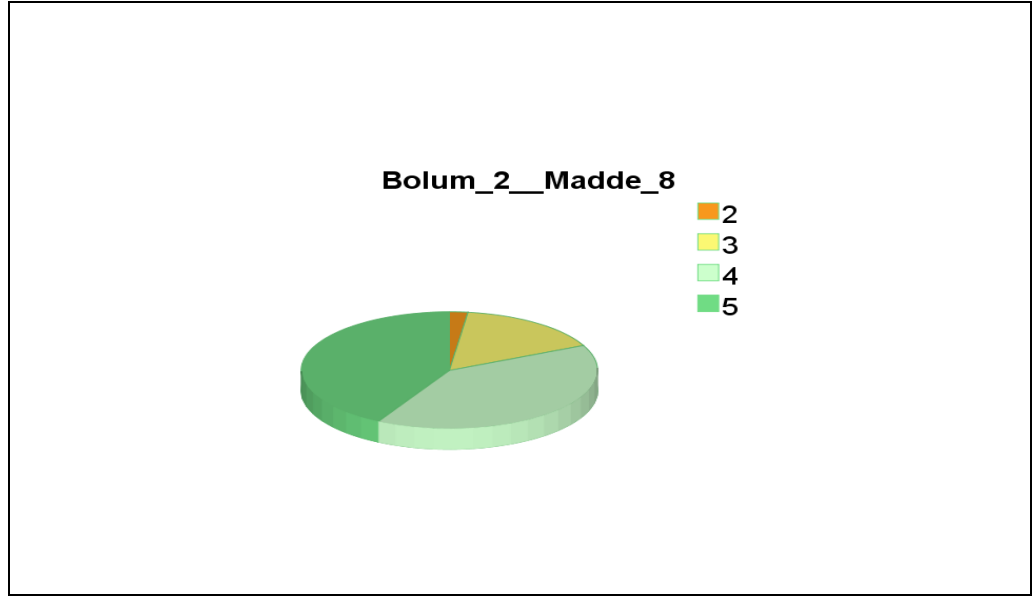

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,30** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 18’deki görüşe katılmıştır.

4.2.8. Bölüm 2 Tablo 19 Analizi

Tablo 19 : İŞGEM'ler, firmalara işletme maliyetlerinin düşürülmesinde, teknoloji, yetenek ve diğer kaynakların elde edilmesinde yardımcı olmaktadır

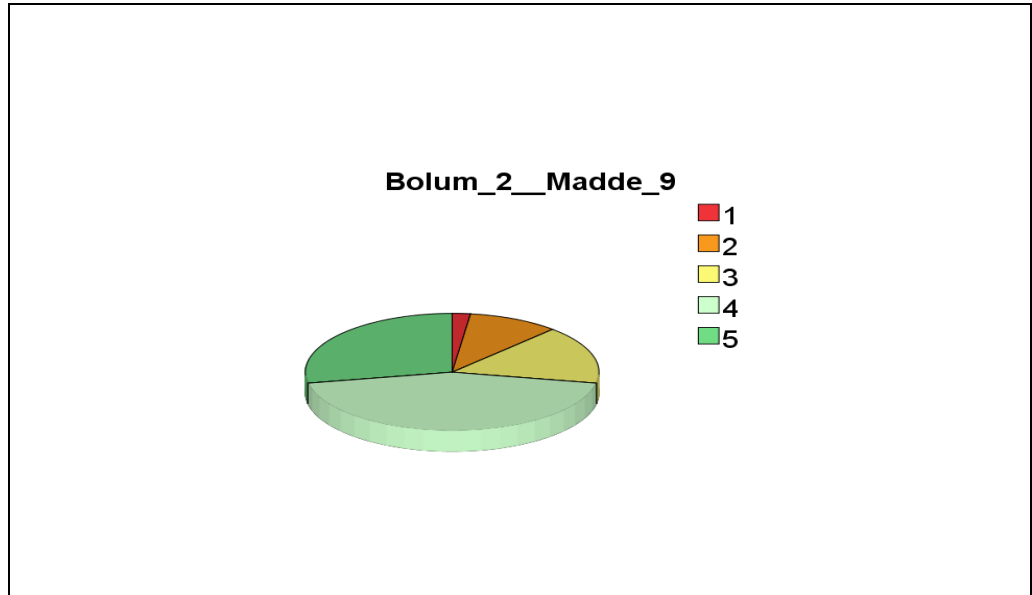
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	8	20	21
Kişi Oranı	%0	%2	%16	%40	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,22** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 19'daki görüşe katılmıştır.

4.2.9. Bölüm 2 Tablo 20 Analizi

Tablo 20 : İŞGEM aracılık görevi ile girişimcilerinin çok sayıdaki ekonomik aktörlerle işbirlikçi ilişkiler kurmasına yardımcı olur					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	1	5	8	22	14
Kişi Oranı	%2	%10	%16	%44	%28

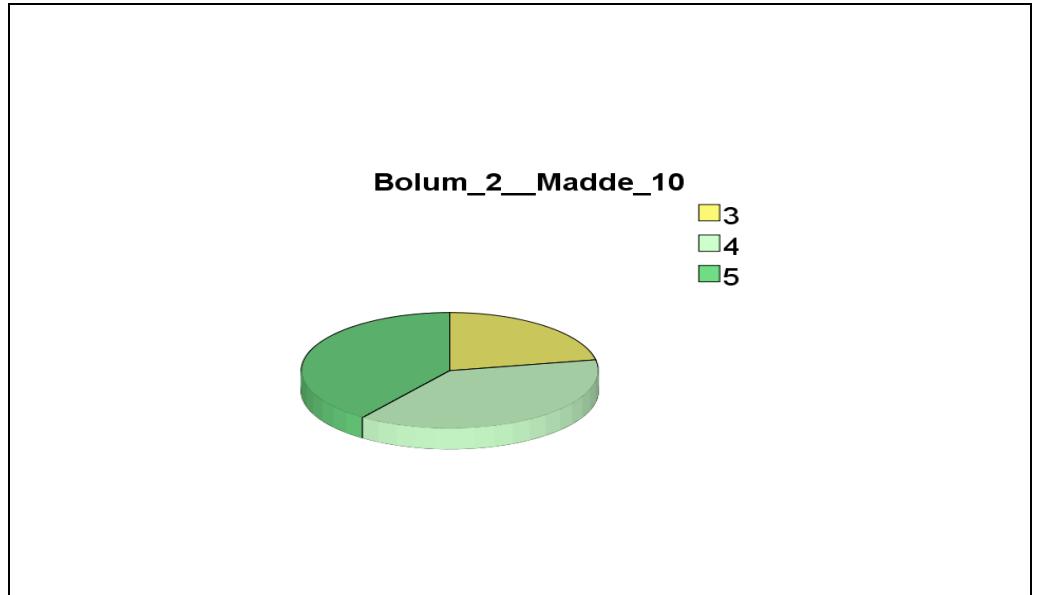

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **3,86** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 20'deki görüşe genel olarak katılmıştır.

4.2.10. Bölüm 2 Tablo 21 Analizi

Tablo 21 : İŞGEM; bünyesindeki firmaların, en zor yılları olan kuruluş yıllarını, daha rahat aşabilmelerini ve büyümelerini sağlar.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	11	19	20
Kişi Oranı	%0	%0	%22	%38	%40

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,18** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 21'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.3. İŞGEM'LERİN BÜNYESİNDE KURULAN YENİ KOBİ'LERİN BÜYÜMELERİNDE VE HAYATTA KALMALARINDA KATKILARI

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 22 : İŞGEM'lerin bünyesinde kurulan yeni KOBİ'lerin büyümelerinde ve hayatta kalmalarında katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

		Statistics							
		Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _Madde_	Bolum_3 _TOPLA
		1	2	3	4	5	6	7	M
N	Valid	50	50	50	50	50	50	50	50
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mean	4,26	4,28	4,38	4,36	4,32	4,32	4,30	30,22
	Median	4,00	4,00	4,00	4,50	4,00	4,00	4,00	31,00
	Mode	4	5	4 ^a	5	4 ^a	5	5	31
	Minimum	3	2	3	1	3	3	3	23
	Maximum	5	5	5	5	5	5	5	34

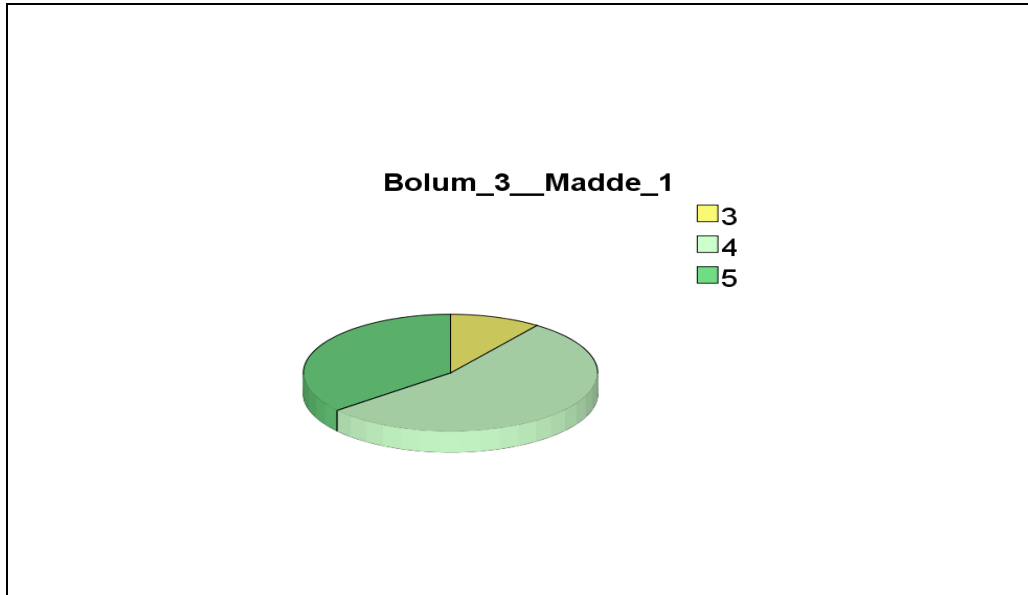
a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 7 ile 35 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “İŞGEM'lerin bünyesinde kurulan yeni KOBİ'lerin büyümelerinde ve hayatta kalmalarında katkıları” konusunda ortalama **30,22** puan alarak %88 oranında bu konudaki görüşlere katıldıklarını göstermiş oldular.

4.3.1. Bölüm 3 Tablo 23 Analizi

Tablo 23 : İŞGEM’ler küçük girişimcilerin iş kurmasını ve geliştirilmesini destekler ve kolaylaştırır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	5	27	18
Kişi Oranı	%0	%0	%10	%54	%36

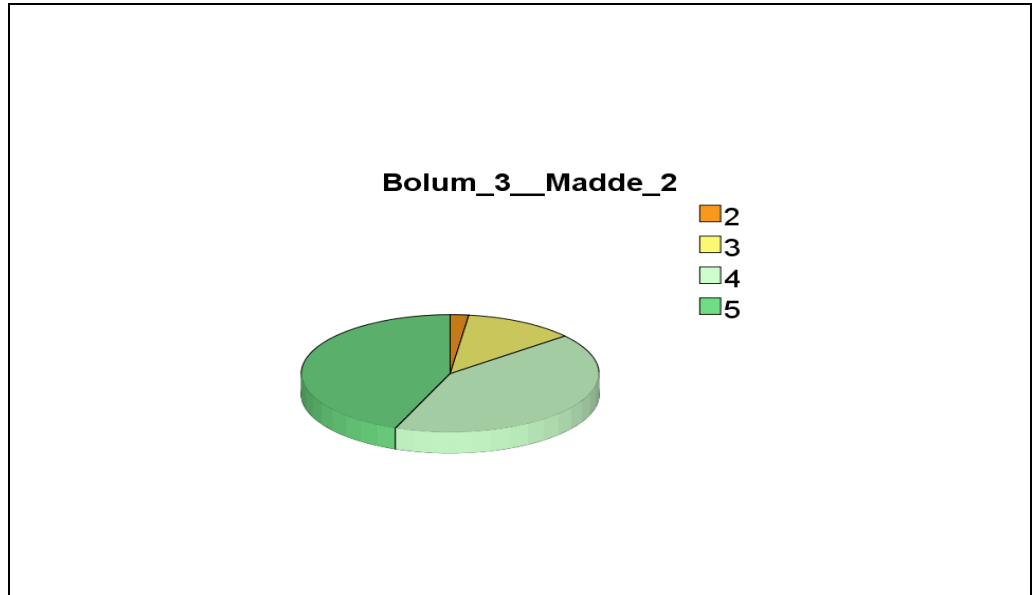

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 23’deki görüşe katılmıştır.

4.3.2. Bölüm 3 Tablo 24 Analizi

Tablo 24 : İŞGEM işletmelerin hayatta kalma ve büyüme imkânlarını arttıran bir istihdam oluşturma ve iş kurma modelidir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	6	21	22
Kişi Oranı	%0	%2	%12	%42	%44

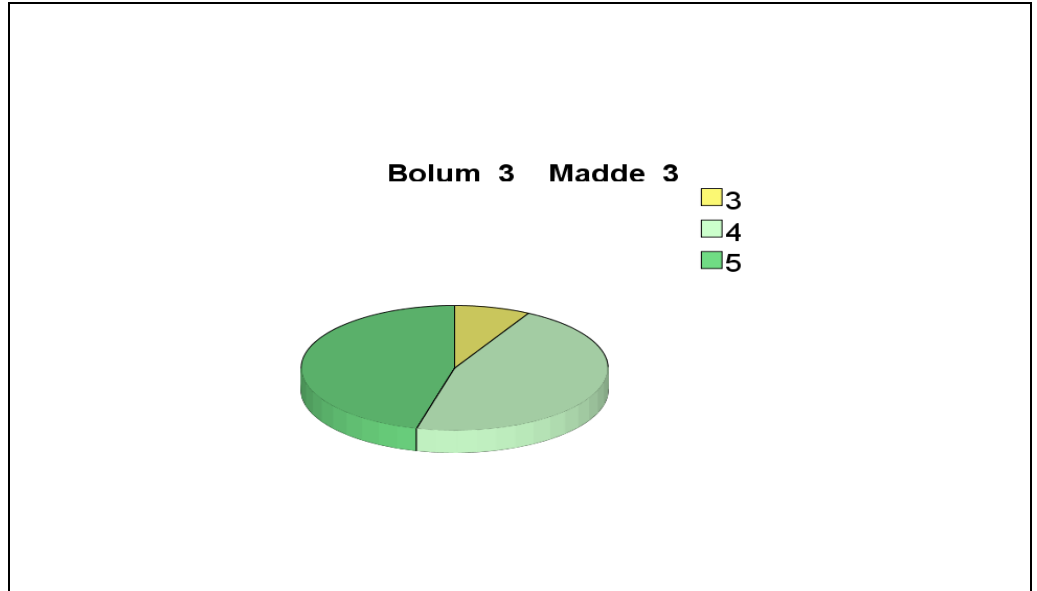

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,28** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 24'deki görüşe katılmıştır.

4.3.3. Bölüm 3 Tablo 25 Analizi

Tablo 25 : İŞGEM toplulukta yeni girişimlerin oluşumunu, gelişim süreçlerini hızlandırmayı ve hayatta kalabilirliklerini sağlamayı amaçlayan bir stratejidir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	4	23	23
Kişi Oranı	%0	%0	%8	%46	%46

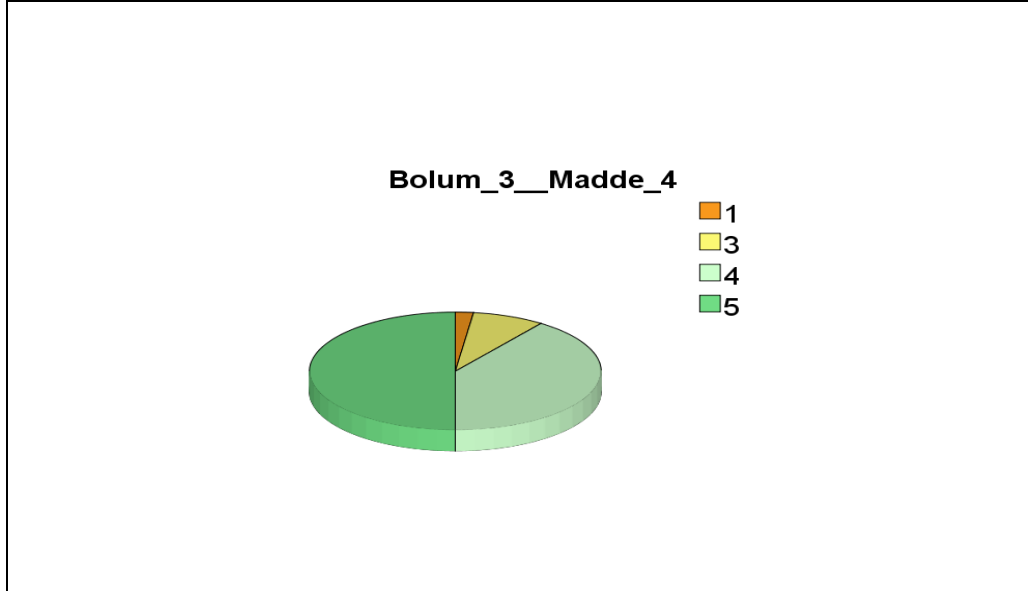

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,38** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 25'deki görüşe katılmıştır.

4.3.4. Bölüm 3 Tablo 26 Analizi

Tablo 26 : İŞGEM, merkezi ve kontrollü bir ortamda maliyet azaltıcı, zaman tasarruf edici ve yetenek geliştirici ortak hizmetlerin sunulması amacıyla geliştirilen uygulamalardır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	1	0	4	20	25
Kişi Oranı	%2	%0	%8	%40	%50

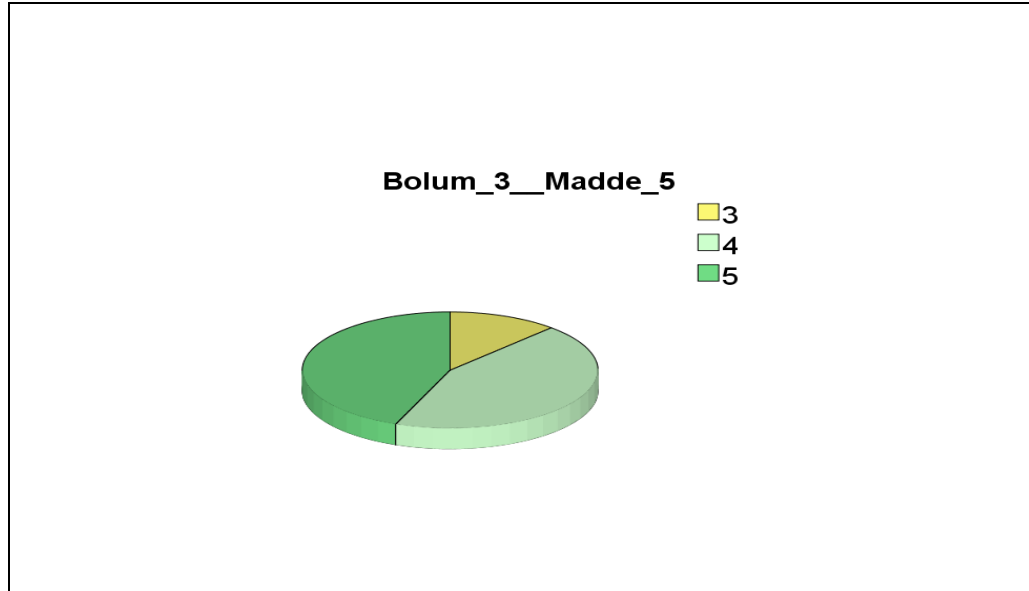

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,36** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 26'daki görüşe katılmıştır.

4.3.5. Bölüm 3 Tablo 27 Analizi

Tablo 27 : İŞGEM, fiziksel ofis alanlarına ek olarak, kiracı firmaların hayatta kalma ve büyüme yeteneklerini arttırmayı sağlayacak çok sayıda hizmet sunmaktadır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	7	20	23
Kişi Oranı	%0	%0	%14	%40	%46

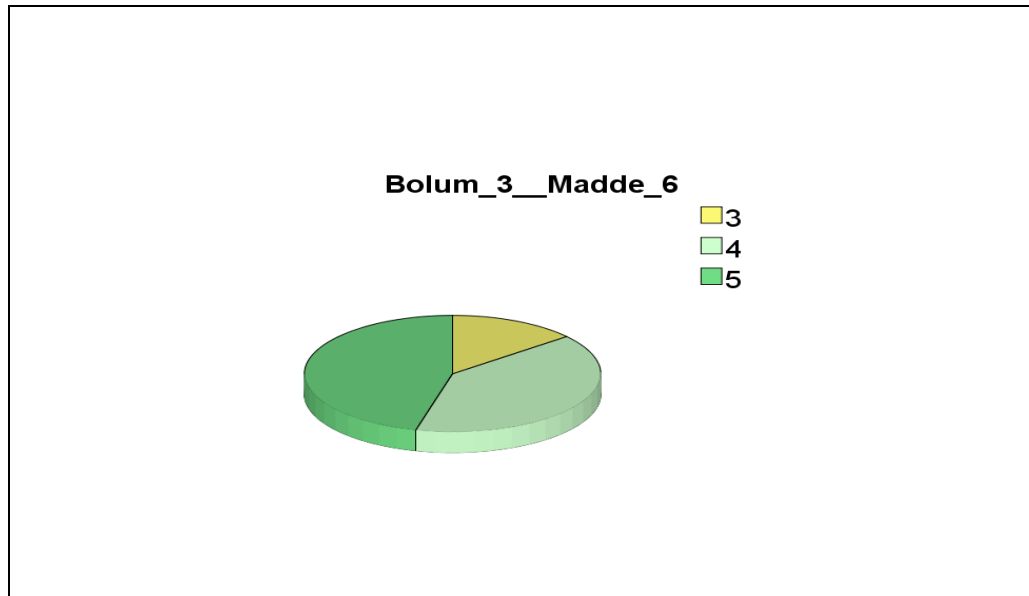

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,32** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 27'deki görüşe katılmıştır.

4.3.6. Bölüm 3 Tablo 28 Analizi

Tablo 28 : Bu hizmetler; idari hizmetler, yönetim ve pazarlama desteği, muhasebe, hukuk, yasal ve bürokratik konularda destek, teknoloji danışmanlığı gibi hizmetleri kapsamaktadır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	7	20	23
Kişi Oranı	%0	%0	%14	%40	%46

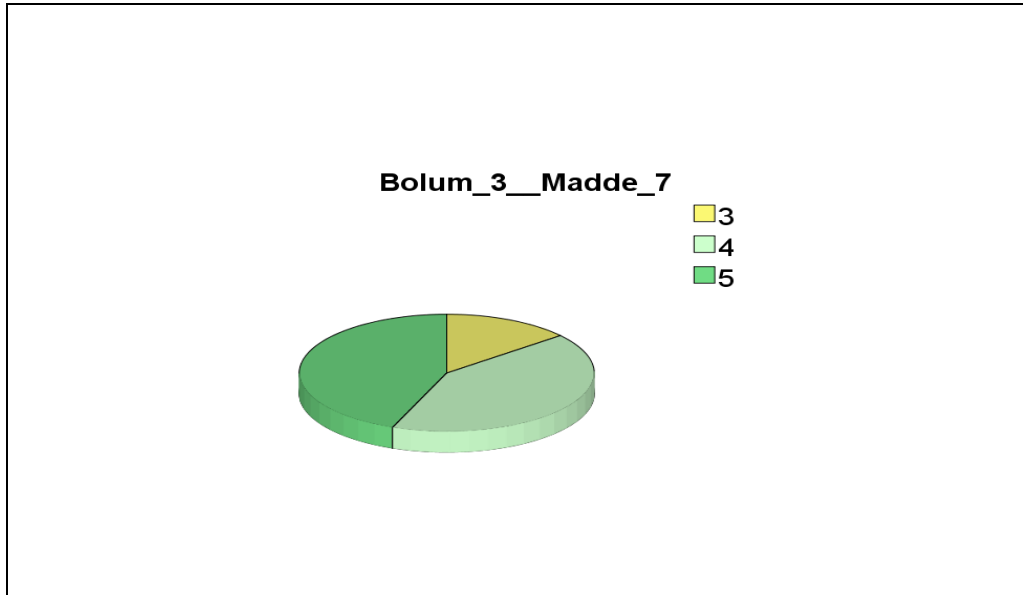

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,32** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 28'deki görüşe katılmıştır.

4.3.7. Bölüm 3 Tablo 29 Analizi

Tablo 29 : İŞGEM’de yer alan girişimci firmaların kuruluş yıllarındaki başarı oranı, İŞGEM dışındaki işletmelere göre daha yüksektir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	7	21	22
Kişi Oranı	%0	%0	%14	%42	%44

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,30** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 29’deki görüşe katılmıştır.

4.4. İŞGEM'LERİN GİRİŞİMCİLERİNE SAĞLADIĞI MADDİ DESTEKLER AÇISINDAN ÖNEMİ

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 30 : İŞGEM'lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

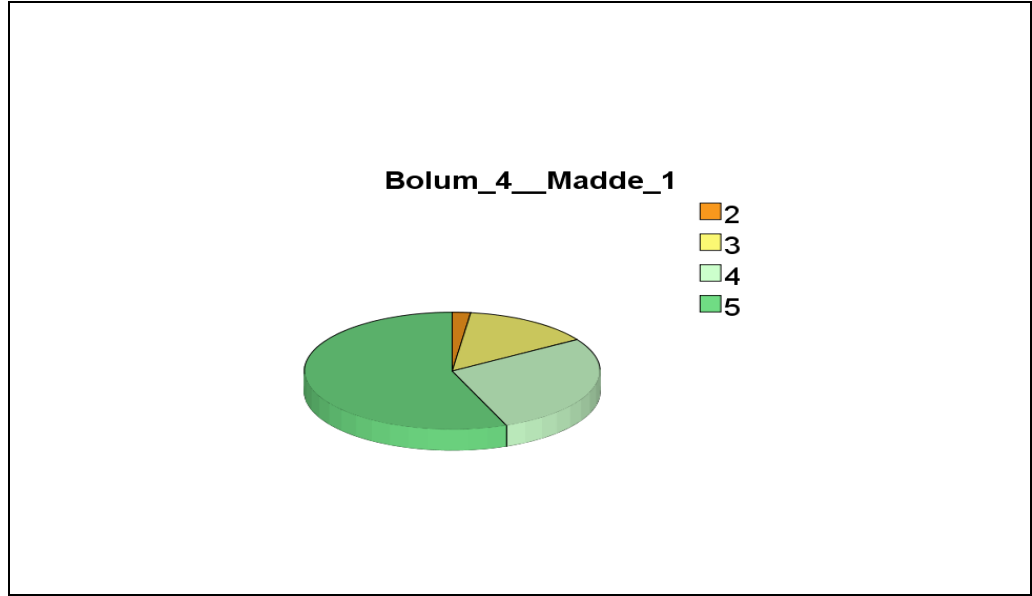
Statistics							
	Bolum_4__M adde_1	Bolum_4__M adde_2	Bolum_4__M adde_3	Bolum_4__M adde_4	Bolum_4__M adde_5	Bolum_4__M adde_6	Bolum_4__T OPLAM
Valid	50	50	50	50	50	50	50
N Missin g	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4,38	4,28	4,48	4,20	4,20	4,18	25,72
Median	5,00	4,00	5,00	4,00	4,00	4,00	26,00
Mode	5	4	5	5	5	4	27
Minimum	2	2	3	3	2	2	17
Maximum	5	5	5	5	5	5	29

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 6 ile 30 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “İŞGEM'lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi” konusunda ortalama **25,72** puan alarak %85 oranında bu konudaki görüşlere katıldıklarını göstermiş oldular.

4.4.1. Bölüm 4 Tablo 31 Analizi

Tablo 31 : İŞGEM’lerin en gözle görünen ve ölçülebilen etkisi yeni kurulan şirketlerin başlangıç maliyetlerini azaltma etkisidir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	7	14	28
Kişi Oranı	%0	%2	%14	%28	%56

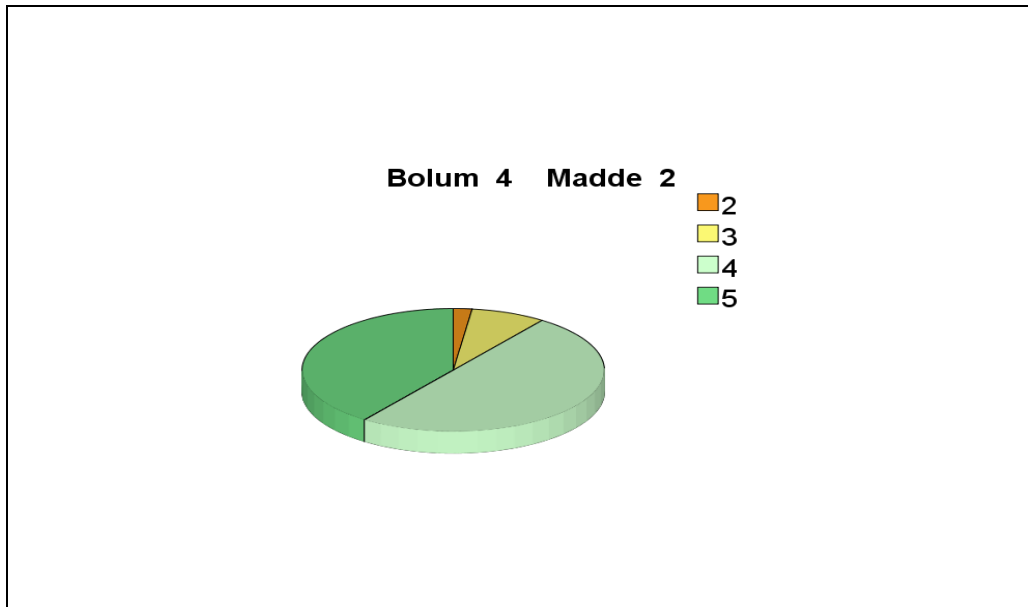

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,38** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 31’deki görüşe katılmıştır.

4.4.2. Bölüm 4 Tablo 32 Analizi

Tablo 32 : İŞGEM piyasa ortalamasının altında kira ve piyasa oranlarının altında paylaşılan destek hizmetleri sağlayarak firmaların genel yönetim giderlerini düşürmektedir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	4	25	20
Kişi Oranı	%0	%2	%8	%50	%40

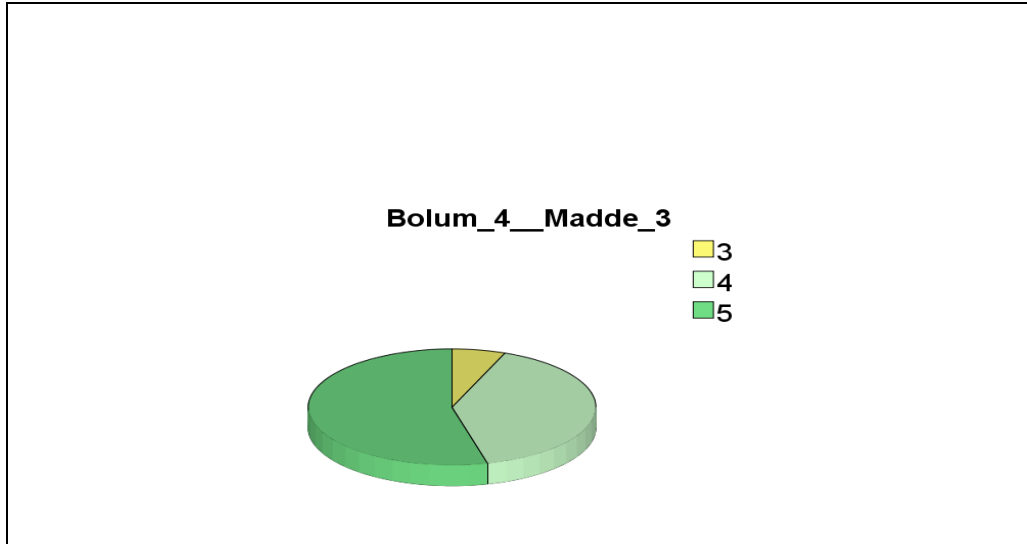

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,28** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 32'deki görüşe katılmıştır.

4.4.3. Bölüm 4 Tablo 33 Analizi

Tablo 33 : İŞGEM'in düşük kira ve esnek ofis alanına ilaveten, altyapı/tesislerle ilişkili diğer hizmetler konferans ve toplantı odaları, kafeterya ve yemek salonu, bina güvenliği gibi hizmetleri de sunmaktadır.

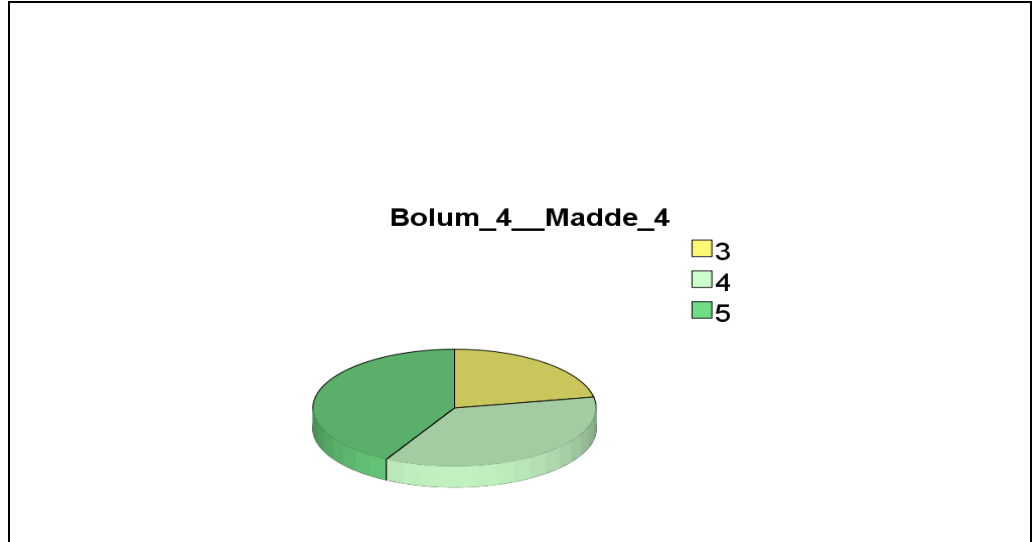
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	3	20	27
Kişi Oranı	%0	%0	%6	%40	%54

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,48** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 33'deki görüşe katılmıştır.

4.4.4. Bölüm 4 Tablo 34 Analizi

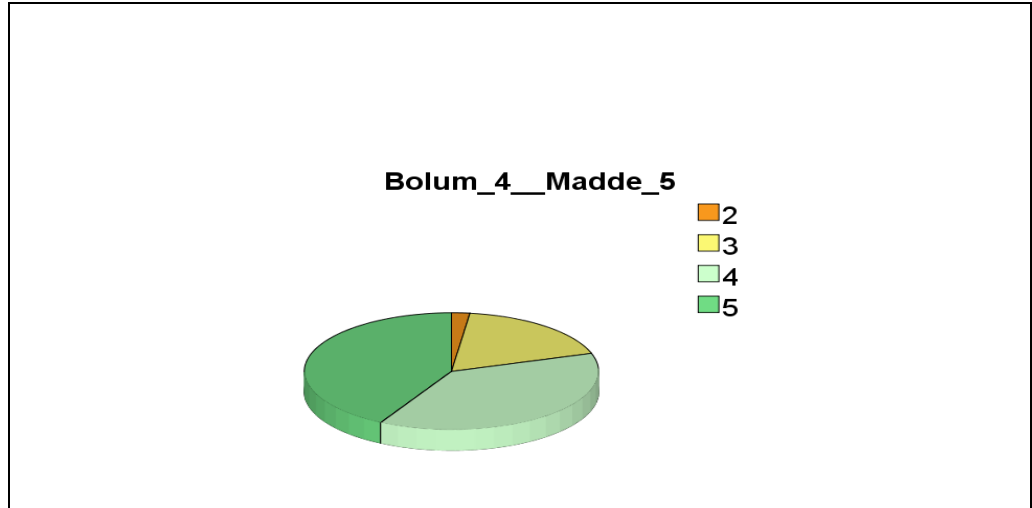
Tablo 34 : İŞGEM aracılığıyla girişimciler KOSGEB'in sunduğu 30.000 TL hibe ve 70.000 TL faizsiz kredi desteklerinden doğrudan faydalanabilirler.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	11	18	21
Kişi Oranı	%0	%0	%22	%36	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,20** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 34'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.4.5. Bölüm 4 Tablo 35 Analizi

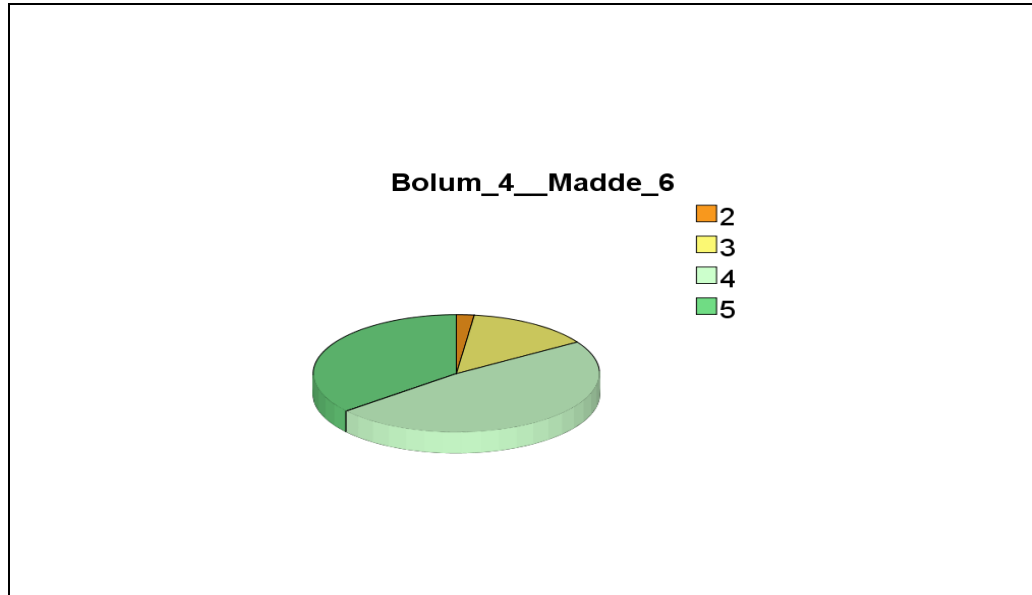
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	9	19	21
Kişi Oranı	%0	%2	%18	%38	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,20** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 35'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.4.6. Bölüm 4 Tablo 36 Analiz

Tablo 36 : İŞGEM; girişimcilerinin mali kaynaklara ulaşmasına olanak sağlar ve yol gösterir.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	7	24	18
Kişi Oranı	%0	%2	%14	%48	%36

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,18** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 36'daki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.5. İŞGEM'LERİN İŞSİZLİĞİN AZALMASI VE İSTİHDAMIN ARTMASINA KATKILARI

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 37 : İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

Statistics											
	Bolum_5_Mad_de_1	Bolum_5_Mad_de_2	Bolum_5_Mad_de_3	Bolum_5_Mad_de_4	Bolum_5_Mad_de_5	Bolum_5_Mad_de_6	Bolum_5_Mad_de_7	Bolum_5_Mad_de_8	Bolum_5_Mad_de_9	Bolum_5_Mad_de_10	Bolum_5_TOP_LAM
Val id	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
N Mis sin g	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4,34	4,56	4,36	4,26	4,38	4,24	4,26	4,50	4,26	4,44	43,60
Median	4,00	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	4,00	5,00	43,50
Mode	5	5	4	4	4	5	4 ^a	5	4	5	45
Minimum	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	38
Maximum	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	48

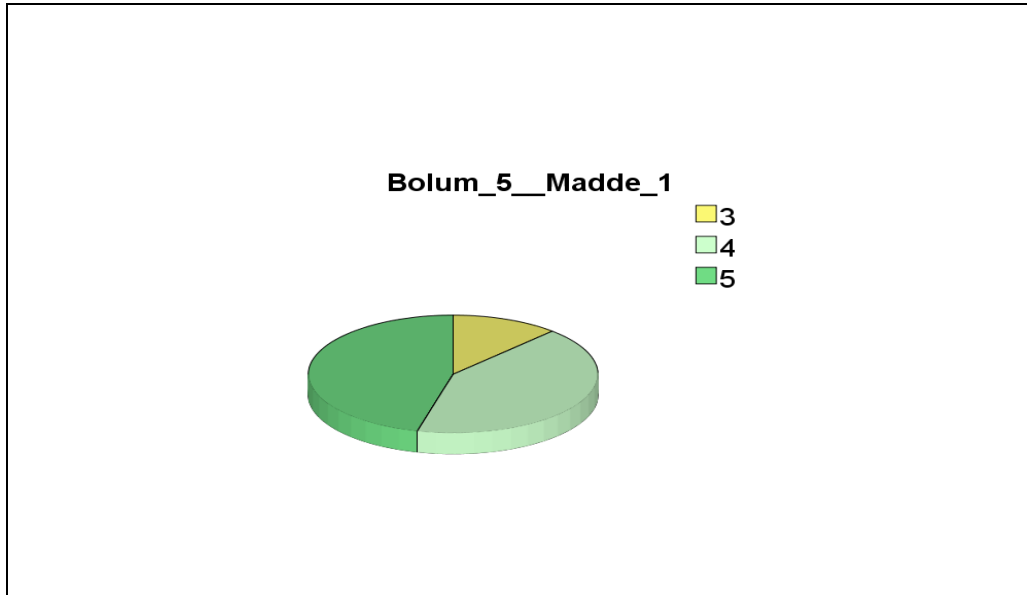
a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 10 ile 50 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkıları” konusunda ortalama **43,60** puan alarak % 90 oranında bu konudaki görüşlere kesinlikle katıldıklarını göstermiş oldular.

4.5.1. Bölüm 5 Tablo 38 Analizi

Tablo 38 : İŞGEM'lerin kuruldukları bölgelerde işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkı sağlarlar.

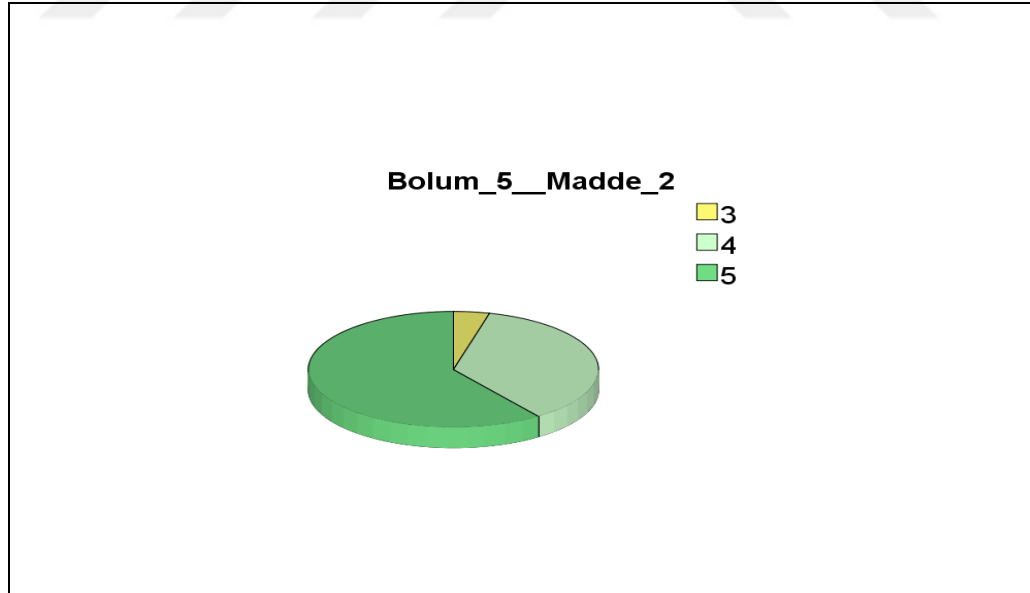
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	6	21	23
Kişi Oranı	%0	%0	%12	%42	%46

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,34** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 38'deki görüşe katılmıştır.

4.5.2. Bölüm 5 Tablo 39 Analizi

Tablo 39 : İŞGEM’ler sayesinde insan kaynakları üretime katkı sağlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	2	18	30
Kişi Oranı	%0	%0	%4	%36	%60

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,56** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 39'daki görüşe kesinlikle katılmıştır.

4.5.3. Bölüm 5 Tablo 40 Analizi

Tablo 40 : İŞGEM’ler kurulmadan önce insan kaynakları üretime bu derece katkı sağlamıyordu.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	4	24	22
Kişi Oranı	%0	%0	%8	%48	%44

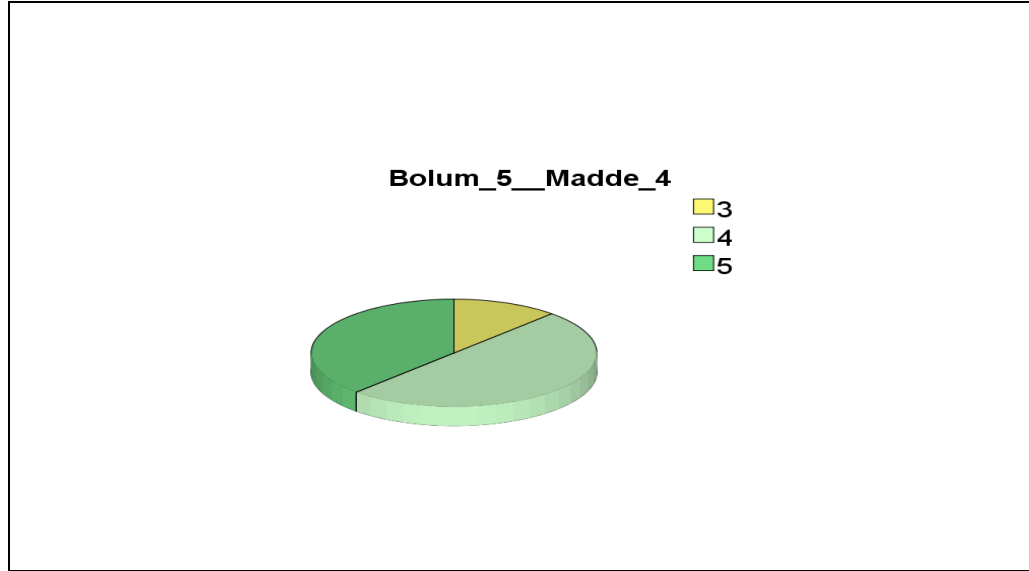
Bolum_5__Madde_3

■ 3
■ 4
■ 5

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,36** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 40’daki görüşe katılmıştır.

4.5.4. Bölüm 5 Tablo 41 Analizi

Tablo 41 : İŞGEM’ler sayesinde insan kaynaklarını da bir üretim faktörü olarak kullanmayı öğrendim.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	6	25	19
Kişi Oranı	%0	%0	%12	%50	%38

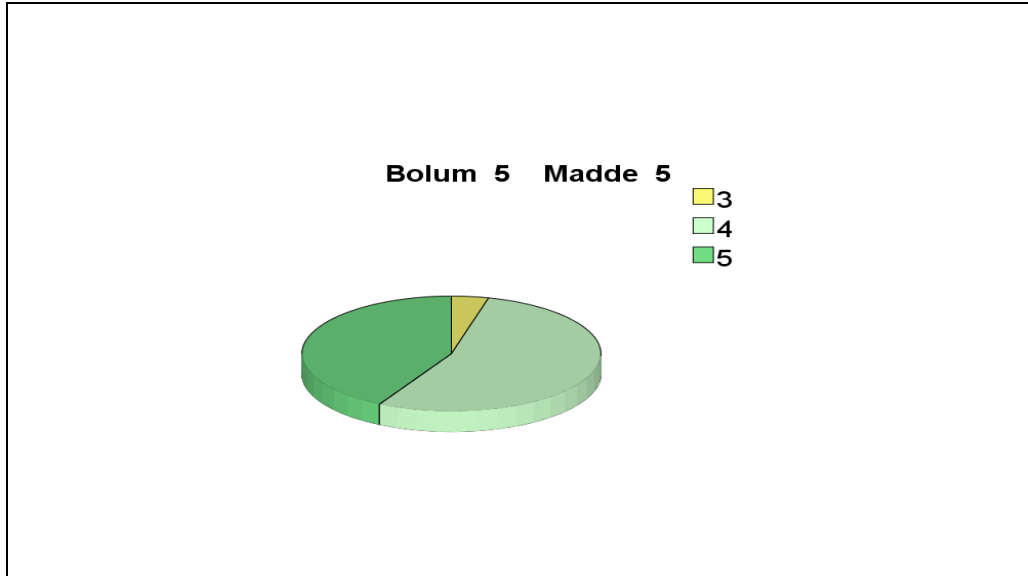

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 41’deki görüşe katılmıştır.

4.5.5. Bölüm 5 Tablo 42 Analizi

Tablo 42 : İŞGEM'lerin temel sorumluluklarından bir tanesi de gelişmiş ülkelerde olduğu gibi önemli ve öncelikli sorun olan işsizliğe çözüm yollarını bulmaktır.

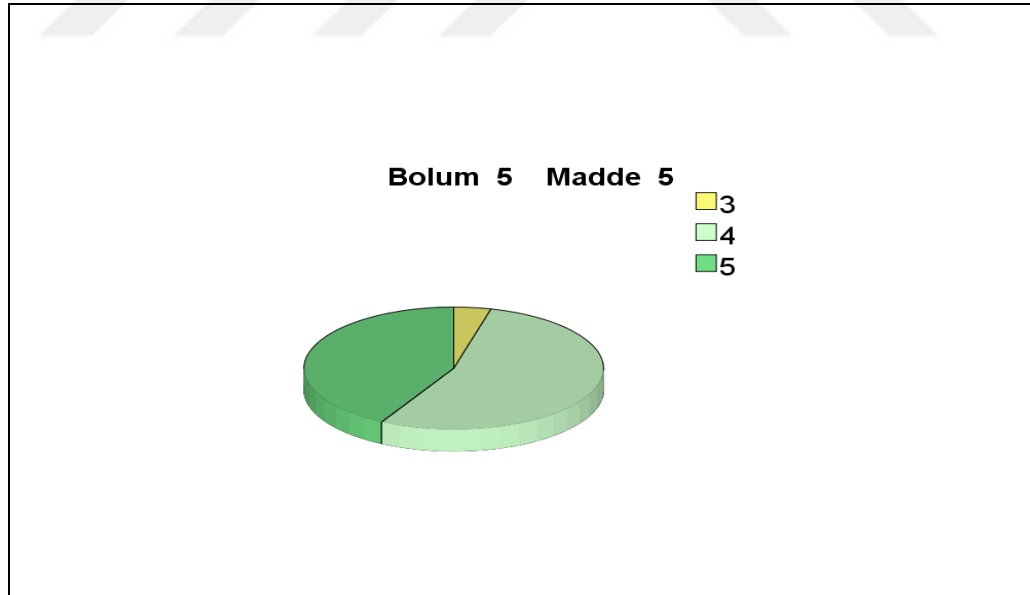
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	2	27	21
Kişi Oranı	%0	%0	%4	%54	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,38** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 42'deki görüşe katılmıştır.

4.5.6. Bölüm 5 Tablo 43 Analizi

Tablo 43 : İŞGEM’ler işgücünün yerinde ve verimli kullanılmasını sağlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	10	18	22
Kişi Oranı	%0	%0	%20	%36	%44

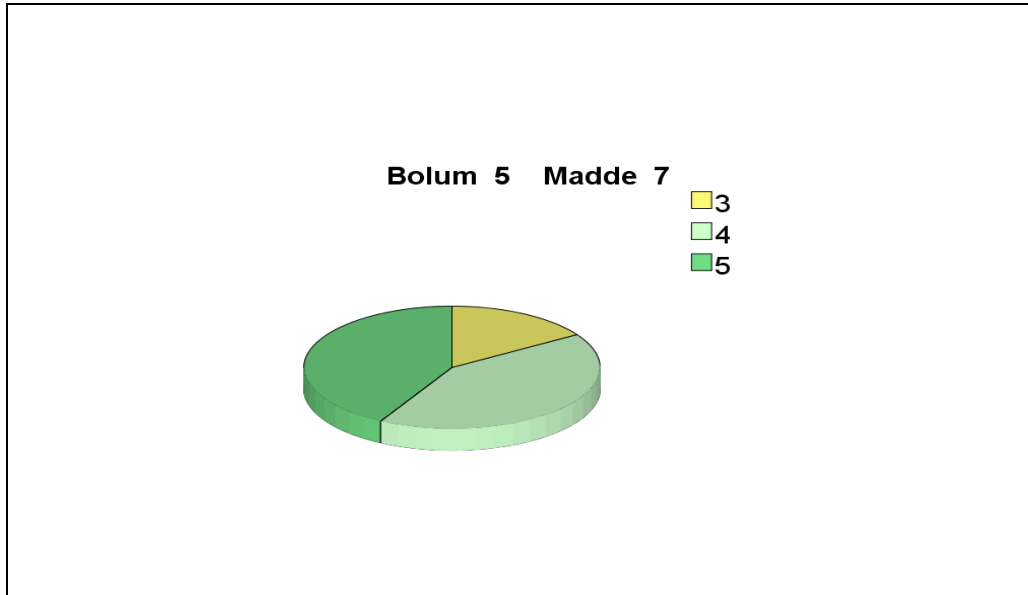

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,24** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 43’deki görüşe önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.5.7. Bölüm 5 Tablo 44 Analizi

Tablo 44 : İŞGEM’ler kuruldukları yörelerde istihdamın rasyonel olarak kullanılmasına büyük önem verirler.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	8	21	21
Kişi Oranı	%0	%0	%16	%42	%42

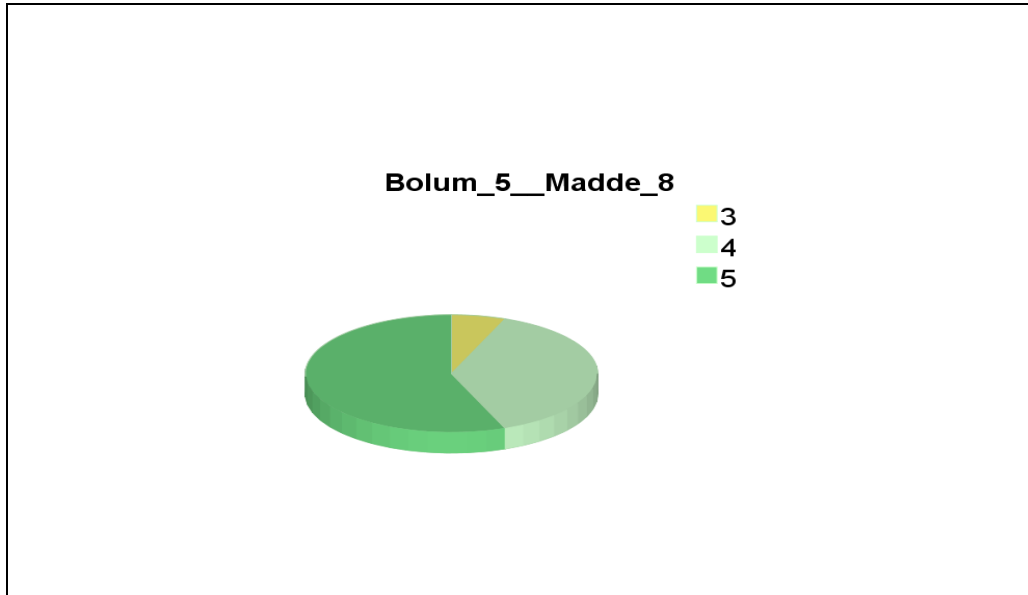

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 44’deki görüşe katılmıştır.

4.5.8. Bölüm 5 Tablo 45 Analizi

Tablo 45 : İŞGEM'ler çeşitli nedenlerden dolayı istihdamda meydana gelen düşüşlere bir çözüm olarak kurulurlar.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	3	19	28
Kişi Oranı	%0	%0	%6	%38	%56

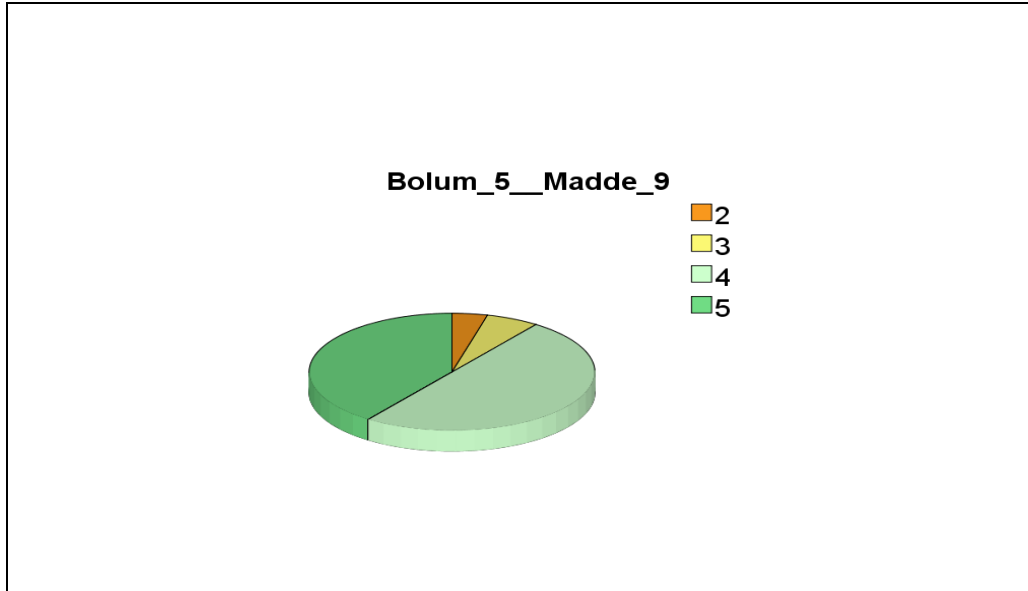

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,50** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 45'deki görüşe kesinlikle katılmıştır.

4.5.9. Bölüm 5 Tablo 46 Analizi

Tablo 46 : Bölgesel kalkınmanın sağlanması ve işsizliğin azalmasında, İŞGEM'lerin istenen başarıyı elde etmesi için; İŞGEM'ler hem yerel kabiliyetleri hem de potansiyel girişimcileri desteklemektedir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	3	25	20
Kişi Oranı	%0	%4	%6	%50	%40

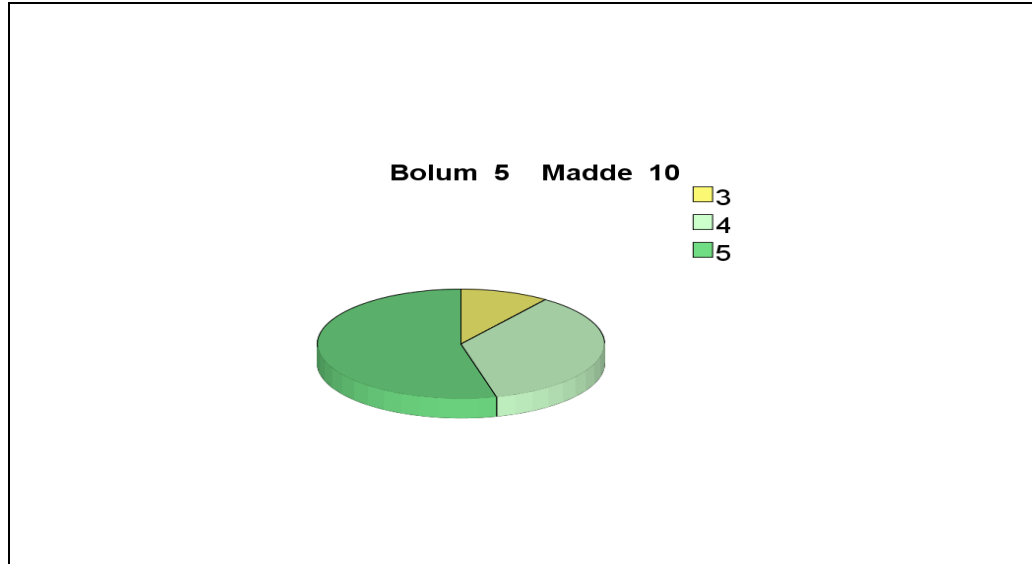

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26**'dır. Yani katılımcılar tablo 46'daki görüşe katılmıştır.

4.5.10. Bölüm 5 Tablo 47 Analizi

Tablo 47 : Yeni istihdam olanaklarının oluşturulabilmesi için en önemli araçlardan birisi de girişimciliğin artırılmasında İŞGEM'lerin desteklenmesidir.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	5	18	27
Kişi Oranı	%0	%0	%10	%36	%54

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,44** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 47'deki görüşe katılmıştır.

4.6. İŞGEM'LERİN PİYASALARIN CANLANMASINA KATKILARI

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 48 : İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

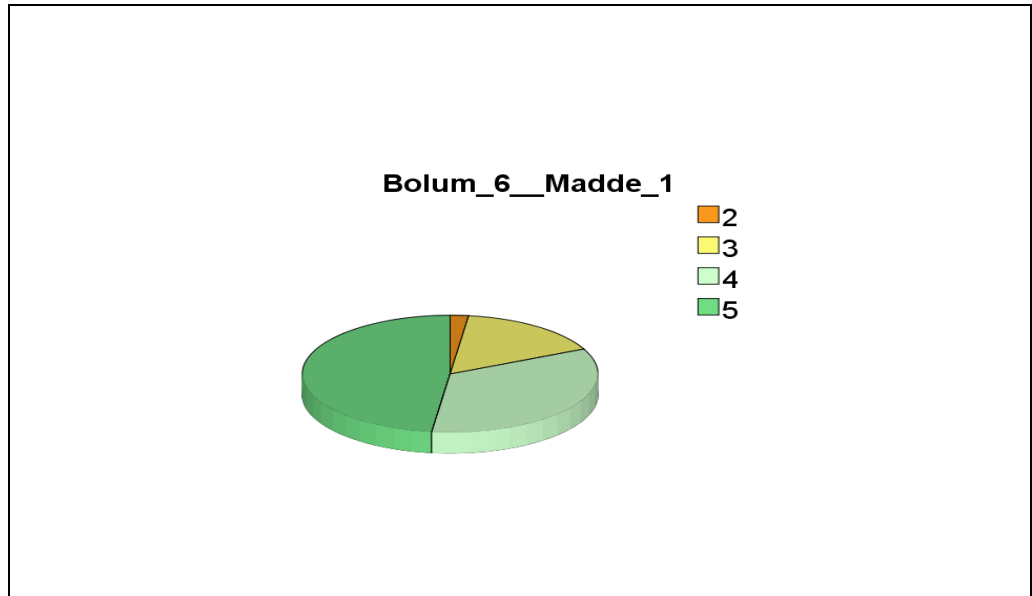
Statistics								
	Bolum_6__ Madde_1	Bolum_6__ Madde_2	Bolum_6__ Madde_3	Bolum_6__ Madde_4	Bolum_6__ Madde_5	Bolum_6__ Madde_6	Bolum_6__ Madde_7	Bolum_6__ TOPLAM
Valid	50	50	50	50	50	50	50	50
N Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4,28	4,26	4,52	4,14	4,18	4,22	3,76	29,36
Median	4,00	4,00	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	30,00
Mode	5	4 ^a	5	4	5	5	4	30
Minimum	2	3	3	2	3	2	1	23
Maximum	5	5	5	5	5	5	5	33

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 7 ile 35 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “ **İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları**” konusunda ortalama **29,36** puan alarak %82 oranında bu konudaki görüşlere katıldılar.

4.6.1. Bölüm 6 Tablo 49 Analizi

Tablo 49 : İŞGEM’ler Türkiye için yeni bir istihdam ve ekonomik kalkınma modeli olarak kabul edilebilir					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	8	17	24
Kişi Oranı	%0	%2	%16	%34	%48

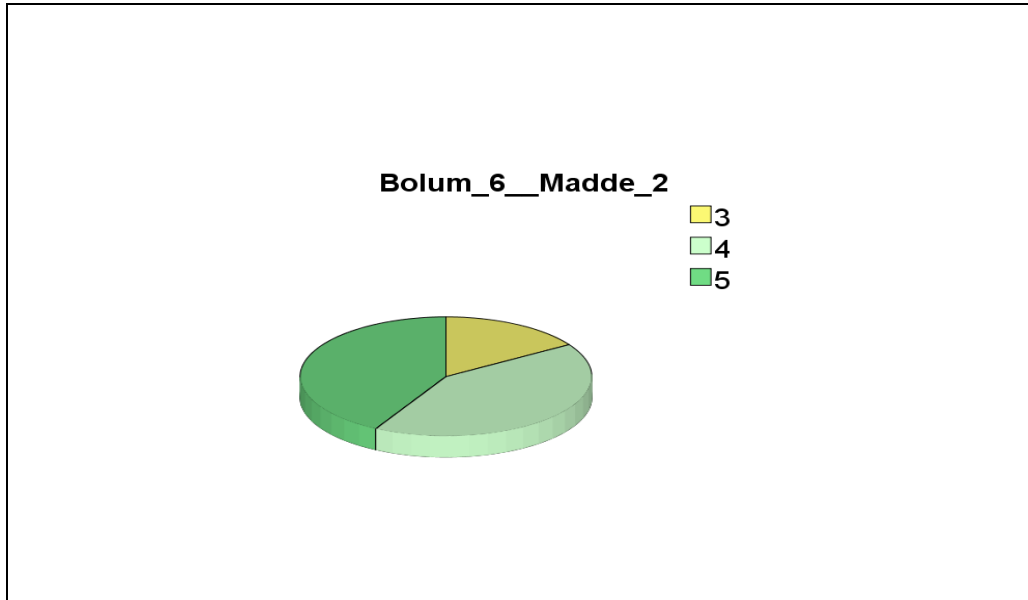

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,28** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 49'daki görüşe katılmıştır.

4.6.2. Bölüm 6 Tablo 50 Analizi

Tablo 50 : İŞGEM'ler firmaların kaliteli mal ve hizmetler üreterek piyasalara girmesine yardımcı olur.

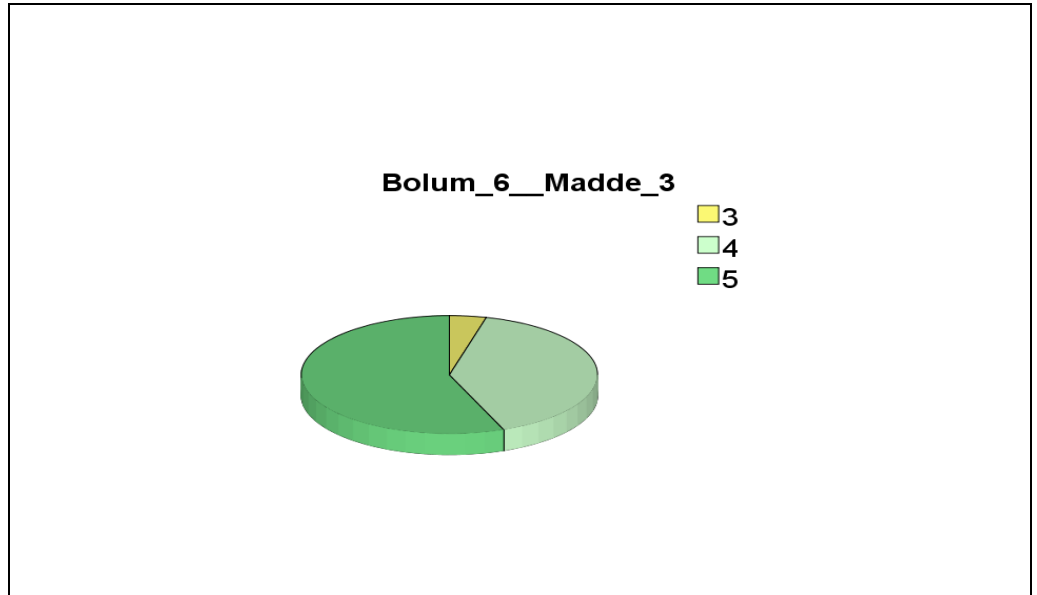
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	8	21	21
Kişi Oranı	%0	%0	%16	%42	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,26** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 50'deki görüşe katılmıştır.

4.6.3. Bölüm 6 Tablo 51 Analizi

Tablo 51 : İŞGEM'ler tüketici piyasasının ve endüstriyel piyasanın canlanmasını sağlarlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	2	20	28
Kişi Oranı	%0	%0	%4	%40	%56

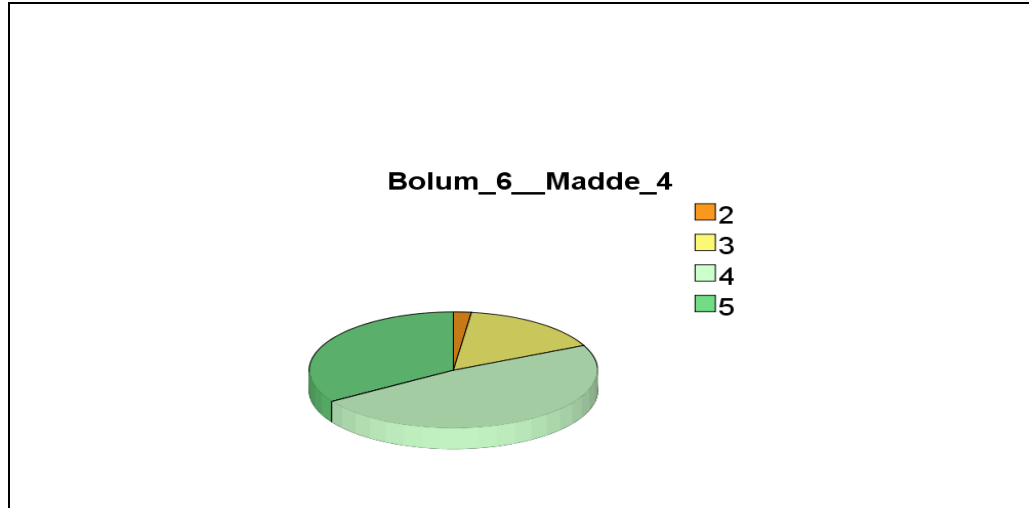

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,52** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 51'deki görüşe kesinlikle katılmıştır.

4.6.4. Bölüm 6 Tablo 52 Analizi

Tablo 52 : İŞGEM bünyesindeki girişimcilerin ürettikleri mal ve hizmetleri yurt dışındaki piyasalarda da tanıtım ve pazarlanması için, girişimcilere öncülük eder, yol gösterir ve destekler.

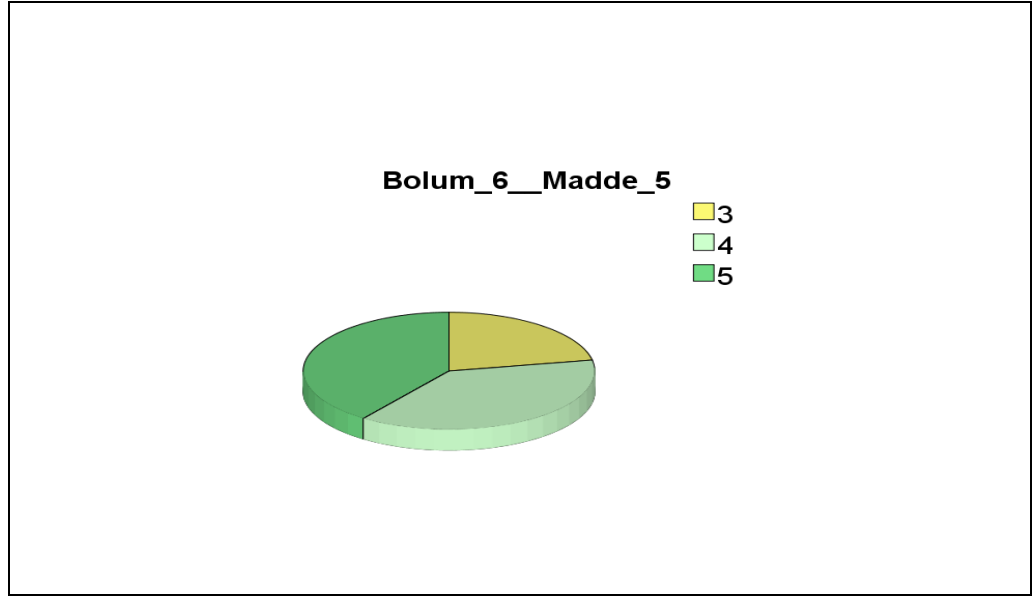
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	8	24	17
Kişi Oranı	%0	%2	%16	%48	%34

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,14** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 52'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber katılmıştır.

4.6.5. Bölüm 6 Tablo 53 Analizi

Tablo 53 : İŞGEM'ler; uluslararası piyasaların canlanmasında önemli bir rol alır.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	0	11	19	20
Kişi Oranı	%0	%0	%22	%38	%40

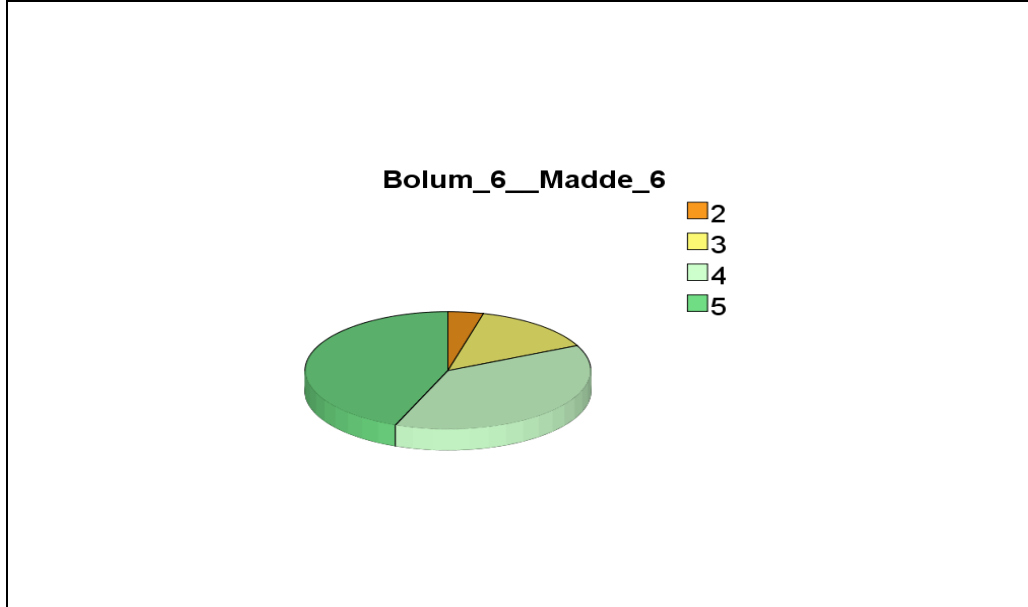

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,14** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 53'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber katılmıştır.

4.6.6. Bölüm 6 Tablo 54 Analizi

Tablo 54 : İŞGEM girişimcilerine özel eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak, girişimcileri gerek yurt içi pazarlar, gerekse de yurt dışı pazarlara girme konusunda bilinçlendirir.

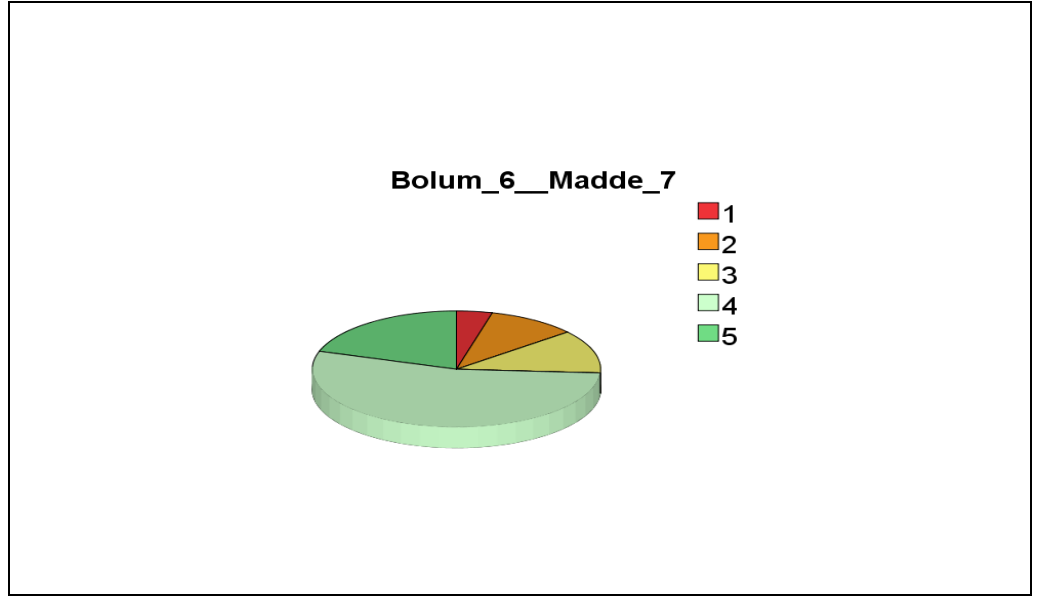
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	7	19	22
Kişi Oranı	%0	%4	%14	%38	%44

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,22** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 54'deki görüşe katılmıştır.

4.6.7. Bölüm 6 Tablo 55 Analizi

Tablo 55 : İŞGEM; girişimcilerine ithalat ve ihracat konularında yol gösterir.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	4	5	6	27	10
Kişi Oranı	%8	%10	%12	%54	%20

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **3,86** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 55'deki görüşe, katılmayanlar ve kararsızlar da olmak üzere, genel olarak katılmıştır.

4. 7. İŞGEM'LERİN, KURULDUKLARI YÖRELERDE SOSYAL VE KÜLTÜREL GELİŞİME KATKILARI

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

Tablo 56 : İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları ana başlığı altındaki fikirlerin istatistik verileri

Statistics								
	Bolum_7__ Madde_1	Bolum_7__ Madde_2	Bolum_7__ Madde_3	Bolum_7__ Madde_4	Bolum_7__ Madde_5	Bolum_7__ Madde_6	Bolum_7__ Madde_7	BSolum_7_ _TOPLAM
Valid	50	50	50	50	50	50	50	50
N Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4,48	4,16	4,08	4,32	4,06	4,02	3,58	28,76
Median	5,00	4,00	4,00	4,50	4,00	4,00	4,00	29,00
Mode	5	4 ^a	4	5	4	4	5	29
Minimum	2	2	2	2	2	2	1	15
Maximum	5	5	5	5	5	5	5	33

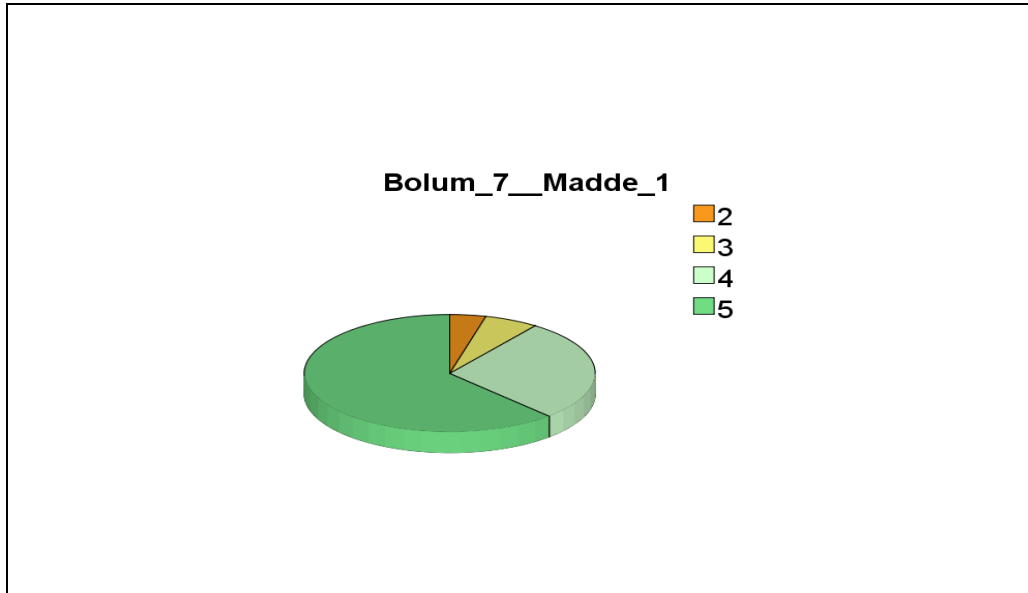
a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Ankete katılan her bir katılımcı bu konuyla ilgili 7 ile 35 arasında puan alabilir. Katılımcılar; **“İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları “** konusunda ortalama **28,76** puan alarak %78 oranında bu konudaki görüşlere katıldıklarını göstermiş oldular.

4.7.1. Bölüm 7 Tablo 57 Analizi

Tablo 57 : İŞGEM'ler insanların ekonomik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının etkin bir şekilde karşılanmasını sağlarlar.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	3	14	31
Kişi Oranı	%0	%4	%6	%28	%62

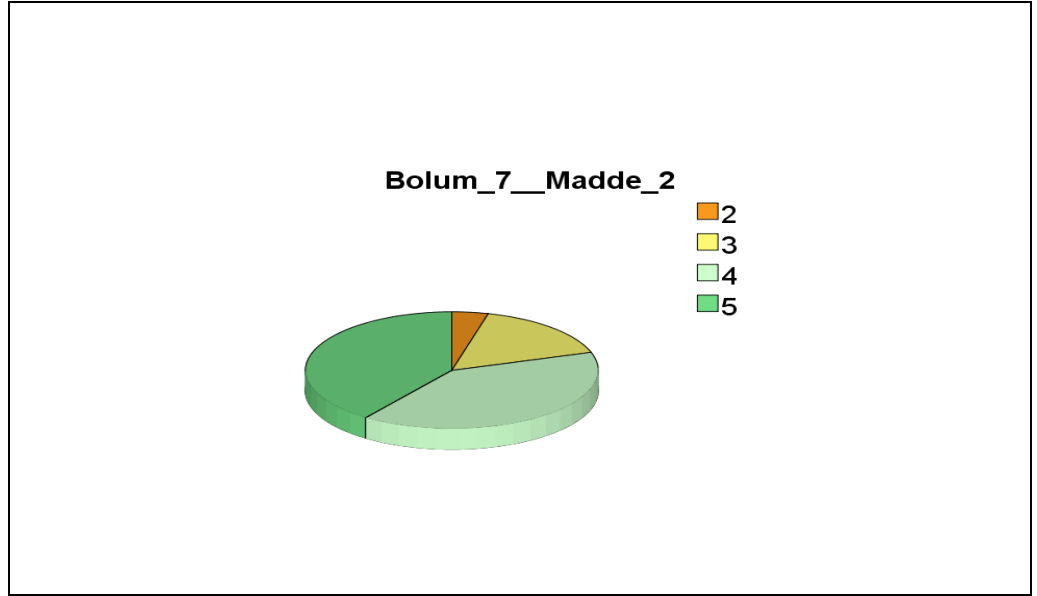

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,48** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 57'deki görüşe katılmıştır.

4.7.2. Bölüm 7 Tablo 58 Analizi

Tablo 58 : İŞGEM bünyesindeki elverişli işliklerle ve sosyal tesisleri ile çalışanlara iyi bir çalışma ortamı ve dinlenme imkanı sağlar.

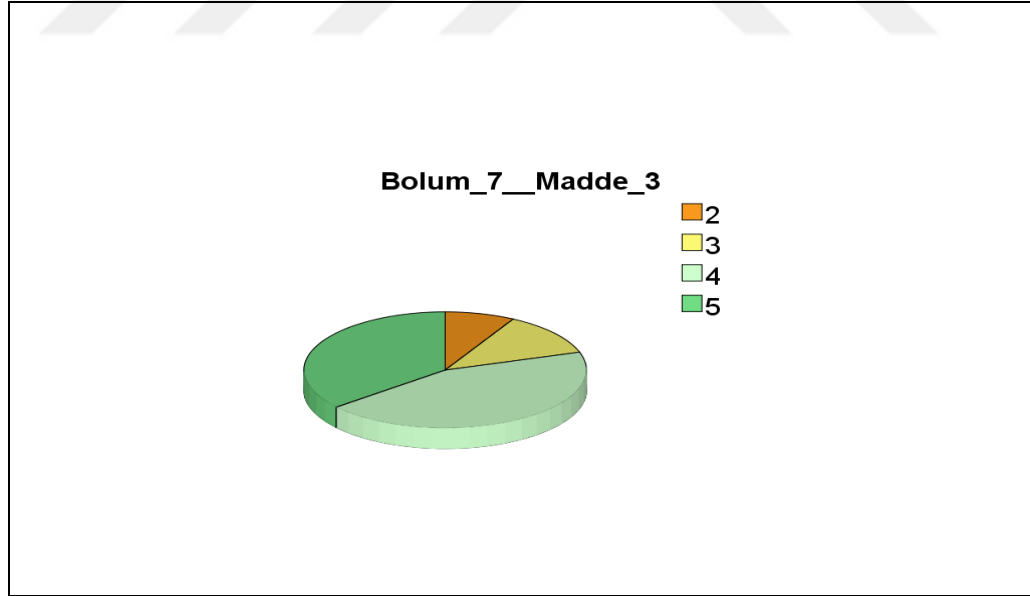
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	8	20	20
Kişi Oranı	%0	%4	%16	%40	%40

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,16** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 58'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.7.3. Bölüm 7 Tablo 59 Analizi

Tablo 59 : İŞGEM çalışanların psikolojik ve sosyal iş tatminini karşılar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	4	6	22	18
Kişi Oranı	%0	%8	%12	%44	%36

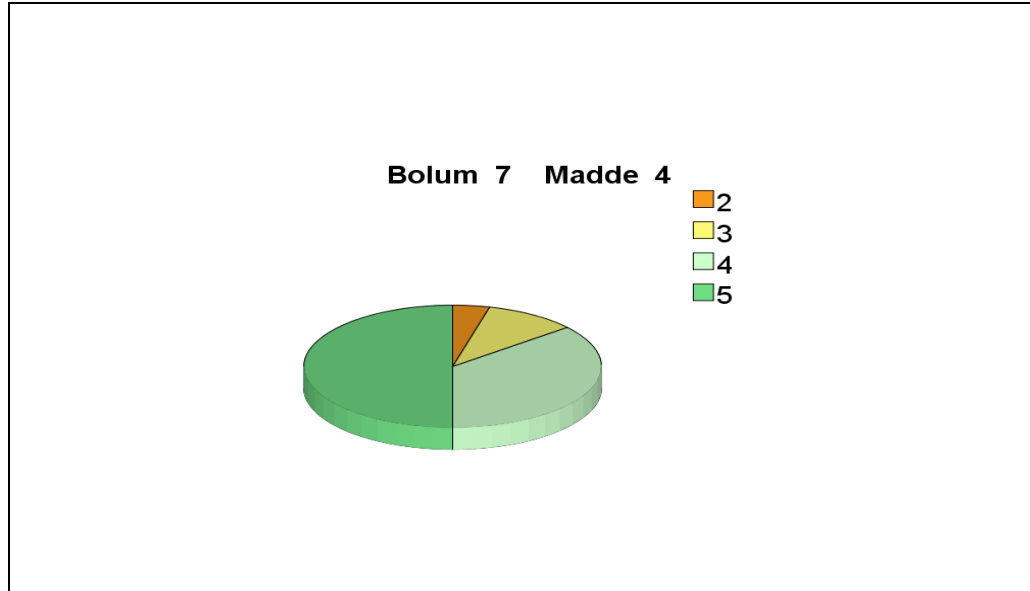

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,08** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 59'daki görüşe, önemli sayıda katılmayan ve kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.7.4. Bölüm 7 Tablo 60 Analizi

Tablo 60 : Yöreyle ait bazı değerlerin İŞGEM bünyesinde daha planlı ve kaliteli bir şekilde üretimi, tanıtımı ve pazarlanması ile kültürel zenginliklerin tanıtılmasında da önemli rol alır

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	5	18	25
Kişi Oranı	%0	%4	%10	%36	%50

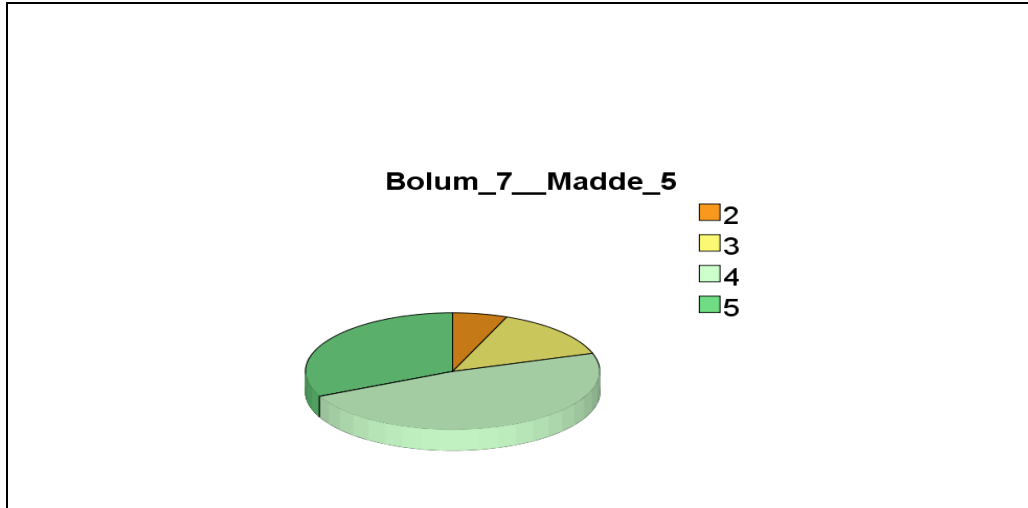

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,32** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 60'daki görüşe katılmıştır.

4.7.5. Bölüm 7 Tablo 61 Analizi

Tablo 61 : İŞGEM, üniversite-sanayi arasındaki ilişkilerin güçlenmesine yardımcı olur, araştırmaların ticarileştirilmesini destekler, üniversite öğrencilerinin yeteneklerinden daha iyi yararlanabilmeleri için fırsatlar sunar.

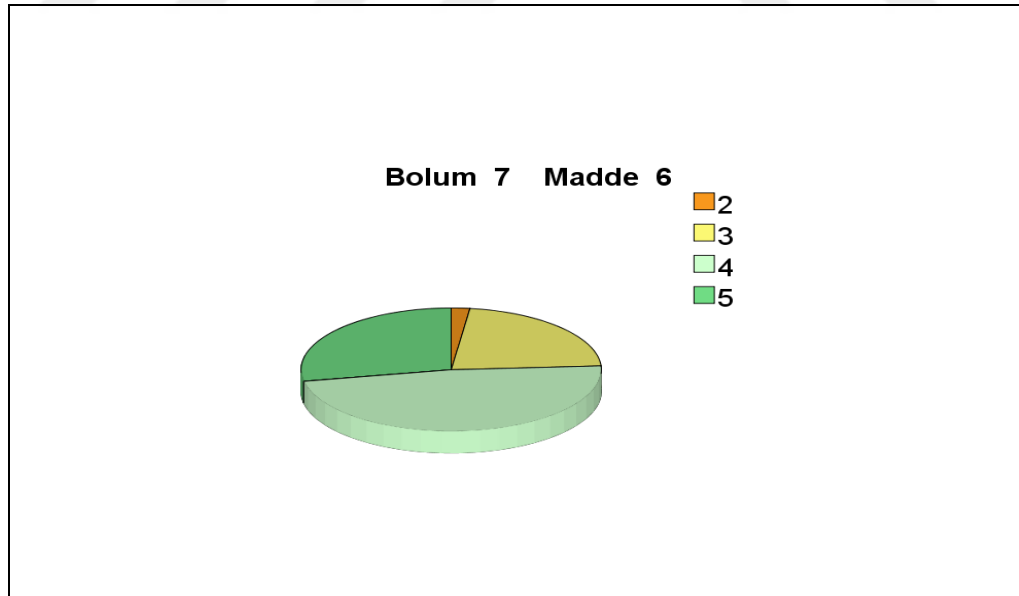
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	3	7	24	16
Kişi Oranı	%0	%6	%14	%48	%32

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,06** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 61'deki görüşe, önemli sayıda katılmayan ve kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.7.6. Bölüm 7 Tablo 62 Analizi

Tablo 62 : İŞGEM'den mezun olan işletme sahiplerinin büyük bir çoğunluğunun bölgede kalması sosyo-kültürel gelişime katkı sağlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	11	24	14
Kişi Oranı	%0	%2	%22	%48	%28

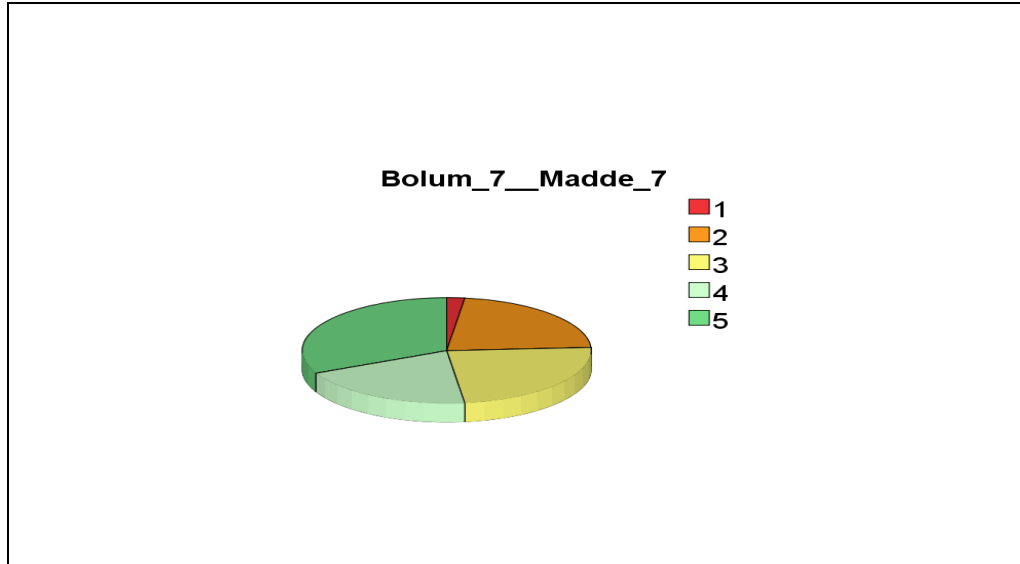

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,02** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 62'deki görüşe, önemli sayıda katılmayan ve kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.7.7. Bölüm 7 Tablo 63 Analizi

Tablo 63 : İŞGEM farklı ülkelerdeki kiracı firmalar ve kuluçkalar arasındaki ticaret ve teknoloji transferi için fırsatlar oluşturur, işbirlikleri ve anlaşmalar sayesinde deneyimlerin paylaşılmasını kolaylaştırır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	1	11	12	10	16
Kişi Oranı	%2	%22	%24	%20	%32

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **3,58**'dir. Yani katılımcılar tablo 63'deki görüşe, büyük oranda katılmayan ve kararsızlar da olmak üzere, genel olarak katılmıştır.

4. 8. İŞGEM'LERİN TOPLUMSAL BARIŞA KATKILARI

Ankete katılan 50 katılımcıdan elde edilen anket verilerine göre katılımcıların belli bir bölümü konuyla ilgili kararsız kalırken büyük bir bölümü ise katılıyor veya kesinlikle katılıyor olduklarını belirterek maddeler hakkında olumlu görüşlere sahip olduklarını belirttiler.

	Bolum_8__Mad de_1	Bolum_8__Mad de_2	Bolum_8__Mad de_3	Bolum_8__Mad de_4	Bolum_8__Mad de_5	Bolum_8__TO PLAM
N Valid	50	50	50	50	50	50
N Missing	0	0	0	0	0	0
Mean	4,36	4,46	4,14	4,30	4,16	21,42
Median	4,50	5,00	4,00	4,00	4,00	22,00
Mode	5	5	4	4	4	23
Minimum	2	2	2	2	2	13
Maximum	5	5	5	5	5	25

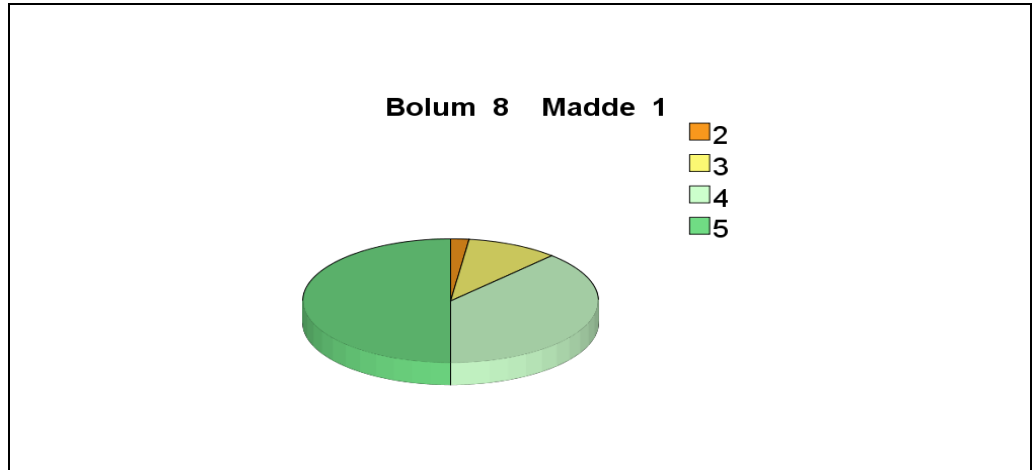
Statistics

Tablo 64 : İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkıları istatistik verileri

Ankete katılan her bir katılımcının bu konuyla ilgili 5 ile 25 arasında puan alabilir. Katılımcılar; “İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkıları “ konusunda ortalama **21,42** puan alarak %87 oranında bu konudaki görüşlere katıldıklarını göstermiş oldular.

4.8.1. Bölüm 8 Tablo 65 Analiz

Tablo 65 : Bölgede istihdamın artması ve işsizliğin azalması toplumsal barışa önemli katkılar sağlar.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	5	19	25
Kişi Oranı	%0	%2	%10	%38	%50

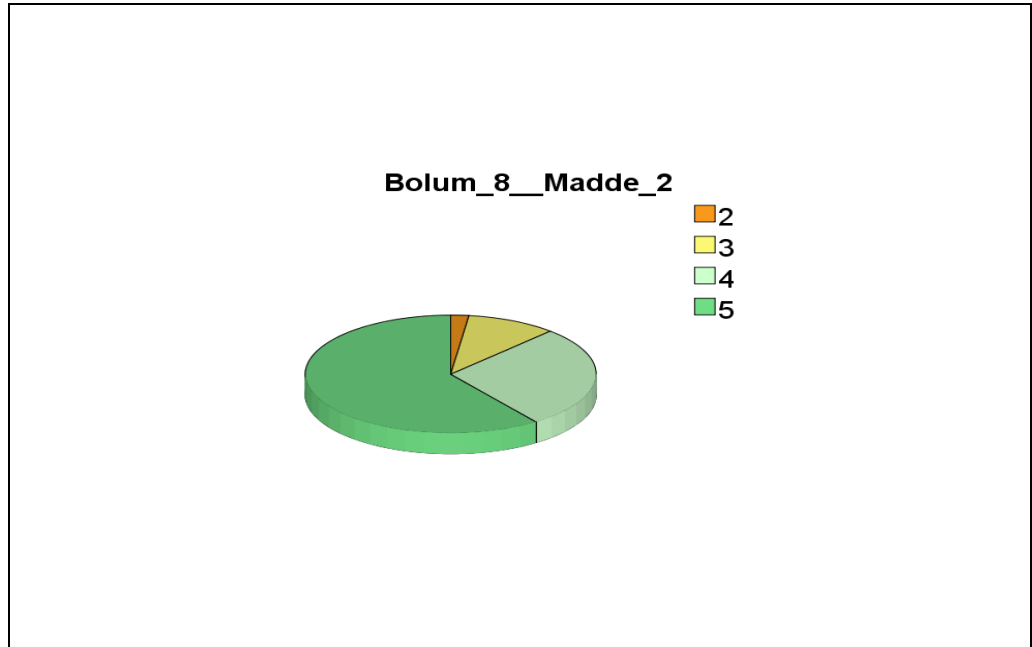

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,36** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 65'deki görüşe katılmıştır.

4.8.2. Bölüm 8 Tablo 66 Analizi

Tablo 66 : Belli bir işte istihdam edilen kişinin, toplumun temel taşı olan aile düzenini kurması kolaylaşır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	5	14	30
Kişi Oranı	%0	%2	%10	%28	%60

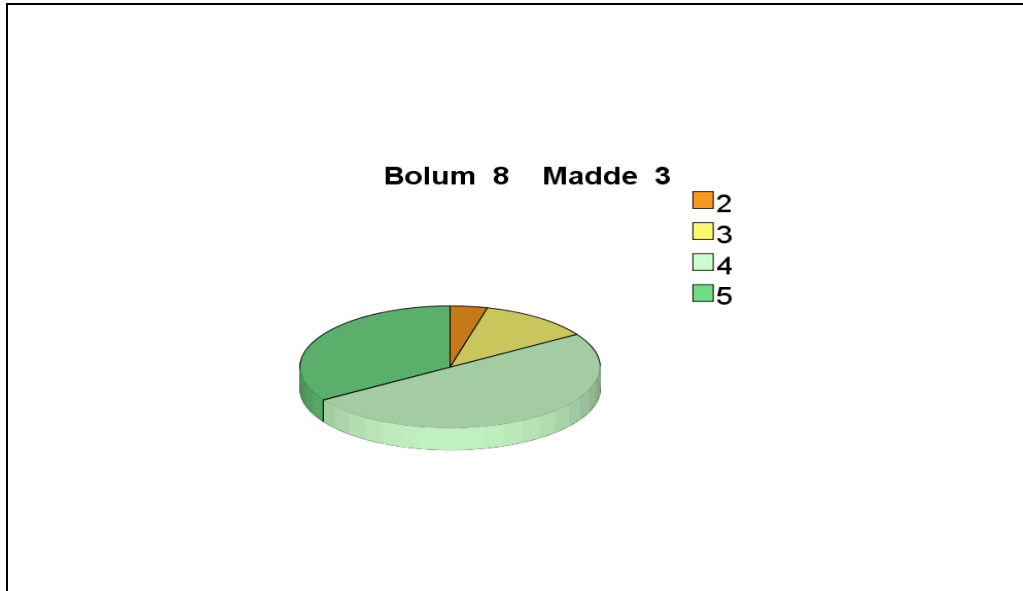

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,46** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 66'daki görüşe katılmıştır.

4.8.3. Bölüm 8 Tablo 67 Analizi

Tablo 67 : Belli bir mesleği veya işi olan kişilerin toplumsal barış ve huzuru bozmaya yönelik olaylara katılma oranı azalır.

	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	2	6	25	17
Kişi Oranı	%0	%4	%12	%50	%34

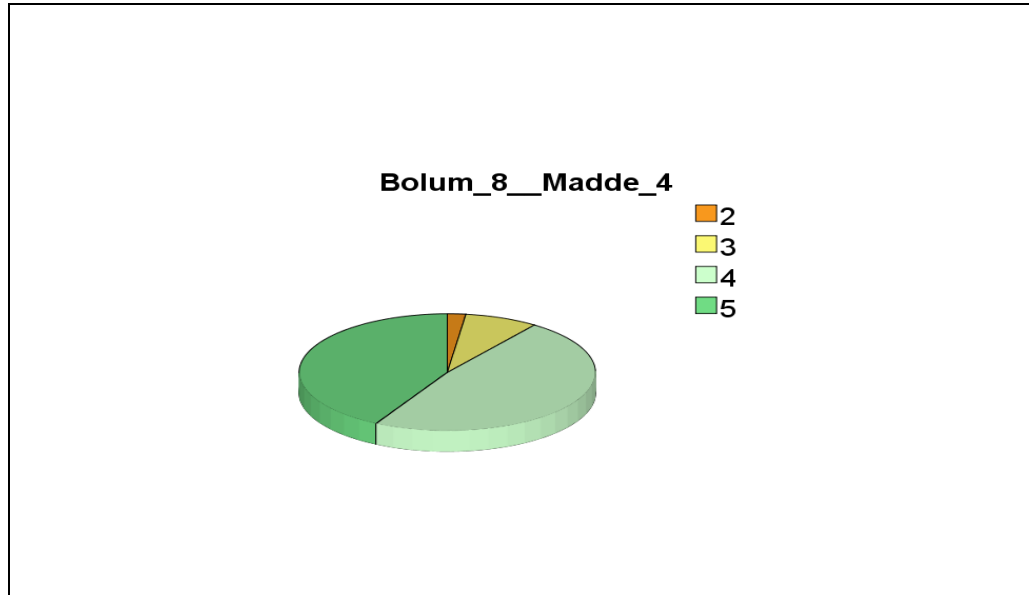

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,14** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 67'deki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

4.8.4. Bölüm 8 Tablo 68 Analizi

Tablo 68 : Belli bir işte istihdamı sağlamış olan kişinin kendisine, ailesine ve topluma yönelik desteği ve sorumluluğu artar.

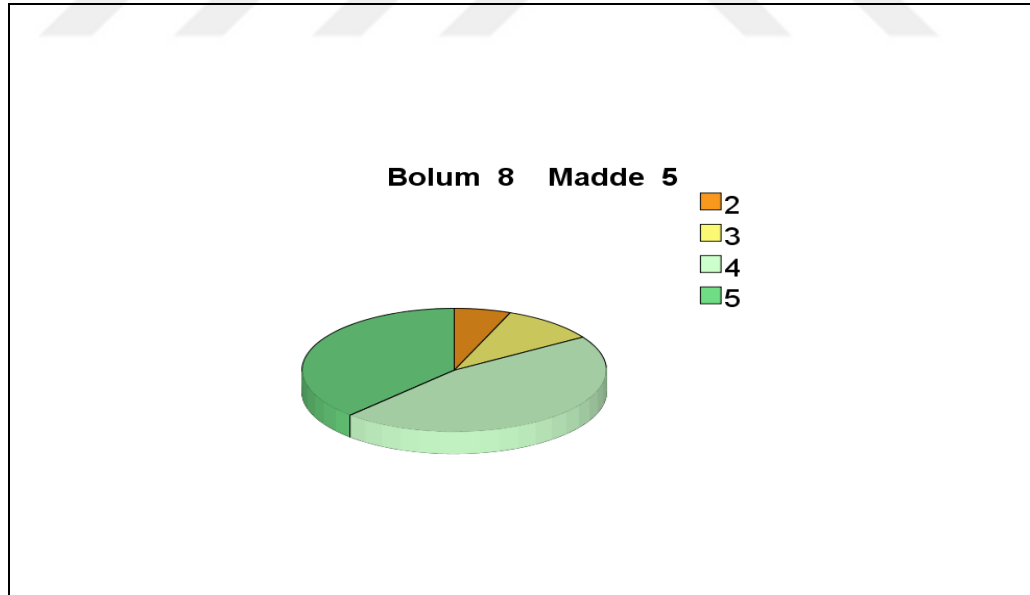
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	1	4	24	21
Kişi Oranı	%0	%2	%8	%28	%42

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,30** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 68'deki görüşe katılmıştır.

4.8.5. Bölüm 8 Tablo 69 Analizi

Tablo 69 : Bölgede istihdam çözülmezse güvenlik de çözülmez.					
	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum
Kişi sayısı	0	3	5	23	19
Kişi Oranı	%0	%6	%10	%46	%38

Ankete katılan 50 kişinin bu maddeyle ilgili fikirlerinin ortalaması **4,16** olarak tespit edilmiştir. Yani katılımcılar tablo 69'daki görüşe, önemli sayıda kararsızlar olmakla beraber, genel olarak katılmıştır.

SONUÇ VE TAVSİYELER

Anket çalışmasında ortaya çıkan istatistikî veriler, literatür taraması ile elde edilen verileri genel olarak destekliyor.

Sonuç olarak;

- * İŞGEM'lerin kuruldukları yörelerde, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİlerin kurulmasına katkılar sağlayacağı, bu KOBİ'lerin büyümelerini ve hayatta kalma sürelerini uzatabileceği,
- * İŞGEM'lerin girişimcilerine devletin sunmuş olduğu maddî desteklerden faydalanmaları için yardımcı olacağı,
- * İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkılar sağlayacağı,
- * İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkılar sağlayacağı,
- * İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkılar sağlayacağı,
- * İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkılar sağlayacağı sonuçlarına varıldı.

Bu çalışmada; İŞGEM'lerin ekonomiler içerisinde daha fazla rol alması ile ekonomilerin canlanmasına önemli katkılar sağlayacağı sonucuna varıldı. Özellikle ülkemizde ekonomisi az gelişmiş illerimizin kalkınması, sınır kapıları olan illerimizde kaçakçılığın azalması, sınır ticaretinin gelişmesi ve başarılı girişimcilerin yetiştirilmesinde İŞGEM'lerin önemli bir rol alabileceği ve ekonomiye önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Az gelişmiş illerimizde halkımız şirket kurmak ve işletmek konularında yeterli bilgi ve donanıma sahip değiller. İŞGEM'ler bu yörelerdeki girişimci adaylarını bilinçlendirir, eğitir, devletin sunmuş olduğu desteklerden faydalanmalarına yardımcı olur, yol

gösterir. İŞGEM'ler kuruldukları yörelerde başarılı girişimcilerin yetişmesine, başarılı işletmelerin kurulmasına, istihdamın artmasına ve ekonomilerinin canlanmasına katkılar sağlar. Bundan dolayı Türkiye'de tüm il ve ilçelerimizde İŞGEM modellerinin kurulması devlet tarafından daha fazla desteklenmeli ve İŞGEM'ler hakkında insanlar daha fazla bilgilendirilmelidir.

Globalleşen dünyada hükümetler ülke ekonomilerinin canlanması ve güçlenmesi amacı ile İŞGEM sayılarını günden güne arttırmaktadırlar. Ülkemizde de 2016 eylem planı kapsamında devlet İŞGEM'deki girişimcilere verdiği destek oranlarını arttırdı. 30.000 TL olan hibe desteği, 50.000 TL'ye çıkarıldı. 70.000 TL olan faizsiz kredi desteği ise 100.000 TL'ye çıkarıldı. Tabii ki bu desteklerden faydalanmaları için girişimci adaylarının bu konularda yeterli bilince sahip olmaları ve onlara yol gösterici kurumların yaygınlaştırılmasıdır. Bu kuruluşlardan biriside İŞGEM modelidir. Dünyada olduğu gibi, ülkemizde de başarılı girişimcilerin ve bununla birlikte başarılı KOBİ'lerin ortaya çıkması için İŞGEM modelinin tüm illerimizde kurulması, ekonomimize önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, İŞGEM kurulduktan sonra İŞGEM'i yönetecek olan kadronun, bu konularda uzman olmasıdır. Bir çok yerde kurulan İŞGEM kötü yönetildiği için iflas etmiş ve kapatılmıştır. Bu da ülke ekonomilerine külfet oluşturmaktadır. Alanında uzman ve dürüst bir yönetim kadrosu ile yönetilen İŞGEM'in başarılı olma oranı çok yüksektir. Amacına uygun bir şekilde yönetilen her bir İŞGEM bulunduğu yörenin kalkınmasında önemli bir rol oynar.

ÖZET

Ulaşım, iletişim ve üretim teknolojilerinin günden güne gelişmesi, insanların ihtiyaçlarının farklılaşarak artması, üretilen mal ve hizmetlerin çeşitliliğinin artmasına ve dolayısıyla rekabetin artmasına ivme kazandırmıştır. Böyle bir ortamda özellikle KOBİ'lerin yola çıkması ve ayakta durması daha zor hale gelmiştir. KOBİ'leri destekleyecek modeller üzerinde dünyada ve ülkemizde çeşitli çalışmalar ve organizasyonlar yapılmıştır. KOBİ'leri desteklemek amacı ile ülkemizde 1990 yılında KOSGEB kurulmuştur. KOSGEB ülkemizde yeni işletme kuran girişimcilerimizi başarılı bir şekilde desteklemektedir. KOSGEB yeni işletme kuran girişimcilerin, kırılgan oldukları ilk yıllarını, başarılı bir şekilde geçirerek, kendi ayakları üzerinde durup, yoluna devam etmesi için finansal destekler sunmaktadır. Globalleşen dünyada girişimcilerin yeni ürün ve hizmetler üreterek, yeni pazar payları bulup başarılı olabilmeleri için, sistemli ve organizasyonel bir yapıya ihtiyaçları vardır. Bu yapıyı son zamanlarda ortaya çıkan, uygulamaları dünyada ve Türkiye'de büyük başarılar elde eden, girişimcilere önemli hizmet ve destekler sunan İŞGEM modeli ortaya koymuştur. İŞGEM modeli, KOSGEB ile işbirliği içerisinde çalışan sistemli bir yapıdır. İŞGEM bünyesinde barındırdığı girişimcilere çok uygun kiralar ile mekânlar sunar. Bu mekânlara işlik denir. Bu işlikleri gerekli makine ve teçhizat ile donatma konusunda; İŞGEM bünyesinde bulunan girişimcileri, KOSGEB doğrudan hibe ve faizsiz kredi destekleri ile desteklemektedir. Bu destekler ile işlikler birer işletme haline gelir. İŞGEM, bünyesinde barındırdığı işletmelere, danışmanlık, ortak ofis kullanımı ve pazarlama hizmetleri de sunar.

Bu çalışmada İŞGEM'lerin ekonomik sisteme etkileri ve katkıları incelendi. İŞGEM'ler KOSGEB ile işbirliği içerisinde çalışarak, yeni işletmelerin kurulması ve istihdamın artması için girişimcileri destekleyen sistemli bir yapıdır. Yeni işletmelerin kurulması ile istihdam artar, işsizlik azalır, insanların satın alma gücü artar, üretim artar, üretimin artmasıyla birlikte bol miktarda bulunan mal ve hizmetlerin fiyatları düşer. Böylece ekonomide canlanma olur. Bu çalışmada model olarak, başarılı bir İŞGEM

modeli olan Van İŞGEM incelendi. VAN İŞGEM bünyesinde bulunan, girişimci ve işletme çalışanlarından oluşan 50 kişi ile yapılan anketler neticesinde, girişimcilerimizin aldıkları hizmetler ve destekler incelendi. VAN İŞGEM modelinin kuruluşundan bu yana ekonomiye katkıları araştırıldı.

Bu çalışmanın, mevcut İŞGEM'lere katkılar sunacağı ve yeni kurulacak İŞGEM'lere de yol gösterici olacağı düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: İŞGEM, KOSGEB, KOBİ, İşlik, İşletme, Girişimci (Müteşebbis), Ekonomi.

ABSTRACT

Production technology, transportation and communication are developing day by day. People's needs are changing and increasing. As a result, the diversity of product and services are increasing, thus there is an increase in competition. In such a situation, the startup and continuation of SMEs has become more difficult.

On models to support SMEs, various studies and organizations have been made in Turkey and in the world. In order to support SMEs, KOSGEB was founded in 1990 in Turkey. KOSGEB successfully supports entrepreneurs establishing new business in the country. KOSGEB offers financial support to entrepreneurs establishing new businesses to help them go through their first fragile years so that they can stand on their own feet and proceed further. In a globalizing world, entrepreneurs need a systematic and organizational structure in order to create new products and services and find new market share.

Recently, such a structure has successfully been put into practice in Turkey as well as in the world through the IŞGEM model, which offered important support and services to entrepreneurs. The IŞGEM model is a systematic structure working in cooperation with KOSGEB. IŞGEM offers affordable rentable places to entrepreneurs. These places are called workshops. KOSGEB supports the entrepreneurs in the IŞGEM model through direct grants and interest-free loans as well as supplying the necessary equipment and machinery for the workshops. With these supports, the workshops become businesses. IŞGEM also provides its incorporate business with consultation, common office use and marketing services.

The effects and contributions of IŞGEM to the economic system was examined in this study. As a systematic structure, KOSGEB and IŞGEM work in cooperation, contributing to employment and supporting entrepreneurs who build businesses.

With the establishment of new businesses, these benefits occur: employment rates increase, unemployment rates reduce, people's purchasing power increases, production rates increase, prices of those abundant goods and services fall, and the economy becomes steady.

In this study, Van IŞGEM, as a successful IŞGEM model, was analyzed. 50 employees and entrepreneurs in the business were surveyed to examine the services and supports they receive. Van IŞGEM's contribution to the economy was investigated since its establishment.

It is presumed that this study will contribute to the existing IŞGEMs and will guide the future IŞGEMs.

Keywords: IŞGEM, KOSGEB, KOBI, workshop, business, entrepreneur, economy.

KAYNAKLAR

- Aaboen, L.** (2009), “Explaining Incubators Using Firm Analogy”, *Technovation*, 29, 657-670.
- Abduh, M., C. D’souza, A. Quazi ve H.T. Burley** (2007), “Investigating and Classifying Clients’ Satisfaction with Business Incubator Services”, *Managing Service Quality*, 17(1), 74-91.
- Adegbite, O.** (2001), “Business Incubators and Small Enterprise Development: The Nigerian Experience”, *Small Business Economics*, 17, 157-166.
- Akgemci, T.** (2001) *KOBİ’lerin Temel Sorunları ve Sağlanan Destekler* [Kitap]. - Ankara : KOSGEB,
- Akkaya, M.** (2013) <http://finans.ekibi.net/konu-yerel-kalkinmada-etkili-bir-model-igelistirme-merkezleri.html> adresinden alınmıştır.
- Albert, Philippe-Gaynor, Lynda.** (2001) *Incubators – Growing Up, Moving Out, A Review of the Literature*, CERAM Sophia Antipolis, Aralık 2001.
- Allen, David N.** (1988) *Business Incubator Life Cycles* [Dergi] // *Economic Development Quarterly* . - [s.l.] : SAGE Publications, 1 Şubat 1988. - Cilt 2. - s. 19-29.
- Al-Mubarakı, Hanadı Mubarak-Al-Karaghoulı, Wafi-Busler, Michael** (2010). “The Creation of Business Incubators in Supporting Economic Developments”, *European Mediterranean and Middle Eastern Conference on Information Systems 2010 (EMCIS2010)*, 12-13 Nisan, Abu Dhabi.
- Begley, T.M., W. Tan ve H. Schoch** (2005), “Politico-Economic Factors Associated with Interest in Starting a Business: A Multi-Country Study”, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(1), 35-55.
- Bergek, A. ve C. Norrman** (2008), “Incubator Best Practice: A Framework”, *Technovation*, 28, 20-28.

Biçerli, Mustafa Kemal (2004), “İşsizlikle Mücadelede Aktif İstihdam Politikaları”, *Anadolu Üniversitesi İ.İ.B.F.Yayınları* No:184, Eskişehir, S.232-305

Bollingtoft, A. ve J.P. Ulhoi (2005), “The Networked Business Incubator - Leveraging Entrepreneurial Agency?”, *Journal of Business Venturing*, 20, 265-290.

Brooks, O. (1986), “Economic Development through Entrepreneurship: Incubators and the Incubation Process”, *Economic Development Review*, Summer, 24-29.

Campbell, C., (1989). Change Agents in the New Economy: Business Incubators and Economic Development, *Economic Development Review*, Spring, 56-59.

Carayannis, Elias-Zedtwitz, Maximilian (2005). “Architecting GloCal (global – local), Real-Virtual Incubator Networks (G-RVNs) as Catalysts and Accelerators of Entrepreneurship in Transitioning and Developing Economies: Lessons Learned and Best Practices from Current Development and Business Incubation Practices”, *Technovation*, Sayı.25, (95-110).

Centre for Strategy & Evaluation Services (2002) Final Report Benchmarking of Business Incubators [Çevrimiçi] // www.scribd.com. - 2002.

Chan, K.F. ve T. Lau (2005). “Assessing Technology Incubator Programs in the Science Park: The Good, the Bad and the Ugly”, *Technovation*, 25, 1215-1228.

Chandra, Aruna (2007). *Business Incubation in Brazil: Creating an Environment for Entrepreneurship*, Networks Financial Institute, Working Paper No: 2007-WP-25.

Chen, Z., L. Ma ve X. Chang (2006), “Knowledge Deployment and Knowledge Network: Critical Factors in Building Advantage of Business Incubator Knowledge Service”, *IEEE International Conference on Service Operations and Logistics, and Informatics (SOLI '06)*, 21-23 Haziran, Shanghai, China, 244-249.

Cromie, S. (1991), "The Problems Experienced by Young Firms", *International Small Business Journal*, 9(3), 43-61.

Dpt, Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013). Bölgesel Gelişmede Temel Araçlar Ve Koordinasyon Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara-2006,S:29-30, http://plan9.dpt.gov.tr/oik15_1_bolgeseltemel/151bolgel1.pdf E.T. 06.07.2010

Eshun, J.P. (2009), "Business Incubation as Strategy", *Business Strategy Series*, 10(3),

Eyüpoğlu D. (2007) Girişimcilik Eğitimleri [Kitap]. - Ankara : MPM Yayınları.

Fry, Fred (1987). "The Role of Incubators in Small Business Planning", *American Journal of Small Business*, Cilt.12, Sayı.1, (51-62).

Gnyawali, D.R. ve D.S. Fogel (1994), "Environments for Entrepreneurship Development: Key Dimensions and Research Implications", *Entrepreneurship Theory and Practice*, 18(4), 43-62.

Grimaldi, R. ve A. Grandi (2001), "The Contribution of University Business Incubators to New Knowledge-based Ventures: Evidence from Italy", *Industry and Higher Education*, 15(4), 239-250. (2005), "Business Incubators and New Venture Creation: An Assessment of Incubating Models", *Technovation*, 25, 111-121.

Grimaldi, R. ve A. Grandi, (2005). Business Incubators and New Venture Creation: An Assessment of Incubating Models, *Technovation*, 25, 111-121.

Güner Hasan (2010). İstihdamın Arttırılmasında Girişimciliğin Önemi; Girişimciliği Destekleme Modeli Olarak İŞGEM'ler, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

Hackett, M. ve D. M. Dilts., (2004)"A Systematic Review of Business Incubation Research , *Journal of Technology Transfer*", 29, s.55-82, 2004, Aktaran: ÇİÇEK H.

Hansen M. T. (2000). Networked Incubators Hothouses of the New Economy [Dergi]. - [s.l.] : Harvard Business Review, 2000. - 78 (5). - s. 74-84..

hindle, K. ve J. Yencken (2004), “Public Research Commercialization, Entrepreneurship and New Technology Based Firms: An Integrated Model”, Technovation, 24, 793-803.

Hısrich, Robert-Smlor, Raymond (1988). “The University and Business Incubation: Technology Transfer through Entrepreneurial Development”, *Technology Transfer*, Cilt.13, Sayı.1, (14-19).

Kazanjian, R.K. (1988), “Relation of Dominant Problems to Stages of Growth in Technology-Based New Ventures”, *Academy of Management Journal*, 31(2), 257-279.

Konrad Adenauer Foundation. (1994) BİAR & Konrad-Adenauer-Stiftung [Kitap]. - [s.l.] : Konrad Adenauer Foundation, 1994. - s. 7-8.

KOSGEB (2008), *İş Geliştirme Merkezi Yönetim El Kitabı*, Ankara.

KOSGEB (2010), *Girişimcilik Destek Programı Uygulama Esasları*, UE-03/00.

KOSGEB (2013), *Girişimcilik Destek Programı Uygulama Esasları*, 3.Bölüm, Mad.6

KOSGEB (2008). *Ekonomik ve Finansal Göstergeler / der. Özkan Sebahat ve Çelik Ayşegül.* - Ankara : KOSGEB, 2008.

Lalkaka, R. (2001). Rüstem Best Practices in Business Incubation: Lessons (yet to be) Learnt [Konferans] // Paper presented to Belgian Presidency ‘s international conference on business centres / dü. Commission European. - , Brusseis, November 2001. : European Commission, Enterprise DG (data on Western Europe)., 2001.

Lalkaka, R. (2001). “Best Practices in Business Incubation: Lesson (yet to be) Learned”, 14 November, Brussels.

Lalkaka, R. ve J. Bishop, (1996). *Business Incubators in Economic Development: An Initial Assessment in Industrializing Countries*, United Nations Development Programme, New York.

Lalkaka, R., (2003). *Business Incubators in Developing Countries: Characteristics and Performance*, *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 3(1-2), 31-55.

Lalkaka, Rustam-Abetti, Pier (1999), “Business Incubation and Enterprise Support Systems in Restructuring Countries”, *Creativity and Innovation Management*, Cilt.8, Sayı.3, (197-209).

Lumpkin, J.R. ve R.D. Ireland (1988), “Screening Practices of New Business Incubators: The Evaluation of Critical Success Factors”, *American Journal of Small Business*, Spring, 12(4), 59-81.

Markley, Deborah, Mcnamara, Kevin (1994), *A Business Incubator: Operating Environment and Measurement of Economic and Fiscal Impacts*, Purdue University Center for Rural Development, Working Paper No: 0594.

Mcadam, M. ve R. Mcadam (2008), “High Tech Start-Ups in University Science Park Incubators: The Relationship between the Start-Up’s Lifecycle Progression and Use of the Incubator’s Resources”, *Technovation*, 28, 277290.

NBIA (2011), “Business Incubation FAQ”, http://www.nbia.org/resource_library/faq/index.php (15.07.2011)

ÖİB (2011). Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, “İstihdam ve Girişimciliği Geliştirme Modeli Olarak İŞGEM’ler”, http://www.oib.gov.tr/sosyal_destek/sosyal_destek.htm, 25.03.2011.

ÖİB, KOSGEB ve İŞKUR (2007). Özelleştirme Sosyal Destek Projesi “İstihdam ve Girişimciliği Geliştirme Modeli Olarak İş Geliştirme Merkezi İşletme Fidanlıkları (İŞGEM)’ler”, [Kitap]. - Ankara : ÖİB, 2007.

Özbek, Z. (2008), “KOBİ’lerin Türk Ekonomisine Etkileri”, *Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi*, 31, 49-57.

Özdemir, Süleyman, ERSÖZ, Halis Yunus ve SARIOĞLU, İbrahim (2006), “İşsizlik Sorununun Çözümünde Kobi’lerin Desteklenmesi”, *İstanbul Ticaret Odası Yayınları*, No: 2006-45, İstanbul, S.67-135

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) (2001) Türkiye’de Özelleştirme Kapsamı, Ankara:

Pakyürek Niyazi (2009) ABD’de KOBİ Tanımı [Çevrimiçi] // www.ekometre.com. 17 03 2010. - http://www.ekometre.com/get_article.asp?article_id=401.

Peters, L., M. Rice ve M. Sundararajan, M. (2004), “The Role of Incubators in the Entrepreneurial Process”, *Journal of Technology Transfer*, 29, 83-91.

Plosila, W.H. ve D.N. Allen (1985), “Small Business Incubators and Public Policy: Implications for State and Local Development Strategies”, *Policy Studies Journal*, 13(4), 729-734.

Quintas, P., D. Wield ve D. Massey, (1992). Academic-Industry Links and Innovation: Questioning the Science Park Model, *Technovation*, 12(3), 161-175.

Resmî Gazete (2005) Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik [Makale] // Resmi Gazete. - [s.l.] : T.C. Başbakanlık, 18 Kasım 2005.

Rice, M.P. (2002), “Co-Production of Business Assistance in Business Incubators: An Exploratory Study”, *Journal of Business Venturing*, 17, 163-187.

Savaşır, Rebu (1999), “Türkiye ve AB Ülkelerinde Küçük ve Orta Boyutlu İşletmeler Açısından İstihdam Politikası”, *Kamu İşletmeleri İşverenler Sendikası*, Ankara, S.63-221

Scillitoe, J.L. ve A.K. Chakrabarti (2010), “The Role of Incubator Interactions in Assisting New Ventures”, *Technovation*, 30, 155-167.

SEGEM, (2007) www.kosgeb.gov.tr/KOSGEB/Tarihce.asp ,(05 Mayıs 2007)

Shahidi, H., (1998). The Impact of Business Incubators in Entrepreneurial Networking: A Comparative Study of Small, High-Technology Firms, George Washington University Yayınlanmamış Doktora Tezi, USA.

Sheila C. Dow (2005), "Axioms and Babylonian thought: a reply", *Journal of Post Keynesian Economics* **27** (3), sf. 385-391.

Smilor, R.W., (1987). Commercializing Technology through New Business Incubators, *Research Management*, 30(5), 36-41.

Suk, Jang Yong-Mooweon, Rhee (2006), "Resource Mobilization and Business Incubation: The Case of Korean Incubators", *Development and Society*, Cilt.35, Sayı.1, (29-46).

Sungur Onur (2011), İşletme Kuluçkaları Destek Hizmetlerinin Firma Hayatta Kalma Üzerindeki Rolü: Cox Orantılı Hazard Regresyon Modeli ile İş Geliştirme Merkezlerine (İŞGEM) Yönelik Ampirik Bir Analiz, Doktora Tezi, Isparta.

Verma, Sameer (2004), *Success Factors for Business Incubators: An Empirical Study on Canadian Business Incubators*, Carleton University Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kanada.

Yerlikaya M.; (2005), Girişimci, Adım Yayınları, 176s.

Yu, J. ve P. Nijkamp (2009), "Methodological Challenges and Institutional Barriers in the Use of Experimental Method for the Evaluation of Business Incubators: Lessons from the US, EU and China".

Yu, J., M. Middleton ve R. Jackson, (2009). Toward the Geography of Business Incubator Formation in the United States, 56th North American Regional Science Association International (RSAI) Conference, 18-21 Kasım, California, USA.

Yu, Junbo-Middleton, Mark-Jackson, Randall (2009), "Toward the Geography of Business Incubator Formation in the United States", *56th North American Regional Science Association International (RSAI) Conference*, 18-21 Kasım, California.

Yücel, Tülay (1991) *Özelleştirme: Mali Seçenekler ve Fırsatlar*, Maliye Dergisi, Ankara.

İNTERNET KAYNAKLARI

[http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.3624&MevzuatIliski=0&sourceXml Search= E.T: \(04.12.2010 \)](http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.3624&MevzuatIliski=0&sourceXml Search= E.T: (04.12.2010))

<http://www.kosgeb.gov.tr>

KOSGEB tanımı, www.kosgeb.gov.tr. (05 Mayıs 2007)

KÜSGET, www.kosgeb.gov.tr/KOSGEB/Tarihce.asp , (05 Mayıs 2007)

SEGEM, www.kosgeb.gov.tr/KOSGEB/Tarihce.asp , (05 Mayıs 2007)

KOSGEB Tanımı, www.ebso.org.tr/tr/enformasyon/kosgeb_tanitim.doc (09 Şubat 2007)

KOSGEB Sunum, Haziran 2005, www.imes.kosgeb.gov.tr , Erişim Tarihi (05 Şubat 2007)

<http://www.scribd.com/doc/7071744/Bench-Marking-of-Business-i>

ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı : Muhittin ÖZDAL

Doğum Tarihi : 08.09.1976

Doğum Yeri : HAKKÂRİ/ YÜKSEKOVA

Derece	Alan	Üniversite	Mezuniyet Yılı
Lisans	İşletme	Karaelmas Üniversitesi (Bülent Ecevit Üniversitesi)	2000
Yüksek Lisans	İşletme	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2016

ANKET FORMU

İŞ GELİŞTİRME MERKEZLERİNİN (İŞGEM) EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Yüksek Lisans Programı öğrencisiyim. Yüksek lisans çalışmam gereği İŞGEM'LERİN EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ ile ilgili anket çalışması yapmam gerekmektedir. Sizleri bir kaç dakika zamanınızı alacak olan anket çalışmamı doldurmaya davet ediyorum.

Siz değerli İŞGEM girişimcileri ve çalışanlarının anket sorularına vereceğiniz objektif ve samimi cevaplar, ilgili konunun açığa çıkmasında yardımcı olacaktır. Katılımınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Muhittin ÖZDAL
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
İşletme Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi
GSM: 0 530 329 88 71
Email: muhittinozdal@hakkari.edu.tr

Lütfen sizin için doğru seçeneği işaretleyiniz

Bölüm 1: <u>Kişisel Bilgiler</u>	
1- İş Kolu (Meslek Dalı)	:
2- İşletmedeki Konumu	: () İşletme Sahibi () İşletme Çalışanı
3- Eğitim Durumu	: () İlköğretim () Lise () Lisans ve Üzeri
4- Cinsiyeti	: () Bay () Bayan
5- Yaşı	: () 18-25 () 26-35 () 36-45 () 46-55 () 56 üzeri
6. Medeni durumu	: () Evli () <u>Bekar</u>

(1 = Kesinlikle katılmıyorum, 2 = Katılmıyorum, 3 = Fikrim yok, 4 =Katılıyorum, 5 = Kesinlikle katılıyorum)

Bölüm 2. İŞGEM'lerin kuruldukları yörede, bilinçli girişimcilerin yetişmesi ve başarılı KOBİ'lerin kurulmasına katkıları		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM; Yeni fikir ve buluşları üretme veya geliştirme amacıyla olan girişimciye alternatif üretim modelleri sunarak, toplumların yaşamlarına katkılar sağlar.					
2.	İŞGEM; ortak ofis ekipmanı, ofis hizmetleri gibi hizmetler sunarak bünyesindeki girişimcilerin ve çalışanlarının bilgi ve iletişim ağlarına erişim kolaylığını sağlar.					
3.	İŞGEM girişimciliği özendirir. Girişimcileri yatırım yapmaya cesaretlendirir ve teşvik eder.					
4.	İŞGEM; girişimcilerinin ürettikleri mal ve hizmetlerinin tanıtılması ve pazarlanmasında yardımcı olur, yol gösterir.					
5.	İŞGEM; bünyesindeki girişimcilere sunduğu desteklerle, rekabet gücünü artırmaktadır.					
6.	İŞGEM'ler buldukları yörelerde girişimcilik ruhunun canlanması, yeni ve başarılı KOBİ'lerin kurulması açısından önemli katkılar sağlamaktadır.					
7.	İŞGEM'lerde danışmanlık ve destek hizmetleri alan işletmeler, destek almayan firmalara göre daha başarılı olmaktadır ve satışlarda daha fazla artış sergilemektedir.					
8.	İŞGEM'ler, firmalara işletme maliyetlerinin düşürülmesinde, teknoloji, yetenek ve diğer kaynakların elde edilmesinde yardımcı olmaktadır					
9.	İŞGEM aracılık görevi ile girişimcilerinin çok sayıda ekonomik aktörlerle işbirlikçi ilişkiler kurmasına yardımcı olur.					
10.	İŞGEM bünyesindeki işletmelerin en kırılgan oldukları ilk yıllarını sağlıklı bir şekilde aşmalarını ve büyümelerini sağlar.					

Bölüm 3. İŞGEM'lerin bünyesinde kurulan yeni KOBİ'lerin büyümelerinde ve hayatta kalmalarında katkıları		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM'ler küçük girişimcilerin iş kurmasını ve geliştirilmesini destekler ve kolaylaştırır.					
2.	İŞGEM işletmelerin hayatta kalma ve büyüme imkânlarını artıran bir istihdam oluşturma ve iş kurma modelidir.					
3.	İŞGEM toplulukta yeni girişimlerin oluşumunu, gelişim süreçlerini hızlandırmayı ve hayatta kalabilirliklerini sağlamayı amaçlayan bir stratejidir.					
4.	İŞGEM, merkezi ve kontrollü bir ortamda maliyet azaltıcı, zaman tasarruf edici ve yetenek geliştirici ortak hizmetlerin sunulması amacıyla geliştirilen uygulamalardır.					
5.	İŞGEM, fiziksel ofis alanlarına ek olarak, kiracı firmaların hayatta kalma ve büyüme yeteneklerini arttırmayı sağlayacak çok sayıda hizmet sunmaktadır.					
6.	Bu hizmetler; idari hizmetler, yönetim ve pazarlama desteği, muhasebe, hukuk, yasal ve bürokratik konularda destek, teknoloji danışmanlığı gibi hizmetleri kapsamaktadır.					
7.	İŞGEM'de yer alan girişimci firmaların kuruluş yıllarındaki başarı oranı, İŞGEM dışındaki işletmelere göre daha yüksektir.					

Bölüm 4. İŞGEM'lerin girişimcilerine sağladığı maddi destekler açısından önemi						
		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM'lerin en gözle görünen ve ölçülebilir etkisi yeni kurulan şirketlerin başlangıç maliyetlerini azaltma etkisidir.					
2.	İŞGEM piyasa ortalamasının altında kira ve piyasa oranlarının altında paylaşılan destek hizmetleri sağlayarak firmaların genel yönetim giderlerini düşürmektedir.					
3.	İŞGEM'in düşük kira ve esnek ofis alanına ilaveten, altyapı/tesislerle ilişkili diğer hizmetler konferans ve toplantı odaları, kafeterya ve yemek salonu, bina güvenliği gibi hizmetleri de sunmaktadır.					
4.	İŞGEM aracılığıyla girişimciler KOSGEB'in sunduğu 30.000 TL hibe ve 70.000 TL faizsiz kredi desteklerinden doğrudan faydalanabilirler.					
5.	İŞGEM bünyesindeki girişimcilerin ürettikleri malların ve hizmetlerin tanıtım ve pazarlanmasında İŞGEM yönetimi ön ayak olur, yol gösterir ve destekler.					
6.	İŞGEM; girişimcilerinin mali kaynaklara ulaşmasına olanak sağlar ve yol gösterir.					
Bölüm 5. İŞGEM'lerin işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkıları						
		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM'lerin kuruldukları bölgelerde işsizliğin azalması ve istihdamın artmasına katkı sağlarlar.					
2.	İŞGEM'ler sayesinde insan kaynakları üretime katkı sağlar.					
3.	İŞGEM'ler kurulmadan önce insan kaynakları üretime bu derece katkı sağlamıyordu.					
4.	İŞGEM'ler sayesinde insan kaynaklarını da bir üretim faktörü olarak kullanmayı öğrendim.					
5.	İŞGEM'lerin temel sorumluluklarından bir tanesi de gelişmiş ülkelerde olduğu gibi önemli ve öncelikli sorun olan işsizliğe çözüm yollarını bulmaktır.					
6.	İŞGEM'ler işgücünün yerinde ve verimli kullanılmasını sağlar.					
7.	İŞGEM'ler kuruldukları yörelerde istihdamın rasyonel olarak kullanılmasına büyük önem verirler.					
8.	İŞGEM'ler çeşitli nedenlerden dolayı istihdamda meydana gelen düşüşlere bir çözüm olarak kurulurlar.					
9.	Bölgesel kalkınmanın sağlanması ve işsizliğin azalmasında, İŞGEM'lerin istenen başarıyı elde etmesi için; İŞGEM'ler hem yerel kabiliyetleri hem de potansiyel girişimcileri desteklemektedir.					
10.	Yeni istihdam olanaklarının oluşturulabilmesi için en önemli araçlardan birisi de girişimciliğin artırılmasında İŞGEM'lerin desteklenmesidir.					
Bölüm 6. İŞGEM'lerin piyasaların canlanmasına katkıları						
		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM'ler Türkiye için yeni bir istihdam ve ekonomik kalkınma modeli olarak kabul edilebilir.					
2.	İŞGEM'ler firmaların kaliteli mal ve hizmetler üreterek piyasalara girmesine yardımcı olur.					
3.	İŞGEM'ler tüketici piyasasının ve endüstriyel piyasasının canlanmasını sağlarlar.					
4.	İŞGEM bünyesindeki girişimcilerin ürettikleri mal ve hizmetleri yurt dışındaki piyasalarda da tanıtım ve pazarlanması için, girişimcilere öncülük eder, yol gösterir ve destekler.					
5.	İŞGEM'ler; uluslararası piyasaların canlanmasında önemli bir rol alır.					
6.	İŞGEM girişimcilerine özel eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak, girişimcileri gerek yurt içi pazarlar, gerekse de yurt dışı pazarlara girme konusunda bilinçlendirir.					
7.	İŞGEM; girişimcilerine ithalat ve ihracat konularında yol gösterir.					
Bölüm 7. İŞGEM'lerin, kuruldukları yörelerde sosyal ve kültürel gelişime katkıları						
		1	2	3	4	5
1.	İŞGEM'ler insanların ekonomik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının etkin bir şekilde karşılanmasını sağlarlar.					
2.	İŞGEM bünyesindeki elverişli işlemler ve sosyal tesisleri ile çalışanlara iyi bir çalışma ortamı ve dinlenme imkanı sağlar.					
3.	İŞGEM çalışanların psikolojik ve sosyal iş tatminini sağlar.					
4.	Yöreyle ait bazı değerlerin İŞGEM bünyesinde daha planlı ve kaliteli bir şekilde üretimi, tanıtımı ve pazarlanması ile kültürel zenginliklerin tanıtılmasında da önemli rol alır.					
5.	İŞGEM, üniversite-sanayi arasındaki ilişkilerin güçlenmesine yardımcı olur, araştırmaların ticarileştirilmesini destekler, üniversite öğrencilerinin yeteneklerinden daha iyi yararlanabilmeleri için fırsatlar sunar.					
6.	İŞGEM'den mezun olan işletme sahiplerinin büyük bir çoğunluğunun bölgede kalması sosyo-kültürel gelişime katkı sağlar.					
7.	İŞGEM farklı ülkelerdeki kiracı firmalar ve kuluçkalar arasındaki ticaret ve teknoloji transferi için fırsatlar oluşturur, işbirlikleri ve anlaşmalar sayesinde deneyimlerin paylaşılmasını kolaylaştırır.					
Bölüm 8. İŞGEM'lerin toplumsal barışa katkıları						
		1	2	3	4	5
1.	Bölgede istihdamın artması ve işsizliğin azalması toplumsal barışa önemli katkılar sağlar.					
2.	Belli bir işte istihdam edilen kişinin, toplumun temel taşı olan aile düzenini kurması kolaylaşır.					
3.	Belli bir mesleği veya işi olan kişilerin toplumsal barış ve huzuru bozmaya yönelik olaylara karışma oranı azalır.					
4.	Belli bir işte istihdamı sağlanmış olan kişinin kendisine, ailesine ve topluma yönelik desteği ve sorumluluğu artar.					
5.	Bölgede istihdam çözülmezse güvenlik de çözülmez.					